

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakrt nad Cerkljem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuli, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobodjenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasedenji Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040/7796600

GORICA - Drevored 24 maggio 1 - Tel. 0481/533382

CEAD - Ul. Ristari 28 - Tel. 0432/731190

1500 LIR POSTNA PLAČANA V GOTOVINI
SPED. IN ABB. POST. GR. 1/50%

ČETRTEK, 24. OKTOBRA 1996

TRST / PO ZAMRZNITVI VSEH PLAČIL ZARADI NELIKVIDNOSTI BANKE

Črn dan v TKB

Kopica težav, mnogo odmevov, rešitve pa zaenkrat nobene

TRST - Včeraj je stopila v veljavo odredba izrednih komisarjev in Trzaska kreditna banka ni odprla svojih okenc. Zmrznitev delovanja banke, ki je sicer začasnega značaja, je povzročila v vsem mestu, predvsem v gospodarskih krogih in se zlasti v okviru manjšine pravi sok.

Prizadeta so podjetja, ki so poslovala prek TKB, posamezniki, ki so imeli v tej banki svoje hranilne vloge, pa tudi številni upokojevcji iz Slovenije in Hrvaške, ki so dvigali pokojnino v Ul. Filzi. Reakcije so bile umirjene, vendar se je jeza mešala z zaprepadenostjo tako med strankami kot med uslužbenci banke, ki so sinoci izdali tiskovno sporočilo.

Včeraj so razne ustanove - med njimi SDGZ - tudi objavile navodila, kako ukrepati glede na težave, v katerih so se znašle ustanove, podjetja in posamezniki. Zal je osrednji nasvet potrpljenje in zasilno premoščanje težav, v pričakovanju dokončne rešitve sedanjega stanja.

Včeraj smo tudi izvedeli za stališča komisarjev, ki so na srečanju s funkcionarji banke popolnoma »oprostili« Ljudsko banko iz Brescie in naprtgili vse odgovornosti prejšnjemu vodstvu TKB.

Odredba izrednih komisarjev je sprožila val reakcij. Več političnih sil se je ob hudi zaskrbljenosti nad posledicami ukrepa zavzelo za ohranitev banke. V noti podpredsednik Miloš Budin med drugim opominja na dejstvo, da je TKB nastala na osnovi mednarodnih dogovorov. Odločen poziv je na politične sile in pristojne oblasti naslovilo Slovensko deželno gospodarsko združenje. Slovenska kulturno gospodarska zveza pa je na tiskovni konferenci naglasila, da krivde ni mogoče naprtiti celi manjšini.

Končno se nekaj vrst o kazenski preiskavi v zvezi z afero TKB, ki ni niti včeraj zabeležila pomembnejših novosti. Namestnik državnega pravdnika Tito je v videmskem zaporu zasliseval 4 ure nekdanjega direktorja Svetino. Na koncu so zagovorniki predlagali, da bi ga izpustili na svobodo ali v hišni pripor, o čemer bo sodnik za predhodne preiskave Morvay verjetno odločil že danes. Pozneje naj bi Tito zasilal tudi Svetinovega naslednika Semna v pordenonskem zaporu.

Na 2. in 3. strani

ITALIJA / MONETARNA POLITIKA

Od danes je denar cenejši

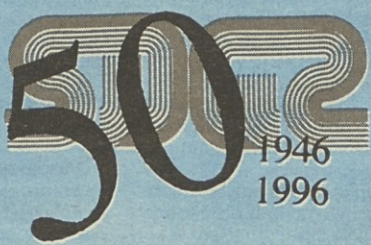
Banka Italije znižala uradno obrestno mero na 7, 50 odstotka

RIM - Fazio je drzal besedo. Guverner italijanske centralne banke je namreč že dolgo obljubljal, da bo znižal ceno denarja takrat, ko bo inflacijska stopnja padla na tri odstotke in tako je včeraj pozno popoldne odredil znižanje uradne obrestne stopnje za tri četrtnine odstotka, torej od 8, 25 na 7, 50 odstotka. Njegova poteza je povzročila splošno presenečenje, kajti po dolgem čakanju (od julija) so zlasti trgi že obupali in se sprijaznili s predvidevanjem, da bodo na pocenitev denarja morali počakati do odobritve finančnega zakona. Poleg presenečenja, je odločitev Banke Italije sprožila seveda veliko zadovoljstvo, se posebno v vladnih

krogih, saj bo znižanje obrestnih stopenj občutno olajšalo prizadevanja

za sanacijo javnih financ.

Na 9. strani

Slovensko deželno gospodarsko združenje vabi vse člane in prijatelje na svečano proslavo ob 50-letnici ustanovitve, ki bo v Kulturnem domu v Trstu, Ul. Petronio 4,

jutri, petek, 25. oktobra 1996,
z začetkom ob 20. uri.

Na ogled bo tudi razstava "STARA ORODJA - STARI POKLICI"

Pobudo prepustiti novim silam

BOJAN BREZIGAR

Zamrznitev izplačil v Trzaski kreditni banki je povzročila pravi sok med trzaskimi Slovenci. Skode niso utrpeli samo podjetja in ustanove, ki so čez noč ostali brez sredstev za redno poslovanje, ampak tudi številni zasebniki, ki so se Trzaske kreditne banke posluževali za vsakodnevna izplačila, so preko banke prejeli plačo ali pokojnino, ali pa so preko nje plačevali račune za telefon, elektriko, vodo in plin. Razsežnosti problema so torej večje, kot si je kdorkoli lahko predstavljal. Ljudje se upravičeno sprašujejo, zakaj je do tega prišlo in ali je sploh mogoče najti izhod iz tega stanja.

O vzrokih, zakaj je do tega prišlo, sta bili doslej povedani dve tezi. Prva govori o politični zaroti na račun slovenske manjšine, druga pa o skandaloznem upravljanju banke.

Verjetno je v obeh težah se kar precej resnice. O drugi tezi - to je o upravljanju banke - se ukvarja sodstvo in v teku so stirje ločeni postopki. Iz novic, ki pronicajo iz sodnih dvoran, je že razvidno, da je Trzasko kreditno banko vodila skupina upravitelj-funkcionarjev, o katerih lahko recemo, da so bili ali nesposobni - če se dometa svojih dejanj niso zavedli - ali so zavestno uničevali banko z nameni, za katere trdno upamo, da jih bo sodstvo razkrilo in primerno kaznovalo.

Druga teza temelji na dejstvih, da se je gonja proti Trzaski kreditni banki začela že mnogo pred ugotovitvijo teh nepravilnosti, da so jo vodili nekateri zelo jasno določeni krogi na tej in oni strani meje z objavljanjem resničnih in tudi neresničnih informacij, da je bila komisarska uprava v goriski Kmečki banki, kot se je kasneje izkazalo, pretiran ukrep, in da je bilo slovensko organizirano gospodarstvo v Trstu od nekdanj trn v peti liberalnacionalnemu delu mesta.

Ta druga teza je resnična, vendar pa je treba zelo jasno povedati, da bi brez resničnosti prve teze nasprotniki manjšine ne mogli povzročiti katastrofe, ki smo ji priča v teh dneh.

Prav tako se ne moremo zadovoljiti s trditvijo, da bodo sedaj pac

posledice nosili tisti, ki so to zakrivali, češ, saj je proti njim v teku sodni postopek. Morda je res, da je bilo stalisce Slovenskega deželnega gospodarskega združenja, da smo v malem soodgovorni vsi, pretirano, vendar pa je tudi res, da so dolga leta, se več, desetletja, številni nasi ljudje, marsikateri tudi na vodilnih mestih, nekritično potrjevali izbire o politični liniji in o kadrovske zasledbi. Tako se je zgodilo, da se je z leti izničila razdalja med tistimi, ki so bili poklicani, da vodijo nase gospodarstvo, in tistimi, ki bi jih morali nadzirati. Trditi, da niso vsi odgovorni le prvi, bi bilo krivično, predvsem pa bi drugim dajalo legitimnost, da s svojim delom nadaljujejo, čeprav je sedaj jasno, da je do katastrofe prišlo tudi zaradi pomankanja nadzora nad peščico ljudi, ki je vodila Trzasko kreditno banko.

Po drugi strani pa tudi ni mogoče osvajati stalisc tistih, ki so si prizadevali, da bi samo zrušili, kar obstaja, oziroma da bi zamenjali vodstvo z drugim, ki mu je politično bližje. Dejstvo je namreč, da je gospodarstvo strogo strokovna panoga in ga ni mogoče voditi po političnem ključu. Kjerkoli se je to delalo, so bili rezultati porazni. Gospodarstvo je treba torej prepustiti strokovnjakom, ga lociti od politike in omogočiti politikom, da kvečjemu odločajo o namembnosti njegovih dobičkov. O teh pa so vse utvare odveč; kar nekaj casa jih ne bo.

Recepta, kako iz te krize, ne pozna nihče. Verjetno ga zaenkrat ni. Popolnoma jasno pa je, da je sedaj treba zaceti znova, na novih, trdnih temeljih, ki jih ni mogoče graditi po političnem ključu. Tudi včerajšnje izjalovljeno srečanje skupnega predstavništva je pokazalo, da po tej poti ne bo mogoče najti ustreznih rešitev. Zato naj sedaj prevzamejo pobudo nove sile, v primeru banke predvsem gospodarskega - njihova organizacija slavi prav v teh dneh pomemben jubilej - politiki pa naj jim pomagajo brez takih ali drugačnih pogojevanj. Mogoče bomo tako se kaj resili.

Nova italijanska »Ostpolitik«

RIM - Zunanji ministri Slovenije, Italije in Madžarske, Davorin Kracun, Lamberto Dini in Laszlo Kovacs so včeraj v Rimu s podpisom skupne listine začrtali razvoj tristranskega sodelovanja. V dokument so o spoštovanju pravic manjšin dokument zapisali prepričanje, da predstavljata polna zascita in dejansko spoštovanje pravic manjšin vir stabilnosti in bistveni člen pri utrjevanju sodelovanja na področju kulture in gospodarstva. Na srečanju je minister Kracun tudi izrazil zaskrbljenost zaradi nastalega stanja v Trzaski kreditni banki.

Na 5. strani

Italija bo pristopila k listini o manjšinah

RIM - Italijanska vlada je predsinocnim odobrila osnutek zakona za ratifikacijo Okvirne konvencije o zasciti narodnih manjšin, ki jo je sprejel Svet Evrope v Strasbourg 1. februarja 1995. Gre za načelno besedilo, ki državam ne določa konkretnih obvez v zvezi z zascito manjšin, vendar pa nastavlja nekatera vprašanja v mednarodnih okvirih prvič v zgodovini evropskih institucij. Vendar pa je besedilo, ki ga bo moral se odobriti parlament, pomembno prav za vse manjšine v Italiji.

Na 5. strani

Minister Dular obiskal Benečijo

CEAD - Minister za kulturo Republike Slovenije Janez Dular je v spremstvu številnega predstavništva svojega ministrstva obiskal včeraj Slovence na Videmskem. Celodnevno srečanje s predstavniki kulturno-družbene stvarnosti v Naskih in Terskih dolinah, Reziji in Kanalski dolini je kulturnemu zastopstvu nudilo priloznost; da je poblize spoznalo, kakšen je utrip Slovencev iz videmske pokrajine. Spoznali so velike napredke v kulturnem organiziranju, obenem se soočali tudi z nestetimi težavami manjšine v Benečiji.

Na 10. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

V Trstu odprli prenovljeno pokrito tržnico

Včeraj so v Trstu uradno odprli prenovljene prostore pokrite tržnice v Ul. Carducci, ki so jo preuredili s finančnimi sredstvi Obcine in Trgovinske zbornice.

Stran 7

Sodelovanje z Bosno preko Trsta

Včeraj se je začel posvet o pozitivni gospodarskih odnosov med Italijo, Bosno-Hercegovino, Hrvasko in Slovenijo, ki bi ga moral danes zaključiti podtajnik za zunanje zadeve Piero Fassino.

Stran 9

Danes Evropski parlament o članstvu Slovenije

Na včerajšnji parlamentarni razpravi so obsirno govorili tudi o vprašanju manjšin in izrazili željo, da bi Slovenija in Italija sklenili pogodbo o manjšinah.

Stran 11

Koimpex pripravljen na štart

Odbojkarji Koimpexa so se dobro pripravili na štart v odbojgarski B2 ligi, ki se bo začela v soboto.

Stran 17

PO ZAČASNI PREKINITVI IZPLAČIL / MED STRANKAMI, UPOKOJENCI, PODJETNIKI IN USLUŽBENCI

Najdaljši dan v Kreditni banki: osuplost, jeza, kopica vprašanj

Včeraj zjutraj pred Trzasko kreditno banko: spomin gre nehoti 20 let nazaj, na jutro po potresu v Furlaniji, pa čeprav je primerjava prav gotovo pretirana in neprimerna, če ne drugega zaradi splošnega do takratnih zrtov. Tokrat mrtvih sicer ni, solznih oči pa ne manjka, stisnjenih pesti in zaskrbljenih obrazov tudi, predvsem pa so v Ul. Filzi rusevine: rusevine TKB.

Tudi noc je bila dolga in temna, začelo se je zvečer, ko se je po raznih kanalih izvedelo, kaj se pripravlja: zaprtje TKB, pa čeprav začasno.

Vedno več ljudi je z bankomatom dvigalo se zadnjih 500 tisoč lir iz avtomata, od 23. ure do polnoci je bilo treba čakati v vrsti; potem ob 00.00 pa je računalk izklopil, ker je nasto-

pil novi dan, 23. oktober 1996 in je Trzaska kreditna banka prenehala z vsakršnim izplačilom. Luce v gornjih nadstropjih banke so bile prizgane se do poznega, funkcionarji so bili pri komisarjih in pripravljali navodila za naslednje jutro.

Kmalu po 7. uri zjutraj je nekaj ljudi zaman vtikalo kartico v avtomat: »Računalnik banke ni povezan,« se je pojavil napis na malem ekranu.

Pred glavnim vhodom je že stala gruča starejših ljudi, po oblekah sodeč z onstran meje. Pogovorni jezik je bil slovenski in hrvaški, čakali so na pokojnine; mimo je stopila prav tako starejša trzaska gospa in jim siknila: »Zdaj pa imate! Pojdite po penzijo v Jugoslavijo...«

Vrata banke so odprli pet minut po običajnem urniku, v notranjost je lahko

stopilo samo nekaj oseb, ki jim je nekaj mlajših funkcionarjev obrazložilo, da jim žal tokrat ne morejo izplačati pokojnin, orisali so jim nastali položaj ter možnosti in jamstva glede dviga denarja z računov. Prvi, ki se je vrnil na cesto, je ostal glasno orisal dogajanje: »Direktor je u przuoni, d'narja ni več; l'dje muoje - smo končane!«

Jutro je teklo nepricakovano mirno naprej: med strankami ni bilo primerov živčnosti, vse je potekalo tiho in zadržano, skoraj kot v sanjah. Se največ žalosti in zaskrbljenosti je bilo na obrazih uradnikov in v solznih očeh marsikaterih uradnic. Telefoni in pritličnih in gornjih nadstropjih so ne- prestano brneli, oglašale so se stranke, sprasemale po pojasnilih, saj je problemov za vrhano mero.

Problemi so za posameznike: place, ki so že bile nakazane na tekoče račune, so zamrznjene, zamrznjeni so prihranki, raznih storitev, kot sta telefon in elektrika, tokrat banka ne bo izplačala iz tekočih računov, zapadlih menic ne bodo krili... Funkcionarji so pojasnjevali, kaj je mogoče storiti na podlagi »službenega ukaza št. 1«, ki ga objavljamo na drugi strani: morebitna plačila lahko izvajajo samo neposredno mimo tekočih računov, torej z izplačilom v gotovini in pristavi je treba račun za storitve. Kdor ima Bot, Cct in druge vrednostne papirje jih ne more dvigniti ali prenasati, lahko pa jih obnovi, če so v zapadlosti.

Problemi so za upoko- jence, tako za tukajšnje, kot za tiste z onstran meje, saj ukrep velja za domačine in za nerezidentne osebe. Prek TKB je zavarovalni zavod Inps izplačeval tujim državljanom vsak mesec približno 30 tisoč pokojnin, od tega 10 tisoč slovenskim in 20 tisoč hrvaškim državljanom. Če računamo, da znaša povprečna pokojnina 500 tisoč lir, to pomeni, da se je zaprla pipa, skozi katero je pritekalo 15 milijard lir mesečno za druž-

ne ostarelih, za katere je bil to zelo pomemben in včasih neobhodno potreben vir dohodka za preživetje. Trz- na analiza je pokazala, da so približno 60 odstotkov te vsote potrosili pri nakupih v Trstu in bodo zato prizade- ti tudi številni tukajšnji trgovci.

To odpira drugo po- glavje, poglavje o tem, kako je ukrep prizadel manjšin- sko pa tudi splošno trzasko gospodarstvo in posamezna podjetja. Za podjetja so naj- večji problemi, ker so ne- pričakovano odpovedale kreditne linije, ker so vsa plačila zamrznjena, ker je banka izključena iz med- bančnega poslovanja, ker pri tujih strankah upadata ugled in verodostojnost ne samo banke ampak tudi strank, ki delujejo prek te banke. Prva reakcija podjet- nikov je bilo globoko začu- denje in zaprepačenost, saj je težko verjeti, da se je zgo- dilo kaj takega.

Kako pa naj bi se pravza- prav začelo poljenje navz- dol, ki je v nekaj dneh po nastopu komisarke uprave privedlo do tako ostrega uk- repa? Kaze, da se je začelo z umikom depozitov nekate- rih tujih bank, v prvi vrsti naj bi bili to slovenski in hr- vaški zavodi. Nekaj je zask- ripalo s Hrvaško že pred 4 leti, ko so tam odkrili ponare- jene dolarje, ki naj bi jih razpečevala TKB, in so zah- tevali najostrejšo ukrepe proti trzaski banki. Prek In- terpola so zasegli vso ame- risko valuto v Ul. Filzi in odkrili 17 sumljivih stodo- larskih bankovcev: pri pre- gledu v specializiranem centru v Bruslju pa so ugo- tovali, da gre tudi v tem pri- meru za prave sicer stare in obrabljene bankovce in hu- da obtožba razpečevanja

Vodstvo TKB je včeraj sporočilo, da bodo tisti, ki na to banko prejemajo italijansko pokojnino, v prihodnjih dneh dobili ček italijanskega pokojninskega zavoda, ki ga bodo lahko vnovčili drugje.

Sporočilo SDGZ članom - klientom TKB

SDGZ sporoča članom-klientom TKB nekaj osnovnih pojasnil, kaj pomeni ukrep izrednih komisarjev, pri praktičnem poslovanju.

Varčevalci
Vsak depozit, naj si bo tekoči račun, hranilna knjižica, hranilna pisma, terminski nakup vrednostnih papirjev (it. »pronti conto termine«), ne glede, če je več depozitov na isto ime, se obravnava loče- no. Se pravi, da je vsak depozit zaščiteno globalno do 200 milijonov lir in v višini do 75% od 200 milijonov do 1 milijarde.

Problem je seveda razpoložljivo- st sredstev. V sorodnih primerih je zapor veljala nekaj dni. Nato je po navadi bila dovoljena minimalna uporaba sorazmerno na višino depozita. V primeru, da banka ni v stanju sama povrniti vsega depozita, vstopi medbančni sklad, ki inter- venira v najslabšem primeru v roku 90 dni.

Preklic plačil pomeni, da tre- nutno banka ne opravlja storitev za kliente. Ne plačuje menic, ne plačuje predloženih čekov TKB, ne plačuje telefona, plina itd. V tem primeru bo skušala banka kontak- tirati kliente, da pridejo dvigniti efek- te, tako da jih lahko sami porav-

najo ali poravnajo v banki s tekočim denarjem ne glede na mo- rebitne vlozene prihranke.

Nakazila, ki trenutno prihajajo na račun ali pologi, so vključeni v dobro in nemudoma zamrznjena. To velja tudi za morebitne inkase ob- veznic »pronti conto termine« itd. Niso možne niti notranje kompen- zacije iz enega na drugi račun.

Plačila INPS, IRPEF ali IVA pa so pravomočna in nimajo klienti nobenih posledic.

Posojiljojemalci

Komisariji niso trenutno izvedli se nobenega ukrepa. Možno je, da zahtevajo od posojiljojemalcev, da povrnejo izposojeni denar. V tem primeru locimo kredite na tekočih računih (na preklic, it. »a revoca«) od večletnih posojil. Slednje sle- dijo zapadlostim podpisane pogod- be. Krediti na tekočih računih so pa lahko preklicani in posojiljoje- malec mora v dogovorjenem času (različno od primera do primera) povrniti izposojen denar.

SDGZ se v okviru svojih možno- sti trudi, da bi poiskala primerne rešitve za prizadete člane. V na- slednjih dneh bomo objavili možne operacije in rešitve.

Poziv s skupščine uslužbencev

Vsi uslužbenci TKB, zbrani na skupšci- ni dne 23. oktobra 1996, smo analizirali najnovější razvoj dogajanj v banki, ki je do- seglo svoj višek z zaporo vseh plačil. Zapo- ro sta odredila komisarija, ki ju je imenovala Banca d'Italia.

Skupščina je podčrtala, da ukrep po- stavlja v resne težave tako imidž banke, kot gospodarstvo mesta. Ukrep onemogoča operativnost vseh tistih podjetij, ki se po- sluzujejo TKB ali s TKB vzdržujejo poslov- ne odnose. Prav tako prizadene ukrep malo trgovino, ki je vezana na kliente iz tujine, ki črpa sredstva za svoje nakupe prav iz teh depozitov. Ne nazadnje prizadene ukrep vse zasebne varčevalce, ki jim je onemo- gočen dostop do svojih računov.

Skupščina je ugotovila, da je TKB osnovna last člega mesta in ne samo slo- venške manjšine ter njenih legitimnih go- spodarskih in kulturnih interesov. Prav za- radi te pomembnosti, ki jo je njena opera- tivnost dosegla v gospodarskih odnosih z državami vzhodne Evrope, predstavlja

banka važen člen v prizadevanjih za gospo- darsko obnovo našega mesta.

Skupščina uslužbencev poudarja, da se nujno poišče rešitev v zelo kratkem času, zato da se prepreči nadaljnje slabšanje ugleda banke ter njene kredibilnosti na trzišču. Rešitev bo morala nujno upoštevati ne samo tehnične podatke bilance, ampak in predvsem gospodarski potencial banke, ki zaposluje, upoštevajoč povezane dejav- nosti, preko 200 uslužbencev.

Skupščina uslužbencev poziva k napo- rom za rešitev današnjih težkih problemov vse gospodarske, politične in socialne sile. Te sile naj v prvi osebi prevzamejo nalogo za preporod banke, ki bo brez debetnih po- stavk in z zanesljivim partnerstvom prisla do obnove bančne operativnosti.

Ob teži situaciji banke je prišlo do po- zitivnega sporocila, da bi lahko redno ste- kla izplačila pokojnin Inps. Istocasno pa si prizadevamo, da bi lahko veljalo isto nace- lo tudi za osebne dohodke, ki omogočajo normalno preživljanje posameznika.

ponarejenih dolarjev je pa- dla v vodo.

»Ne glede na vse politic- ne spopade, ki gredo mimo nas in nad našo glavo, ve- mo, da so iz obkoljenega Vukovarja in iz Splita, ki so ga bombardirali, redno plačevali naše račune, mi pa smo jim jih zaprli. To je hud udarec za našo banko, za tukajšnje gospodarstvo, pa tudi za ves italijanski bančni sistem.«

Po tej ugotovitvi si usluž- benci upravičeno po- stavljajo vrsto bistvenih vprašanj: »Kako se je lahko zgodilo? Kako, da nismo ve- deli nicesar o vseh teh ne- pravilnostih? Imeli smo ne- prijetne občutke, a kaj take- ga si ne bi nikoli pričakova- li. Danes je vse vsem jasno, kaj pa pred leti? Kako to, da niso pri prejšnjih inspek- cijah Banke Italije odkrili nepravilnosti, ki so tokrat prišle na dan? Zakaj tak dra- stični ukrep proti TKB, 21 milijard lir 'luknje' pri Ban- co di Napoli pa bomo mora- li kriti vsi italijanski davko- plačevalci, tistega zavoda pa niso zaprli niti za en sam dan. Zakaj ne odstopijo vsi, ki so bili soodgovorni pri upravljanju banke?«

To so vprašanja, ki smo jih najpogostejše zabeležili. Vprašanja, ki so se brez od-

govora.

Koliko casa pa bo to ne- mogoče stanje trajalo?

Po zakonu je rok 30 dni, potem pa odlok o zamrznit- vi lahko se dvakrat obno- vijo. Splošno prepričanje pa je, da bodo zamrznitev preklicali že prihodnji te- den.

Je to realistična možno- st ali pa samo upanje?

Odgovora ne ve nihče, vsaj ne od tistih, ki so dostopni za pogovor. Na banko so prišli ali pa se oglašili po telefonu novinarji vseh tukajšnjih redakcij in tudi vsedravnih časopisov. Vodstvo banke pa ni dalo nobene informacije, razen uradnega odloka o zamrznjenju banke in pra- vilnika o jamstvu na vloge.

Sindikarno predstavništ- vo uslužbencev - ki ta me- sec ne bodo dvignili place - se je opoldne sestalo s ko- misarjema in popoldne iz- dalo tiskovno sporocilo, ki ga objavljamo na drugem mestu.

Popoldne se je prizgala prva lúcka na koncu tunela: kaze, da sta trzaski prefekt in vodstvo vsedravnega za- voda Inps posegla pri Banki Italije, da bi dosegli možno- st izplačevanja pokojnin s posebnim čekom in da se je odprla možnost, da ne bi

prehudo prizadeli upokoјencev.

S to edino kolikor toliko pozitivno vestjo se dan v banki nagiba proti večeru. Mimo ugibanj, informacij, jeze, zaskrbljenosti je osnov- na ugotovitev dneva ta, da nastala škoda, ki ni samo gmotna: nastala je nedvom- no velikanska materialna škoda, ki je že in se bo pri- zadelo zelo širok krog ljudi.

A ne gre samo za to.

Padel je vidni simbol manjšine, njenega gospo- darstva, njene samostojnosti in sposobnosti, nastal je ma- dež na dostojanstvu in v sa- mozavesti slovenskih ljudi v mestu, ki jim ni bilo niko- li naklonjeno, in kjer so si morali priboriti skozi dese- tletja vsako ped ugleda in ponosa in dokazati javnosti, da le niso samo preprosti kmetje iz okolice, pač pa se- stavni, aktivni in uspešni del mestnega tkiva in njego- vega gospodarstva. Tudi nekaj tega bogastva je poko- panega pod rusevinami Trzasko kreditne banke.

Na rusevinah pa bo treba spet graditi. Ze včeraj so ste- vilni podjetniki začeli reša- vati svoje posle, posamez- niki pa svoje težave. Pot ob- novitve pa bo strma, izred- no strma.

Sergij Premru

Tehnična navodila komisarjev in njihova zakonska podlaga

Po torkovem sklepu o zamrznitvi bančnih izplačil, sta komisarija uslužben- cem TKB včeraj izdala pisna navodila o njegovem izvajanju. Predvsem gre za zamrznitev treh vrst operacij: vseh plačil iz tekočih računov klientov in korespon- denčnih bank; izplačil hranilnih vlog, hranilnih pisem in drugih vlog, ki so jih varčevalci zaupali banki; vračanja vred- nostnih papirjev in drugih finančnih in- strumentov, ki jih varčevalci hranijo v banki.

Takoj po torkovi polnoci so bili ustavljeni tudi vsi avtomati za dvig de- narja s karticami bankomata, tako v ma- tični kot v drugih bankah. Banka ne bo poravnala niti plačil oziroma nakupov z elektronskim denarjem (s karticami Vi- sa, Americanexpress itd.), katerega upo- raba je vezana na tekoče račune v TKB. Enako velja za plačevanje s čeki, menica- mi, po korespondenci in sploh za vse oblike plačevanja (vključno s poravnavo računov za telefon, elektriko itd.), ki ga je za svoje kliente opravljal banka. Vredno- stne papirje, ki jih bo banka prejela v iz- plačilo (čeki ipd.), bo le-ta vrnila s poja- snilom o razlogu, zaradi katerega ček kljub kritosti ne more biti izplačan. Funk- cionarji banke bodo v teh primerih iz- dajatelje čekov vsekakor obvestili in jih prosili, naj izdane vrednostne papirje umaknejo iz obtoka in svoje obveznosti

poravnajo z gotovino.

Kljub zamrznitvi vlog bo seveda mo- goco polagati gotovino, tako kot ostaja ne- spremenjena blagajniška služba, ki jo TKB opravlja za Občino Dolina.

Komisarija sta pri svoji odločitvi, ki je bila sprejeta s pooblastilom Banke Italije, strogo upoštevala določila 74. člena eno- tega besedila, ki ureja bančno poslo- vanje. V njem je zapisano, da lahko zamrznitev izplačil traja največ en mesec, podaljšati pa jo je mogoče se za nadaljnja dva meseca. V tem času je premoženje banke zaščiteno, sama zamrznitev pa ne pomeni položaja nesolventnosti.

Za boljše poučenost klientov banke smo si prebrali se statut Medbančnega sk- lada za jamstvo vlog, ki v 27. členu izrec- no pravi: »V primeru prisilne administra- tivne likvidacije banke, ki je članica Skla- da, le-ta sodeluje pri izplačilu vlog klie- ntov in drugih sorodnih kreditov... Pogoj za izplačilo je, da likvidacijski organi ugotovijo, da varčevalci nimajo neposred- nih ali posrednih dolgov do iste banke. Vrnitev vlog pa vsekakor ne more preseči naslednjih meja, vključno z obrestmi, ki so dozele do datuma likvidacije banke: za prvih 200 milijonov lir je povrnilo sto odstotno, za nadaljnjih 800 milijonov pa 75-odstotno. V primeru, ki vloga presega milijardo, za delez, ki to vsoto presega, ni predvideno nobeno kritje Sklada.

Kako sta komisarija seznanila uslužbence s svojim ukrepom

Odlocitev o prekinitvi izplačil sta komisarija sporočila funkcionarjem TKB predsinočnjim na sestanku, ki sta ga sklicala ob 21. uri. Kot smo lahko izvedeli, se je sestanka udeležilo kakih 15 oseb, na njem pa sta funkcionarja poleg sporočila o sklepu o zamrznitvi plačil in navodil funkcionarjem kako naj ukrepajo, navedla tudi stališča o vzrokih nastalega stanja.

Pri navajanju teh sta začela z oceno, da bi bila lahko v takih pogojih banka likvidna samo se dva ali tri dni, to pa bi pomenilo, da bi bili po- tem najbolj oskodovalni vlagatelji, »predvsem pripadniki slovenske manjšine.« Do teh likvid- nostnih težav je prišlo predvsem zato, ker so slo- venke in hrvaške banke nenadno odtegnile vse depozite.

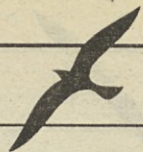
Banka Italije je, po besedah komisarjev, Trzaski kreditni banki že večkrat hotela pomaga- ti. To naj bi se zgodilo z inspekcijami in z razni- mi pismi, takratno vodstvo banke pa »ni razume- lo dekije in se je s stanjem se naprej okorišalo.« Ta banka naj bi, po besedah komisarjev, postala banka slovenske skupnosti, ampak »resnično ce- lotne slovenske skupnosti«, ne bi pa smela ostati v rokah tistih, »ki so zlorabljali svojo oblast.« Komisarija sta navedla tudi nekaj primerov: ode- govanje sredstev za kratkoročne naložbe in njihovo dolgoročno brezobrestno investicijo, po- deljevanje kreditov, ki so bili neizterljivi od vse- ga začetka, in niso postali neizterljivi na osnovi tržnih zakonitosti, podeljevanje raznih jamstev itd. Skratka, slo naj bi za »veselo družino,« ob dejavnosti katere bi se »vsakomur najezili lasje.«

Komisarija sta spregovorila tudi o dejavnosti banke iz Brescie. Po njuni oceni ta banka ni oskodovala Trzasko kreditne banke, ampak ji je zelega pomagati. Stanje pa je postalo nevzdržno in zato se je umaknila.

Kako bo sedaj? Komisarija sta ocenila, da se- danje stanje, to je zamrznitev plačil, ne bi smelo trajati več kot teden dni, vendar sta jasno naka- zala pot likvidacije banke, za kar naj bi Banka Italije imenovala posebnega komisarja. Ker ima TKB premoženje, klientelo in vpeljanost, ima svojo vrednost in zato po njuni oceni ni dvomov, da bo mogoče najti kupca; težnja je, da bi banka ostala slovenska, to pa pomeni, da mora sloven- ska manjšina pomagati pri iskanju ustreznih resi- tev.

Sicer pa sta na torkovem sestanku komisarija obsirno govorila se zlasti o dolžnostih vseh uslužbencev in o vsebini določila o zamrznitvi plačil. Poudarila sta se zlasti, da je medbančni sklad že potrdil, da bo izplačal zajamčene vloge, kar lahko pomiri vlagatelje, sicer pa sta dodala, da »nihče ne sme dvigniti niti lire« ter obrazložila njihovo navodilo, ki ga v povzetku loceno objavljamo.

Včeraj smo preko tajništva prosili komisarija ali direktorja za pogovor, vendar smo dobili sicer vljuden, vendar odklonilen odgovor, čes da ni v navadi, da bi komisariji pristajali na intervjuje.

KOMENTARJI POLITIČNIH PREDSTAVNIKOV IN STRANK

Ob veliki zaskrbljenosti zavzetost za ohranitev banke

Miloš Budin opozarja, da je TKB sad mednarodnih sporazumov

Odredba izrednih komisarjev TKB o začasnih prekinitev izplačil je izvala vrsto reakcij. Podpredsednik deželne sveta FJK Miloš Budin v tiskovni noti poudarja, da odločitev vzbuja veliko zaskrbljenost zaradi posledic, ki bi jo lahko imela na gospodarskem področju, za zaposlitveno raven celotnega tržskega območja, na vzdušje zaupanja, ki se je v času utrdilo na tem obmejnem teritoriju, za življenje same manjšine. Dogodke, v katere je vpletena TKB, morajo pristojni organi podrobno preučiti z ozirom na odgovornosti vseh, ki so privedli situacijo do takšne meje. Po drugi strani, pa pravi Budin, je treba najti hitre rešitve, s katerimi bi zascitili ne samo ekonomsko valenco premoženja, ki ga za trzasko, dezelno in obmejno območje predstavlja TKB. Zascititi pa je treba tudi premoženje, ki ga predstavljajo znanje, izkušnje in poklicna usposobljenost, ki so se

v času izgrajevali v banki. Budin nato opozarja na vlogo, ki jo je odigrala TKB pri ustvarjanju splošnega ozračja zaupanja na tem območju, gre za pomemben proces, ki se ga ne sme preusmeriti. Pristojne vsedrjavne oblasti pa ne bi smele zanemariti pomena mednarodnih sporazumov, na osnovi katerih je bila ustanovljena TKB, drugod po državi so slednje znale najti rešitve, ki so predvidevale visje izdatke in bile bolj obvezujoče.

Po oceni Slovenske skupnosti, ki je vest sprejela z grenkobo, pa ukrep hudo prizadeva vse bančne odjemalce. Ta restriktivni ukrep, piše v tiskovni noti te stranke, trenutno velja tudi za izplačila plačil in pokojnin. Tržaski prefekt Mario Moscatelli je včeraj popoldne v telefonskem pogovoru zagotovil dezelnemu tajniku Martinu Breclju, da je že posegel pri vodstvu italijanske narodne banke, da bi vsaj ta izplačila ne

bila blokirana. Pri tem, opozarja SSK, TKB odigra vlogo zgolj posredniško v odnosu do upokoencev in delavcev, ki preko nje prejemajo svoje mesečne dohodke. Kaže, se zaključuje nota, da bodo problem rešili v doglednem času. V zvezi s splošno oceno o nastalem položaju v TKB pa je Martin Breclj izjavil, da je stranka svoje stališče že povedala in da ga bo dopolnila na današnji tiskovni konferenci, namenjeni sicer prvenstveno predstavitvi kandidatov na skorajšnjih volitvah.

Zaskrbljenost nad razvojem dogodkov v TKB je izrazil tudi koordinator gibanja Forza Italia za FJK Roberto Antonione. Ob preverjanjih sodnega in upravnega znanja, ki morajo iti svojo pot, pravi Antonione, je treba storiti vse, kar je mogoče, da bi banka v najkrajšem času spet prevzela vitalno vlogo v okviru krajevnega gospodarstva. V tem oziru je tre-

ba pomiriti in zascititi tiste občane in krajevne gospodarske obrate, ki so jim trenutno zamrznili vsa deponirana finančna sredstva. Istocasno bi bilo treba časovno čimbolj omejiti obdobje komisarske uprave, ki jo je uvedla Banka Italije.

Po oceni deželnih svetovalcev Severne lige Pietra Arduinija in Paola Polidoriya pa je odločitev komisarjev ponoven napad na pravičnost in na načela o enakopravnosti. Svetovalca namreč ugotavljata, da so glede zavoda Banco di Napoli pristojni težko posegli, da so zascitili tudi interese delničarjev, pri TKB pa niso poskusili zascititi niti varčevalcev. Obenem pa gre za ukrep, ki je bil sprejet prvič v italijanski bančni zgodovini. Ob tem pa je na dlani, pravita predstavnika Severne lige, kako se mirno krši interese državljanov Severa, medtem ko so se vsi zgnili okrog neapeljskega zavoda.

Stališče SKGZ

Slovenska kulturno gospodarska zveza je v zvezi s položajem manjšine po krizi, ki je zajela TKB, sprejela naslednje stališče:

Z dogodki, ki so se zvrstili minuli teden, zadobiva TKB sodno dimenzijo. Aretirana sta bila bivša funkcionarja zaradi suma, da sta prekoracila pooblastila in za lastno korist oskodovala banko. Eden izmed njiju je tudi osumljen knjižgovodskih poneverb, ki sicer sodijo v preiskavo o aferi Querci, a so oskodovali TKB. Poleg njiju sta bila aretirana bivša ravnatelj banke, predsedniku predzadnjega upravnega sveta TKB pa je bilo izročeno jamstveno obvestilo. Osumljeni so lažnih bilanc.

SKGZ je svoje stališče v zvezi s TKB izrazila bodisi ob napovedi, da se Ljudska banka iz Brescie umika iz slovenskega zavoda, kot tudi tedaj, ko so v TKB prisli komisariji. Prav ob tej priložnosti smo zapisali, da se je zaključilo zgodovinsko obdobje v življenju Slovencev v Italiji.

Odločitev, da se lahko ustanovi slovenska banka v Trstu, je padla v izjemnih mednarodnopolitičnih razmerah, in sicer na predvečer podpisa Londonskega memoranduma na pobudo angloameriških oblasti. Italija se je z odločitvijo morala sprijazniti, saj je to vodilo k premošanju se odprtih vprašanj v zvezi z razdelitvijo STO. Ustanovitev banke je postopno dajala kisika trdno zakoreninjenemu prepričanju tržaskih Slovencev, da je gospodarska krepitev skupnosti pogoj za narodno preživetje. V novih okoliščinah je leta 1954 ta misel dobila svojo programsko in politično potrditev z ustanovitvijo SKGZ. Ta usmeritev je se posebej v sedemdesetih in osemdesetih letih poleg krepitve ekonomskih temeljev omogočila ohranitev kulturnih institucij, Primorskega dnevnika, razmah širokega športnega gibanja in prispevala k narodnemu preporodu v Beneški Sloveniji.

V devetdesetih letih, po razpadu Jugoslavije in ob osamosvojitvi Slovenije, je bil del manjšine, ki izhaja iz izročila narodnoosvobodilnega boja, podvržen hudim zunanjim napadom. Vendar so bili temelji dvajsetletne uspešne organiziranosti omajani tudi zaradi vrste notranjih slabosti, ki so prisle na dan prav v banki (ekstremno tvegana kreditna politika in previsoka koncentracija posojil na dvomljive poslovne partnerje). Banka, ki je nastala v izjemnih političnih okoliščinah, je bila postavljena pod vprašaj, ko so se te ponovno spremenile, z njimi pa tudi predpostavke, na osnovi katerih je banka nastala in zazivila.

Kot rečeno so bili na odgovornost poklicani bivši funkcionarji in upravitelji. Odgovornost, ce pristajamo na poseben materialni in simbolni pomen TKB za našo skupnost, je seveda tudi sirša. Nedvomno so zatajili isti vzvodi, ki bi morali zagotoviti korektno in previdno poslovanje. SKGZ kot družbeno odgovorna sila v manjšini doživlja krizo TKB kot poraz širokega gibanja, ki ga je tudi sama prispevala sooblikovati in z njim delila tako dobre kot slabe trenutke. V tem smislu se čuti prizadeta. To izjavljamo tudi zato, ker si želimo, da bi bilo delovanje vseh družbenih sil, posebno v teh težkih trenutkih, usmerjeno v prihodnost, v razreševanje številnih odprtih problemov, v iskanje sprememb, ki so v interesu manjšine. Zal v obdobju, ki je za nami, niso bile vse misli in energije usmerjene v to. Desnica v manjšini in Sloveniji se je zagledala v preteklost in raje kot po poti sprememb zavila na stranpot izsiljevanja oziroma sikaniranja.

V sedanjem trenutku je se zlasti pomembno, da bi napake in krivde ne postale povod za dejanja, ki bi dokončno pokopala gospodarske ambicije manjšine. V tem smislu gre zaupati sodstvu, da bo upoštevalo posebno organiziranost pravno nezascitene manjšine in v tem okviru dobro vero tistih, ki so delali izključno v interesu manjšine.

Skoda, ki je prizadela našo skupnost, je velika bodisi v materialnem kot v simbolnem pomenu. Hudo so bili prizadeti delničarji, ki so v banko vlagali svoje osebne prihranke. V tem trenutku se nam zdi se zlasti potrebno zastaviti vse sile, da bi se ohranil dragocen poklicni potencial delavcev banke, ki daje zavodu v tekočem poslovanju se perspektivo na krajevnem in mednarodnem trziscu. Zato se cutimo dolžne opozoriti obe državi, da v smislu mednarodnih dogovorov zagotovita obstoj slovenske trzaskе banke, in to tudi zato, da se vsem družbenim dejavnostim, kulturnim ustanovam in založniškemu podjetju, ki potrebujejo bancno asistenco in predume na državne prispevke, zagotovi finančno preživetje. Sakalsko nastopanje pa najsibodi tu v Italiji ali v Sloveniji gotovo ne prispeva k temu in je hote ali nehote usmerjeno k zlomu celotnega družbenega in gospodarskega sistema, ki si ga je del nezascitene manjšine, ki izhaja iz tradicije narodnoosvobodilnega boja omislil in urednicil tudi na osnovi bogatih izkušenj iz začetka tega stoletja.

V zaostrenih razmerah se bo SKGZ zavzela za spremembe, ki naj ne bi Slovencev v Italiji vodile po poteh preteklosti. Zato se bomo v prihodje z vso odločnostjo zavzemali za politični pluralizem, ki naj sloni na jasnih pravilih igre in na prozornosti upravljanja kulturnih in materialnih dobrin. V tem smislu bodo zastavljene priprave na skorajšnji občni zbor.

S formalno-pravnega vidika blokada računov ni postopek, ki vodi nujno v likvidacijo (ukrep ni predviden za nesolventnost, ampak za trenutne likvidnostne težave). Jasno pa je, da tak ukrep zaradi odmeva, ki ga ima med varčevalci, zmanjšuje zaupanje v banko med varčevalci in komitentit ter približuje razplet krize k najbolj črnemu scenariju. Zaradi tega je casa za ukrepanje zelo malo.

Poziv SDGZ: »Nujna je takojšnja rešitev nastalega položaja«

Na ukrep izrednih komisarjev TKB je s pisno noto reagiralo tudi Slovensko dezelno gospodarsko združenje. V njem poudarja, da je SDGZ sprejelo komisarsko upravo, za katero je med drugim zaprosil sam upravni svet banke, v prepričanju, da bo izredni ukrep privedel do rešitve hudih težav, ki so bremenile banko. Rešitev pa se je kazala v pridobitvi novih partnerjev ali dodelitvi izrednega posojila Banke Italije, s katerim bi zadostili operativnim potrebam po gotovini. Dodatna prekinitve vseh izplačil in zamrzitev vseh vlog pa sta izvala veliko zacudenje, ker je ukrep neobicajen in lahko sprozi hude in takojšnje negativne posledice za celotno trzasko, dezelno in mednarodno gospodarstvo, v tem okviru ima namrec TKB odločilno vlogo za operativnost tržaskih podjetij.

Nadalje SDGZ ugotavlja, da bodo imeli načini izvedbe zelo trdega ukrepa zamrzitve vseh tekočih računov in vlog v drugi največji tržaski banki vrsto hudih takojšnjih posledic, ki bodo brez razlik prizadele domačo klientelo banke (podjetja, upokoence, družine), mednarodni finančni sistem in tuje kliente, ki ne prebivajo v Trstu. V zvezi z domačo klientelo SDGZ pripominja, da so številnim krajevnim podjetjem z več sto namescenci ustavili ze izvedena izplačila, tudi zelo visoka, in so tako onemogočili njihovo normalno poslovanje. Istocasno pa posamezne družine ne morejo kriti vsakodnevnih nakupov, ker ne more razpolagati s svojimi prihranki. Glede mednarodnega poslovanja pa organizacija podcrtuje, da TKB upravlja vloge nekaterih vzhodnoevropskih bancnih zavodov majhne in srednje obsega,

ki ne morajo poslovati same na mednarodni ravni. Ukrep komisarjev torej grobo prekinja finančni pretok in posledicno tudi blaga v in iz omenjenih držav, kar njim povzroca veliko gospodarsko skodo, italijanskim bancnim zavodom pa prinaša nezaupanje. Tuji klienti, upokoenci in ne, katerim so zamrznili vloge, ne morejo več nakupovati v Trstu. Ko bodo spet lahko prisli do svojih vlog, bodo prav gotovo svoje prihranke nesli kam drugam. Posledica vsega pa bo njihovo narascujoce nezaupanje do Italije in specifinno do Trsta.

Organizacija nadalje opozarja, da so v nevarnosti tudi delavna mesta vseh ' uslužbencev banke, neposredno pa je ogroženih se na stotine delovnih mest v podjetjih, ki delujejo na področju zunanje trgovine in posredno v vseh, ki s temi sodelujejo.

Zato SDGZ v imenu vseh članic poziva politične sile in pristojne oblasti, da se jasno postavijo v obrambo TKB in s tem posežejo v izredno hud položaj, ki je nastal. Če v nekaj dneh ne bo prislo do rešitve, bodo posledice za krajevno gospodarstvo porazne, prizadet pa bo tudi imidz, ki je bil sicer ze ogrožen.

SKGZ: »Ne more biti kriva cela manjšina«

Hudo dejanje, ki postavlja pod vprašaj življenje slovenske skupnosti v Italiji in vsakega posameznega člana. Tako je predsednik Slovenske kulturno gospodarske zveze Klavdij Palčić na včerajšnji tiskovni konferenci (na sliki KROMA) ocenil odločitev komisarjev Trzaskе kreditne banke o začasnih prekinitev vseh izplačil. Srečanje z novinarji je bilo sklicano pred torkovo odredbo komisarjev, zato je bilo tudi stališče organizacije o položaju v manjšini po krizi, ki je zajela TKB (stališče objavljamo v celoti tu zraven), tempirano na dogodke prejšnjega tedna, temu je bil dodan kratek pri-

pis. Obsirneje pa je o zadnjih dramatičnih razpletih govoril predsednik Palčić, ki je tudi napovedal nekaj konkretnih pobud. Tako je SKGZ že včeraj popoldne dala pobudo za takojšnje sklicanje skupnega predstavništva, bila je nadalje mnenja, da bi bilo treba senzibilizirati politike obeh držav, Slovenije in Italije, na krajevni ravni bi bil potreben in dragocen vrh s tržaskim prefektom in zupanom, notranja (splošnejša) razprava pa se bo razvila na dezelnem glavnem odboru, ki bo 4. novembra, potrjen pa je bil tudi datum dezelnega kon-

gresa organizacije, ki bo 15. decembra.

V zvezi z zadnjimi dogodki v TKB je Palčić podcrtal, da je bila izbrana najhujša pot, ki vodi v zdesetkanje manjšine. Ob tem pa je res, da je bilo za to izbiro, veliko ne samo odprtih, celo udrtih vrat, ki so jih povzročile nedopustne finančne poteze, »to je velika odgovornost vseh, ki so pri tem sodelovali«.

V končni fazi, je se rekel Palčić, bi vsekakor moral obveljati splošen interes manjšine. Vprašal se je, zakaj je prišla takšna kazenska celotna manjšina, brez poskusa, ki je bil se možen (SKGZ se je z drugimi komponentami predstavništva zavzemala za pridobitev posebnega statusa za TKB, za kar bi se morali zavzeti obe državi v sodelovanju z državnima bankama Slovenije in Italije).

V zadnjih petih letih so Slovenci v Italiji doživeli veliko ponižanj in izgubili veliko pozicij, zato je končna ocena organizacije lahko samo negativna, je se podcrtal Palčić. Kot gibanje je SKGZ dolžna prilagoditi se novim časom in to tudi poskusa, vendar ne more sprejemati pavsalnih ob-

TISKOVNO SPOROČILO

ZADRUŽNE BANKE:

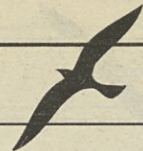
ZADRUŽNA KRASKA BANKA
ZADRUŽNA KREDITNA BANKA DOBERDOB
ZADRUŽNA KREDITNA BANKA SOVODNJE,

vključene v sistemu zadružnih kreditnih bank na deželni in državni ravni izjavljajo,

da nimajo nikakršnih povezav z dogodki na Tržaški kreditni banki.

Izjavo objavljamo, ker se pogostoma neupravičeno istovetijo zadružne kreditne banke s Tržaško kreditno banko.

ZADRUŽNA KRASKA BANKA
ZADRUŽNA KREDITNA BANKA DOBERDOB
ZADRUŽNA KREDITNA BANKA SOVODNJE

RIM / Z GLASOVI VEČINE

Zbornica potrdila zaupnico Prodijevi vladi

Pospešena pot odloka za rešitev zavoda Banco di Napoli

RIM - Poslanska zbornica je z večino glasov potrdila zaupnico vladi. Za zaupnico so glasovali predstavniki Oljke in SKP, proti kartel svoboscin in Liga. Vlada je zahtevala zaupnico o odloku za rešitev neapeljskega zavoda Banco di Napoli, da bi preprečila upocasnitev davke zaradi kopice popravkov, ki jih je predlagala Severna liga.

Svoje zaupanje vladi so potrdili predstavniki Oljke in SKP, ceprav so imeli tudi predstavniki vecine nekatere pomisleke o vsebini odloka za rešitev neapeljskega zavoda. Proti zaupnici pa so se izrekli predstavniki Kartela svoboscin, ki so Severni ligi ocitali, da je s kopico popravkov dejansko onemogocila dialog. Liga pa je v sklepu vlade, da zahteva zaupnico videla predvsem sibi kose vecine, ki je »sklenila, da z raketometom strelja proti mravljam«.

Sicer pa glasovanje o zaupnici ni bilo edina tema včerajšnje politične debate. Dve sta bili poleg davkov, glavni vprašanji: ugibanje o vladni preosnovi in problem ustavne reforme. Premier Romano Prodi je odločno zanimal govorice o tem, da bi vlada hotela imenovati ministra za odnos s parlamentom.

Glede ustavne reforme pa se je Silvio Berlusconi odločno opredelil za pot dvodomne komisije. V pismu Mariu Segniju je poudaril, da je za Kartel sicer najboljša rešitev ustavodajna skupščina, kljub temu pa meni, da je treba preveriti možnost dogovora v dvodomni komisiji. Toda Gianfranco Fini je takoj dodal, da bo dvodomna skupščina možna, če bo predhodno zagotovljena neposredna izvolitev premiera.

NOVICE

Sorgi novi direktor TG1

RIM - Upravni svet Raia je včeraj imenoval dosedanjega odgovornega urednika radijskega dnevnika Marcella Sorgija za novega odgovornega urednika osrednjega televizijskega dnevnika TG1. Sorgi bo nasledil Rodolfa Brancolija, ki je odstopil, potem ko je skupščina novinarjev zavrnila njegov razvojni nacrt. Radijski dnevnik pa bo vodil Paolo Ruffini, ki je bil doslej namestnik odgovornega urednika pri dnevniku Il Messaggero. Sindikalni predstavniki novinarjev so zvečer zahtevali nujno srečanje z upravitelji podjetja.

Izjave skesanca Di Carla

PALERMO - Potem ko je včeraj Corriere della Sera navedel pričevanje mafijskega skesanca Francesca Di Carla, po katerem mafija ni delala razlik o barvi politikov in je sodelovala tudi s komunisti, je napredna Sicilija odločno reagirala na ta podtikanja. Di Carlo naj bi navedel, da je cosa nostra zainteresirana le za oblast in se je z oblastjo povezovala. Pri tem je povedal, kako je bil v njegovem Altofonteju nekoč zupan poslanec Michele Sala, ki je bil komunist kot vsi njegovi sorodniki. To pa mafijo ni motilo, ker se je vedno povezala z oblastjo. Di Carlo je se navedel, da je bil Sala stric Itala Tripija, ki je sindikalist v Palermu in ki ga pozna se iz otroštva.

Seveda se je takoj oglasil Italo Tripi, ki je član deželne tajništva CGIL. Povedal je, da je z družino zapustil Altofonte, ko je imel le šest mesecev. Njegova mati je imela deset bratov in od teh je bil komunist le Michele Sala, ki je umrl leta 1973. O svojem stricu je se povedal, da se spominja njegovih volilnih govorov proti mafiji, ko je bila mafija za vse le komunistična iznajdba. Predstavnik DSL Macaluso je zavrnil vsa Di Carlova natančevanja in poudaril, da je bil Michele Sala kot dosleden in odločen borec proti mafiji zgled za vse napredne sile Sicilije.

Modni kreator Giorgio Armani zahteval dogovor o višini kazni

MILAN - Modni kreator Giorgio Armani, ki je obtožen, da je med drugim s 300 milijoni lir podkupil poročnika finančnih stražnikov Domenica Salvatoreja za »ugodnejše« davčne preglede, je pristal na dogovor o višini kazni. S tem je priznal svojo krivdo. Armani pa je le eden od modnih kreatorjev, ki je placal finančne stražnike in davčne nadzornike, z njim delijo podobno usodo Gianfranco Ferrè, Mariuccia Mandelli (Krizia), Santo Versace, Gerolamo Ebato in Nicola Di Luccio.

D'Ambrosiova kandidatura na čelo rimskega pravdnštva

RIM - Milanski namestnik državnega pravdnika Gerardo D'Ambrosio je predložil svojo kandidaturu za funkcijo glavnega rimskega državnega pravdnika. D'Ambrosio je nedvomno »favorit«, a moral bo voditi račune z drugimi uglednimi kandidati, saj je prošnje poslalo kar stiri deset sodnikov.

RIM / PO DVODNEVNEM DOGOVARJANJU

Večina uskladila stališča o reformi davčnega sistema

Kartel svoboscin ostro kritizira vladne davčne prijeme in davek Irep

Trgovci so ostro protestirali proti finančnemu zakonu (Telefoto Ap)

SODSTVO / PREISKAVALA ARGO 16

V Avianu jedrske bombe

V Margheri strmoglavljeni Argo je bil namenjen prav v Aviano

RIM - V sedemdesetih letih so v letalskem oporišču v Avianu hranili taktične jedrske bombe, s katerimi bi v primeru spopada oborožili lovske bombnike, ki bi prispeli iz Ramsteina, Hanna in Bittburga v Zvezni republiki Nemčiji. To odkrito kršenje povojnih dogovorov, po katerih so prepovedali skladiščenje jedrskega orožja na italijanskem ozemlju, je odkril beneški sodnik Carlo Mastelloni, ki vodi preiskovanje o strmoglavljenju leta Argo 16 v Margheri 23. novembra leta 1973. Letalo C-53 je bilo last vojaške tajnoobveševalne službe in je bilo iz rimskega Ciampina namenjeno prav v Aviano. Letališča Pagliano in Gori pa letalo ni doseglo, ker je iz se nepojasnjenih vzrokov strmoglavilo nad Marghero.

Sodnik Mastelloni je ugotovil, da so ble jedrske taktične bombe skladiščene

v ameriskem delu avianskega oporišča, kamor niso imeli vstopa italijanski vojski. Do sedaj se je o tem le govorilo, nihče pa ni imel otipljivih dokazov. Sedaj poskusa sodnik ugotoviti, zakaj je bil Argo 16 namenjen prav v ameriški del oporišča, kjer so bile shranjene jedrske bombe.

Aviano pa je že leta v središču pozornosti v zvezi s preiskavo o tragediji pri Ustici, ki jo vodi rimski sodnik Rosario Priore. V Avianu pa je sodnik nalletel na zaprta vrata, ker to Američanom dovoljujejo pravila Atlantskega zavezništva. Priore bi namreč rad izvedel, kje so bila na dan tragedije nad Ustico radarska letala Awacs iz Aviana in zakaj so nekaj minut pred strmoglavljenjem DC-9 pri Ustici preusmerili iz Velike Britanije prihajajoči F-111, ki je pristal v Avianu in ne v Grazzaniseju.

RIM - Davčna reforma je se vedno v ospredju debate o finančnem zakonu. Ob reformi davkov se lomijo kopja med večino in opozicijo in tudi v večini sami, ki je včeraj nadaljevala z usklajevanjem stališč. Zaradi te napetosti se je podpredsednik vlade Walter Veltroni angaziral, da bi spet ucvrstil vezi med komponentami Oljke in da bi bila polemika med večino in opozicijo manj zolčna. Kaže, da je bil prav Veltroni pobudnik včerajšnjega srečanja med predsednikom vlade Romanom Prodiem in predsednikom Nacionalnega zavezništva Gianfrancom Finijem. Po srečanju je Fini dejal novinarjem, da ni zelo zadovoljen z izidom pogovora. Povedal je, da je od vlade zahteval, naj omogoči parlamentu razpravo o finančnem zakonu in jo posvaril, naj ne odvzame parlamentu njegovih pristojnosti z zahtevo po pooblastilih in z zahtevo po zaupnici.

Po dvodnevem pogovoru so komponente večinskega zavezništva uskladile stališča o davčni reformi. Predlog vlade je izzval po eni strani protest Stranke komunistične prenov, ki ni soglasala z znižanjem števila davčnih količnikov, na drugi strani pa je Dinijeva Italijanska prenova nasprotovala uvedbi deželne davka na proizvodne dejavnosti Irep, ki naj bi nadomestil vrsto drugih dajatev (med temi Ilor, davek na zdravstve itd). Večina se je dogovorila, da bo omejitev davčnih količnikov popravila s točno navedbo možnih odtegljajev, tako da bo davčno breme zlasti za

manj premožne nespremenjeno, Dinijeva stranka pa je umaknila svoje pomisleke o uvedbi Irep. Popravek bo na osnovi danes usklajenih stališč pripravil finančni minister Vincenzo Visco.

Dogovor v večini je izzval takojšen protinapad Kartela svoboscin. Silvio Berlusconi je obtožil Oljko, da je spet klonila pogovoru SKP. Po njegovi oceni bosta finančni zakon in davčna reforma prizadela predvsem produktivni srednji sloj (kar naj bi dokazovali protesti trgovcev), ker je vlada prekomerno privla davčni vijak. Sicer pa je tudi za Kartel svoboscin davek Irep tarča najostrejših kritik. Predstavniki Kartela so včeraj na Trgu Navona uprizoril proces »carovnic Irep« in jo simbolično zazgali na gmadi. Desničarsko opozicijo je razjezilo predvsem dejstvo, da finančni minister Visco ni pristal na predlog, da bi zakon s pooblastilom o davčni reformi izdvojili iz finančnega zakona in ga obravnavali ločeno. Toda Visco je oporekal, da je uvedba davka Irep eden od nosilnih stebrov vladnih gospodarskih prijemov in uvod v davčno decentralizacijo, saj naj bi Irep napajal blagajne dežel.

O finančnem zakonu je spregovoril tudi predsednik vlade Romano Prodi, ki je poudaril, da vlada vztraja v tako strogih ukrepih, ker zeli popeljati Italijo v Evropo. Za Italijo bi bilo pogubno, če bi ostala na obrobju, zato je vlada postavila prav vstop v Evropo in boj proti davčni utaji kot priprilnosti svojega dela.

PODKUPNINSKA AFERA

London bo izročil milanskim tožilcem gradivo o Fininvestu

LONDON - Milansko tožilstvo bo dobilo iz Velike Britanije gradivo o družbah »offshore«, ki jih je ustanovil holding Fininvest na tujem. Tako je sklenilo londonsko sodišče, ki je pretehtalo problem.

Dokumente teh družb je na zahtevo milanskih tožilcev pred šestimi meseci zaplenil britanski SFO (telo, ki preprečuje goljufije) v uradu odvetnika Davida Millsa, ki je skrbel za interese Fininvesta na tujem in je na mandat Fininvesta ustanovil veliko večino teh družb s sedežem v Švici, na Malti, Devskih otokih, Otokih v Rokavskem prelivu in drugih krajih, ki jamcijo ugodne davčne pogoje. Milanski sodniki so namreč prepričani, da je v tem gradivu dokaz o »črnih skladih«, ki naj bi jih Fininvest imel v tujini za placevanje podkupnin.

Med drugim naj bi s temi sredstvi izplačali deset milijard lir bivšemu socialističnemu tajniku Bettinu Craxiju.

Odvetniki Fininvesta so na vse načine skušali preprečiti odredbo o izročitvi gradiva in so postavili vrsto formalnih in vsebinskih ugovorov, med katerimi tudi trditev, da je Berlusconi v Italiji »žrtev moralnega lincanja«.

Britanski sodni senat pa je ocenil, da ti ugovori niso osnovani. Privolil je samo v to, da odgodi prenos gradiva na petek in dal tako možnost Fininvestovim odvetnikom, da vložijo priziv zoper odločitev.

Odvetnik Ennio Amodio, ki brani Silvia Berlusconija na številnih procesih v Italiji, je že napovedal priziv na britansko zunanje ministrstvo. V temeljitev trdi, da je milansko tožilstvo kršilo evropsko sodno konvencijo, ker naj odredilo pripor nekatereh Fininvestovih menedžerjev na osnovi domneve vsebine zaplenjenega gradiva.

LA SPEZIA / PODKUPNINSKA AFERA

Tudi finančni prispevki strankam?

Alessandra Mussolini demantira, da je dobila denar za volilno kampanjo

LA SPEZIA - Preiskava o podkupninski aferi v državnih železnicah, ki jo vodi tožilstvo iz La Spezie, razkriva tudi kopico drugih kaznivih dejanj. Po odkritju prekupevanja so orožjem, se morata tožilca Alberto Cardino in Silvio Franz spoprijeti tudi z možnostjo krsitve zakona o finansiranju strank.

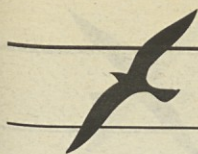
Ta del preiskave ima baje kot temelj tudi nekatera priznanja švicarskega banknika Francesca Pacinija Battaglie, ki sta ga tožilca večkrat zaslišala v teh dneh. Zapisniki zasliševanj so sicer rezervirani, nekaj novic pa je kljub temu pronicnilo na dan. V središču pozornosti, naj bi bil denar, ki naj bi ga Pacini Battaglia izročil bivšemu kapetanu finančnih stražnikov Mauru Florianiju, nekdanjemu sodelavcu sodnika Antonia Di Pietra in soprogo poslanske Nacionalnega zavezništva Alessandre Mussolini. Floriani je pred časom zapustil finančno strazo in se zaposlil pri družbi Metropolis, ki sodi v sklop državnih železnic in katere delovanje raziskuje tožilstvo iz La Spezie. Floriani naj bi omenjen tudi v poročilu, ki ga je florentinski odsek finančne straze za preprečevanje kriminala GICO poslal Cardinu in Franzu, poleg tega pa je na bivšega kapetana namigoval tudi Pacini Battaglia v svojih pogovorih.

V tem okviru je včeraj Alessandra

Mussolini odločno demantirala, da bi Pacini Battaglia finančno prispeval za njene volilne kampanje. »Nikoli nisem dobila denarja o tega gospoda, pa ga tudi nisem zahtevala,« je izjavila Mussolinijeva. Poslanka NZ je v sporočilu branila tudi soproga in dejala, da je njegov molk samo odraz korektnosti in lojalnosti, ker »meni, da mora najprej poročati sodnikom o vseh okoliscinah«.

Tožilca iz La Spezie vsekakor ne izključujeta, da je možna tudi drugačna razlaga vzrokov, zaradi katerih je Pacini Battaglia plačeval nekatere oficirje finančne straze in karabinjerjev. Slo naj bi za sistem kritik, ki si jih je organiziral banknik in ki mu je omogočal, da je bil zelo podrobno informiran o poteku preiskav. Omeniti velja, da je v svojih pogovorih banknik večkrat govoril o nekem polkovniku, ki naj bi mu poročal o izsledkih tima čiste roke.

Medtem ko tožilstvo iz La Spezie nadaljuje z delom, je Visji sodni svet začel preučevati morebitne odgovornosti sodnikov, ki so bili tako ali drugače omenjeni v Pacinijevih pogovorih. Včeraj je VSS odredil premostitev premostil v Firence dosedanjega tožilca v Grossetu Pietra federica, nato pa začel preučevati morebitne odgovornosti bivšega rimskega tožilca Ettoreja Torrija.

Slavnosten podpis listine o sodelovanju med Italijo, Slovenijo in Madžarsko

Na sliki (telefon AP) zunanji ministri Kovacs, Dini in Kračun (z leve) med včerajšnjim srečanjem v Rimu.

RIM - Zunanji ministri Slovenije, Italije in Madžarske, Davorin Kračun, Lamberto Dini in Laszlo Kovacs so včeraj v Rimu s podpisom skupne listine začrtali

razvoj tristranskega sodelovanja.

Prednostna področja sodelovanja, o katerih so se ministri danes dogovorili in so tudi zapisana v skupni izjavi, so uresničevanje širitve Evropske unije in zveze NATO, kjer bo Italija tako Slovenijo kot Madžarsko se naprej podpirala v prizadevanjih za polnopravno članstvo, razvoj sodelovanja med oboroženimi silami v perspektivi širitve zveze NATO, pospeševanje sodelovanja v okviru Srednjeevropske pubude - SEP (po besedah ministra Kračuna je včerajšnje srečanje sestavni del aktivnosti SEP ter se ujema z njenim smislom in perspektivo) ter zaščita in spostovanje pravic narodnostnih manjšin na območju. O tem vprašanju so v dokument zapisali prepričanje, da predstavljata polna zaščita in dejansko spostovanje pravic manjšin vir stabilnosti in bistveni člen pri utrjevanju sodelovanja na področju kulture in gospodarstva.

Posebno pozornost so v izjavi namenili razvoju infrastrukture. Slovenija, Italija in Madžarska si bodo skupaj prizadevale za izboljšanje komunikacij v okviru Evropskega koridorja št. 5 na relaciji Trst-Koper-Ljubljana-Budimpešta ter pri izpolnjevanju infrastrukture. Pri tem bodo uporabili sredstva EU, predvsem iz programa PHARE, ter sredstva organizacij kot je EBRD. Novo-

st pri načrtih v zvezi z Evropskim koridorjem je, da je v skupni izjavi kot eno od mest, skozi katera bo vodila ta povezava, prvič omenjen tudi Koper.

Italijanski zunanji minister Dini je svojima kolegom Kračunu in Kovacsu v Rimu vnovič zagotovil "cvrsto in stabilno podporo" procesu hitrejšega vključevanja Slovenije in Madžarske v EU in NATO. V skupno izjavo pa so ministri zapisali, da Italija podpira prizadevanja teh dveh držav, da bi bili med prvimi novimi članicami, ki bodo sprejete zvezo NATO.

Poleg tega si bodo Slovenija, Italija in Madžarska prizadevale za razvoj gospodarskih in trgovskih vezi ter omogočale ustanovitve in delovanje skupnih podjetij in neposrednih investicij. Ministri so se tudi zavezali, da bodo države pripravile projekte v skupnem interesu ter jih predložile programu PHARE. Dogovorili so se za pospeševanje sodelovanje pri obnovi in gradnji mejnih prehodov, kjer nameravajo uporabiti sredstva iz programa PHARE in INTER-REG ter za sodelovanje na področju zaščite okolja. V skupni izjavi piše, da bodo

tri države okrepile tudi sodelovanje na področju znanosti, kulture in tehnologije ter univerzitetno sodelovanje. Izjava predvideva tudi sodelovanje na področju svobodnega pretoka ljudi in skupno delo policijskih sil in sodstva treh držav v boju proti organiziranemu kriminalu, pranju denarja in trgovini z mamili.

Zunanji ministri Davorin Kračun, Lamberto Dini in Laszlo Kovacs so se v Rimu dogovorili, da bo tristransko sodelovanje potekalo na redni osnovi. Med drugim bodo oblikovali delovne skupine za urejanje političnih, social-

nih, gospodarskih in kulturnih, pa tudi notranjih in pravnih zadev. Te skupine se bodo redno srečevale, aktivnosti pa bodo usklajevali državni sekretarji v zunanjih ministrstvih. Vsako leto se bodo srečevali tudi zunanji ministri vseh treh držav, ki bodo obravnavali in ocenjevali tristransko sodelovanje na osi Rim-Ljubljana-Budimpešta.

Po besedah ministra Kračuna bo to sodelovanje "nas prispevek k miru, stabilnosti in gospodarskemu razvoju na območju". "Tudi konceptualno bomo na ta način prispevali k razjasnitvi vprašanj povezanih s

sirjenjem EU in zveze NATO," je menil Kračun.

Na vprašanje, kako razlaga dejstvo, da uradna Ita-

lija tako odločno podpira vključevanje Slovenije v EU, italijanski poslanci v Evropskem parlamentu pa so kljub temu med najbolj polemičnimi v razpravi o ratifikaciji pridruženega sporazuma med EU in Slovenijo, je Kračun odgovoril, da "po glasovih posameznih poslancev ne moremo ocenjevati splošne politične linije". "Sodimo, da je politika nove italijanske vlade takšna, ki koristi stabilnosti na območju, italijanskim interesom pri nastopu na trziščih Srednje in Vzhodne Evrope in s tem v zvezi tudi skupnemu interesu Slovenije in Italije," je dejal vodja slovenske diplomacije in dodal, da tej usmeritvi seveda ne sledijo vse politične sile. "Mislimo pa, da je ta koncept v Italiji dokaj široko sprejet in da ima glede na to, da ustreza italijanskim interesom, veliko perspektivo," je svojo oceno sklenil Kračun.

Na včerajšnjem srečanju so se tudi dogovorili o vrsti srečanj na ravni ministrov in državnih sekretarjev. Med temi bo najpomembnejše srečanje treh predsednikov vlad, ki bo spomladi v Budimpešti.

Zbor evropskih dežel sprejel dokument o manjšinski zaščiti

CEDAD - Druga komisija ARE (Zbora evropskih dežel) je na včerajšnjem sestanku v Cedadu odobrila resolucijo o etničnih manjšinah, ki so jo bili izoblikovali na prejšnjem zasedanju v Essexu. Dokument, ki ga bosta morala odobriti še prva komisija ARE (sestala se bo 30. oktobra v Barceloni) in glavna skupščina organizacije (zasedala bo decembra v Bazlu) nalaga deželam poglobljeno skrb za manjšine. Dežele morajo po eni strani vzpodbujati vlade, da izvajajo že sprejete mednarodne dokumente o manjšinski zaščiti, v okviru svojih pristojnosti pa morajo tudi same konkretno uveljavljati načela manjšinske zaščite.

Od danes v Čedadu posvet o federalizmu, regionalizmu, krajevnih avtonomijah in nacionalnih manjšinah

CEDAD - Cedad bo od danes do sobote prizorišče pomembnega posveta o federalizmu, regionalizmu, krajevnih avtonomijah in manjšinah, ki ga prireja deželni svet Furlanije-Juljske krajine in Kongres lokalnih in dezelnih uprav pri Svetu Evrope.

Tridnevni posvet, kot so zapisali prireditelji, se želi soocati z različnimi institucionalnimi rešitvami pri obravnavanju problematike manjšinskih skupnosti.

Tridnevno srečanje v Cedadu bo torej priložnost, da pobliže spoznamo manjšinske realnosti v drugih državah Evrope in se posebej tiste v naši državi.

Posvet se bo pričel danes ob 9. uri v kongresni dvorani bivše cerkve sv. Franciska. Uvedla ga bosta predsednik deželne vlade Sergio Cecotti in odborica za evropska vprašanja Alessandra Guerra. Uvodno poročilo bo imel Gianfranco Martini, član Kongresa krajevnih in dezelnih uprav v Svetu Evrope, za njim pa bo Ferdinando Albanese (direktor za okolje in krajevne uprave v SE) spregovoril o zaščitnih pravicah

manjšin v Svetu Evrope.

V jutrišnjem jutranjem delu posveta bo Gilberto Presacco spregovoril na temo: »Manjšine in krajevna avtonomija: dežele s posebnim statutom v Italiji«. Sledilo bo predavanje o izkušnjah deželne avtonomije pri Baskih, popoldne pa bo tekla beseda o manjšinskih problemih na Madžarskem. Silvo Devetak iz mariborske univerze bo ob 11.30 spregovoril o manjšinah in avtonomiji v srednje-vzhodnih evropskih državah.

Jutrišnji del posveta se bo zaključil z okroglo mizo na temo »Manjšine in čezmejno sodelovanje«, na kateri bodo sodelovali tudi tržaski župan Riccardo Illy, Ivan Jakovšič za istrsko regijo, župan iz Kopra Aurelio Juri in podpredsednik koroske dežele Karl Anderwald.

Zadnji dan posveta, v soboto, pa bo uvedel predsednik Kongresa krajevnih in dezelnih uprav v Svetu Evrope Claude Haegi. Prireditelji bodo predstavili zaključni dokument ter o njem spregovorili na tiskovni konferenci, ki je najavljena za 11.30. (t.p.)

RIM / NA PREDINOČNJI SEJI PRODIJEVE VLADE

Predlog za ratifikacijo Okvirne listine o narodnih manjšinah

Doslej je konvencijo ratificiralo že pet držav

RIM - Italijanska vlada je predsinocnjem odobrila osnutek zakona za ratifikacijo Okvirne konvencije o zaščiti narodnih manjšin, ki jo je sprejel Svet Evrope v Strasbourg 1. februarja 1995. Gre za načelno besedilo, ki državam ne določa konkretnih obvez v zvezi z zaščito manjšin, vendar pa nastavlja nekatera vprašanja v mednarodnih okvirih prvič v zgodovini evropskih institucij.

Resnici na ljubo sicer ta konvencija ni prvi dokument Sveta Evrope, saj je že prej (5. novembra 1992) ta organizacija odobrila Evropsko listino o dezelnih in manjšinskih jezikih, vsebinsko zelo poglobljeno listino, ki vsebuje zelo stvarne obveze držav podpisnic do evropskih manjšin na številnih področjih, od kulture do medijev, od solstva do javnih uprav in od gospodarstva do čezmejnega sodelovanja. Ta lista je bila prvič v peti strvilni državam, kajti njena obvezujoča vsebina

odraza stanje malostevilnih članic Sveta Evrope. Listino so doslej ratificirale samo stiri države (Madžarska, Finska, Norveška in Nizozemska), v veljavo pa bo stopila po ratifikaciji petih držav. Te listine Italija ni podpisala.

Prav z namenom, da članice Sveta Evrope dokazujejo svojo zavzetost za manjšinska vprašanja, ne da bi sprejemale stvarnih obvez, so se v Strasbourg govorili za omenjeno okvirno konvencijo, ki jo je doslej podpisala kopica držav, ratificiralo pa jo je pet držav (Madžarska, Finska, Slovaška, Spanija in Ciper). Ta konvencija bo stopila v veljavo, ko jo bo ratificiralo 13 držav, kar pomeni, da bo minilo se nekaj časa. Osnutek zakona, ki ga je predsinocnjem sprejela italijanska vlada, govori prav o tej ratifikaciji. Za Italijo gre za pomemben korak, saj bo to prvi mednarodni dokument o manjšinah, ki ga bo formalno sprejela. Čeprav je dokument vse-

binsko zelo splošen, pa vendar vsebuje nekatera določila, ki bi znala vsaj delno spremeniti odnos do manjšin v državah. Med temi je tudi letno poročilo, ki ga morajo države podpisnice vsako leto dostaviti Svetu Evrope in možnost, da se posamezne manjšine pritožijo uradu za človekove pravice zaradi neizvajanja konvencije.

Sedaj bo moral besedilo zakona se odobriti parlament, vendar je vladin sklep vsekakor pomemben, ker poldrugo leto po podpisu končno predaja to vprašanje parlamentu.

Ob koncu naj se povemo, da Svet Evrope pripravlja še eno mednarodno listino o zaščiti manjšin; začeli so jo sestavljati na Dunaju in morda jo bodo se pred koncem leta odobrili. Slo naj bi za pomembno listino, ki bo sestavni del evropske konvencije o človekovih pravicah, med katere bodo tako tudi formalno vključene pravice manjšin.

G L O S A

Ali sloni nova »Ostpolitik« Italije na trdnih temeljih?

JOZE PIRJEVEC

Evforija, s katero so nekateri krogi v Sloveniji pozdravili odločitev Prodijske vlade, da oblikuje do vzhodnih sosedov, v prvi vrsti do Slovencev in Hrvatov, bolj konstruktivno politiko, se mi zdi nekoliko pretirana. V prvi vrsti zaradi tega, ker v zadnjem italijanskem »Ostpolitik« sluti na nevarnost, ki ne sloni na trdnih izhodiščih, neodvisnih od konkretnega strankarskega trenutka, kakor se za solidno zunanjo politiko spodobi. To pa pomeni, da se se jutri v drugačni vladni konstelaciji lahko vse sprevrže na glavo, in da razni gospodje Caputo lahko znova začnejo s svojo hladno vojno na »vzhodni meji«.

Kako muhasta in nepredvidljiva je italijanska zunanja politika v našem prostoru (pa ne samo v našem), smo se imeli priliko se kako nazor, no prepričati v zadnjih letih. Ob koncu jugoslovanske krize je Farnesina trobila v en rog z ostalimi članicami Evropske skupnosti, da slovenske osamosvojitve ne bo priznala »niti v petdesetih letih«. Se septembra 1991 je na kongresu v Viterbu visok funkcionar italijanskega zunanjega ministrstva zagovarjal tezo, da je treba Jugoslavijo na vsak način ohraniti, za naslednjega decembra pa je prav njegov glavni, Gianni De Michelis, podprl Genscherjevo odločitev v prid slovenske in hrvaske samostojnosti. De Michelis je pri tem igral na dve karti: stal je na strani Bonina, ker se je bal preveč solističnega nastopa velike Nemčije, obenem pa je s pletenjem posebnih zvez z državami Srednje Evrope in Balkana (Pentagonala, Srednjeevropska pobuda), naivno skušal konkurirati sirjenju nemškega vpliva v ta prostor. Po njegovem padcu in po zmagi desničarskih sil na volitvah leta 1994 je prišlo do odločnega preobrata s ekshumacijo Mussolinijeve politike iz dvajsetih in tridesetih let, ki je slonela na prepričanju, da je mogoče s sosedi na vzhodu komunicirati samo s palico v roki. Sledila je vrsta umetno ustvarjenih problemov in napetosti, ki bodo ostali v ana-

lih diplomatske zgodovine našega časa kot primer nepotrebne zaostrovanja bilateralnih odnosov: blokiranje pridruženega članstva Slovenije pri Evropski uniji, pogrevanje vprašanja ezulskih nepremičnin, časopisna kampanja v zvezi s fojzami. Vse pa je bilo izpeljano na tako bučen in prepričljiv način, da se je tudi levi zdelo potrebno vključiti se v ta miselni tok in prispevati svoje k polemiki.

Do preobrata je prišlo v zadnjih tednih, pri čemer se ponuja vprašanje, ali ga ne pogojuje tudi osama, v kateri se je znašla italijanska vlada v poslednjem času. Odkar je bil podpisan Maastrichtski dogovor, je Farnesina tipala v vse smeri, da bi našla zaveznike, ki bi ji pomagali pri nje govori reviziji oziroma odložitvi. Tudi preprosti bralec časopisov je lahko zaznal, da je pri tem upala zdaj na podporo Anglije, zdaj Francije, zdaj Spanije, pri čemer pa ji je vedno spodletelo, ker se nobena od omenjenih držav - četudi ima pomisleke glede močne hegemonije Nemčije na našem kontinentu - ne namerava zapletati v nevarne kombinacije proti njej. Italija je tako v nekaj mesecih doživela vrsto zunanje političnih polomov, kar je močno omajalo njen ugled na mednarodnem polju. Upati je, da njene zadnje »racionalne« poteze v Srednji Evropi (ugladitev spora s Slovenijo, podpis dogovora o manjšinah s Hrvaško, navezava tesnejših odnosov s Madžarsko), niso le emotivna reakcija na poraze, ki jih je morala zabeležiti drugod, temveč posledica zavesti, da je v evropskem colnu treba veslati v skladu z drugimi člani ekipe.

KD Škamperle: Splošno brezbriznost preseči z dejavnostjo in samozavestjo

Nase društvo deluje v mestnem predelu, kjer se je nekoc porajalo kulturno prenavljanje, kjer so danes vse slovenske visje srednje šole in edini mestni sportni center. Starejši se nostalgijo spominjajo naprednih učiteljev in zupnikov, ki so skupno spodbujali k delovanju, toda mladih to ne zanima in tudi srednja generacija se samo občasno ali celo dolžnostno udeležuje kulturnih pobud. Zavedamo se pomena našega dela in vztrajamo, čeprav se kot posamezniki težko prebijamo skozi težave. Splošno brezbriznost se da preseči z dejavnostjo in samozavestjo, toda objestni spori med krovnima organizacijama glede lastništva imovine begajo ne le naše članstvo, temveč spodbujajo k nerazsodnim dejanjem.

Glede na dejansko stanje naše skupnosti bi si krovnih organizacij morali v potrditev smisla njunega obstoja, že davno zavijati rokave in izdelati moder nacrt za vsestransko izboljšanje ravni vseh naših institucij od šole in radia oziroma TV, do časopisa in gledališca.

Njuno razdiralno delovanje pa vpliva tudi na obstoj številnih slovenskih družin, saj so uslužbenci marsikatero ustanovo že mesece brez plače. V kolikor lahko v takih okoliščinah zaležejo, izrazoma vsem svojo solidarnost, saj so ustanove, v katerih delajo, osnovnega pomena za naše življenje. Posebej smo hvaležni vsem na PD, saj nam njihova požrtvovalnost omogoča, da poleg obvestil o naši dejavnosti izrazimo tudi svoje nezadovoljstvo nad delovanjem tistih, ki nam hočejo krojiti usodo.

Odborniki KD S. Škamperle

Vsi moramo začeti delati avtokritiko

Spustovani urednik.

Vse je res! Nobeden izmed osumljenih funkcionarjev TKB ni izjavil: »Zmotili so se, dokazali bomo, da smo nedolžni!«. Kot dolgoletni klient slovenske banke sem ogorčen nad dogodki in nad ravnanjem odgovornih, ki se zmeraj

molčijo. Mar veš, koliko bančnih okenc je v Trstu? Ogromno!

Kako je mogoče, da trzaski Piccolo ve o zadevi več kot tvoji casnikarji? Zakaj se tako pogosto ponavlja, da moramo neprijetne vesti, ki zadevajo v živo naše družbeno tkivo, brati v italijanskih casopisih? Ali ni morda res, da mora casnikar stremeti, iskati, hlastati po novicah, se posebno, če se nas tikajo tako od blizu? Nevarno je, da se izneverite svojemu poklicnemu poslanstvu. Ali ne mislis, da mora casnikar biti malo pred drugimi, da mora kontrolirati vzvode oblasti, tudi naše zamejske? Pripravljen mora biti tudi tvegati, saj ni casopis zaradi delovnih mest, ampak za to da informira, da komentira, da razlaga, da posreduje, da izziva, da se ne skriva za lastnistvom. Kakšen smisel ima sploh casopis, ki nima poguma pisati o stvareh, ki so bistvene za nas? Ne zahtevam, da bi zdaj začeli delati procese, toda poročati o naši stvarnosti je tisti minimum, mimo katerega ne morete iti. Vtis imam, da ste zgubili stik z ljudmi, da ni casopis več nas.

Prav, dol z nagobcniki, ampak tudi dol z ocali, s katerimi si neresnični slepec skriva oci!

Vsi moramo začeti delati avtokritiko, če hočemo, da se naše stanje spremeni, tudi politiki. Majhen primer. Ko so ukinjali prvi razred klasične gimnazije, je bil edini naš predstavnik v rimskem parlamentu v Sarajevu za kontrolorja tamkajšnjih volitev. Mislim, da smo ga izvolili, da bo delal za slovensko stvar. Kdo mi bo zdaj ukinil sum, da bi se zadeva lahko drugače iztekla, ko bi bil takat prisoten v Rimu?

In se. Kaj bi se zgodilo, ko bi se poleg dveh »krovnih« organizacij pojavila neka tretja »CISTE ROKE« in bi bili Slovenci poklicani, da bi z volitvami izbrali predstavnike za skupno delegacijo, kaj mislis kako bi izbrali nasi ljudje? Slovenci v mestu in na Krasu so mnogo prispevali materialno in z udarniškim delom pri gradnji raznih domov, spomenikov, sportnih igrišč, pri opremljenosti itd. Ali nimajo tudi oni pravico odločati, kdo in kako bo to lastnino upravljali?

Vse to mi roji po glavi, ko gledam, kako težko diha nasa narodna skupnost in koliko nepostenih in nestrokovnih ljudi odloča o stvareh, ki so bistvene za nas obstoj.

Edi Cermelj

Še o (ne) udeležbi na zboru slavistov

Spustovano uredništvo, prostim za objavo v rubriki Pisma bralcev.

Zaradi izkrivljanja resničnih dejstev in s tem zavajanja javnosti, je treba k pismu g. ravnatelja srednje šole Srečka Kosovele na Opcinah, objavljenem v Primorskem dnevniku dne 19. oktobra, dodati nekatera pojasnila.

Upostevam, da je g. ravnatelj zaradi prevelike zavzetosti do šolskega dela v svojem odgovoru na moje pisanje (11. oktobra v Prim. dnevniku) popolnoma spregledal nekatera nesporna dejstva glede moje (ne) udeležbe na Zborovanju slavistov na Vrhnikih. Naj te netočnosti ponovno razložim, čeprav sem jih g. ravnatelju že ustno in tudi pisno večkrat obnovil.

Preseneca me, da se vedno trdi, kako je bilo nemogoče organizirati redni pouk v času odsotnosti na Zborovanju slavistov, kljub temu, da ima dokaz o nasprotnem že zdavnaj v rokah, namrec polo z vsemi podpisi profesorjev, ki so me bili pripravljeni nadomestiti. Svojo odločitev (ne) utemeljuje, da nadomescanja profesorjev iz paralele niso možna. Zakon pa dopusca nadomescanja profesorjev iste šole, ne glede na paralelo, kar je za druge tudi že ustaljena praksa.

Glede druge njegove ugotovitve, da sem zaprosila prosto samo za prvi in tretji dan (otvoritev in izlet), pa ugotavljam, da g. ravnatelj ni pravilno doumel programa, ki mu je bil predložen. Iz programa je razvidno, da je bila na začetku zborovanja tudi uradna otvoritev, ki pa ne traja ves dan, in da so temu sledila predavanja vse do 19. ure.

Ocita mi, da se nisem udeležila Zborovanja drugi dan, ko je bilo na programu delo v skupinah na temo o Prenovi pouka. Znova obzalam, da g. ravnatelj ni dobro pregledal programa - kar je namrec zelel, da bi bilo koristno za šolsko

delo, je bilo na vrsti v popoldanskem delu. Te Okrogle mize, kakor tudi prejšnjega popoldneva (četrtek, 3. X. in petek 4. X.), sem se v svojem prostem času v popoldanskem delu tudi udeležila. O tem je bil g. ravnatelj tudi obveščen, saj sem mu predložila potrdilo o udeležbi, se preden je lahko te netočnosti zapisal v casopis. Istega dne (petek, 4.X.) pa je bil dopoldne na vrsti le Občni zbor Slavističnega društva Slovenije, ki sem se mu zaradi solskih obveznosti namenoma odrekla.

G. ravnatelja je motil tudi tretji dan, ki je predvideval literarno strokovno ekskurzijo (po njegovem izlet, kar je bistveni razloček glede na vsebino in namen) na Prem, rojstni kraj Dragotina Ketteja, ki jo je vodil prof. Fatur.

Menda je vsakomur jasno, če hoče dijak kam peljati, moraš sam najprej vedeti kaj o ekskurziji.

Zame je ta brezplodna polemika zaključena, v soli ji žal ni bilo mogoče priti do dna, saj je znano, da sta bili resnica in pravica že za hlapca Jerneja »zakopani sto klafter pod zemljo«.

Olga Lupinc

Pohvala dijakom

Spustovano uredništvo!

Pred približno letom dni sem v PD ostro grajal in se zgražal nad obnašanjem naše šolske mladine na predstavah SSG.

Zivo mi je v spominu obnašanje naših dijakov ob uprizoritvi »Doma Bernarda Albe« Garcie Lorce, ko je v glavni vlogi igrala naša velika umetnica Stefka Drolceva. Bilo je zelo žalostno obnašanje naših studentov, oziroma dijakov!

Letos je priložnost nanasla, da sem tudi bil na dijakem abonmaju ob uprizoritvi »Razbitega stekla« Arhurja Millera.

Tokrat pa moram nase dijakove pohvaliti: bili so izredno disciplinirani, pozorno sledili dogajanju na odru, nobene hrupa ne kričanja ne neumestnega smeja ni bilo vmes. Res vzorno obnašanje!

Hvala Vam, dragi dijaki, in bodite vedno taki na predstavah našega slovenskega gledališca!

Dr. Drago Stoka

PATRONAT INAC SVETUJE

Za samostojne zavarovance veljajo pridobljene pravice

»Bral sem, da je stopil v veljavo precej strožji zakon glede možnosti zasluzka tistih delavcev, ki so se predcasno upokojili. Zavarovan sem kot obrtnik in sem se upokojil pred tremi leti. Zanima me, ce lahko opravljam samostojno dejavnost in v kakšni meri to vpliva na mojo ze itak skromno pokojnino. V.S.«

S 1. oktobrom 1996 so stopila v veljavo nova zakonska določila, ki omejujejo možnost kopičenja delovnega dohodka s predcasno pridobljeno pokojnino (»anzianità«). Ta kriterij je že prej veljal za tiste, ki so v podrejenem delovnem razmerju, sedaj pa so strožji normativ raztegnili se na samostojno delo. Pri tem pa je obveljalo obce priznano pravilo, da so pridobljene pravice nedotakljive.

Tako obstaja »resilni pas« v treh primerih. 1. dohodek od samostojnega dela je tudi po 1. oktobru združljiv s pokojnino, če je obrtnik, trgovec, gostinec oziroma kmetovalec uveljavil predcasno pokojnino do 31. decembra

1994, oziroma 2. če je ob koncu leta 1994 izpolnjeval minimalne zavarovalne pogoje za upokožitev in se je dejansko upokožil do 30. septembra 1996. 3. Isto pridobljeno pravico imajo tudi zavarovanci v samostojnem sektorju, ki so do konca septembra 1996 - ne glede na starost - plačali vsaj 36 let prispevkov v pokojninski sklad oziroma če razpolagajo le s 35-letno pokojninsko dobo, vendar pa so dopolnili 56. leto starosti.

V navedenih treh primerih, ki predstavljajo izjemo, je v celoti združljiva pokojnina z dohodkom od samostojne dejavnosti. Upokožencem, ki so v razdobju 1.1.1945 - 30.9.1996 pridobili 35-letno dobo, bo INPS zadržal 50 odstotkov pokojninskega zneska, ki presega »zasciteno« minimalni pokojninski delež. Kdor ni ob koncu septembra 1996 imel 36 let plačanih prispevkov oziroma 35 prispevkov in ni dopolnil 56 let, ne more vnovčevati pokojnine, dokler opravlja samostojno dejavnost. (ma)

KOROŠKA / DVOJEZIČNO ŠOLSTVO

Četrtna vse šolske mladine izbrala dvojezično izobrazbo

CELOVEC - Obisk dvojezičnih osnovnih ter splošnoizobraževalnih in poklicnih višjih sol na Koroskem v solskem letu 1996/97 je nadvse zadovoljiv. Po najnovejših podatkih Dezelnega šolskega sveta za Korosko je ob istocasnem splošnem upadanju števila šolske mladine na Koroskem število prijav k dvojezični izobrazbi oz. k pouku slovensčine celo naraslo. Četrtna vseh solarjev na veljavnostnem območju manjšinskega šolskega zakona je prijavljenih k dvojezični izobrazbi!

Na 81 osnovnih solah na Južnem Koroskem in v mestih Celovec in Beljak, je skupno vpisanih 5809 deklet in fantov, od katerih je na 64 solah k dvojezični izobrazbi prijavljenih 1427 učencev. V primerjavi s lanskim letom to pomeni nadaljnji prirastek za 1,3 odstotka. Poleg tega imata se javna dvojezična ljudska šola in zasebna ljudska šola Mohorjeve družbe v Celovcu pod streho 102 otroka. Kot lansko leto na 17 solah, kjer velja manjšinska zakonodaja, pa tudi letos ni prijav. V predšolskih razredih veljavnostnega območja pa je prijavljenih k dvojezičnemu pouku skoraj tretjina vseh otrok v tej starostni skupini.

Na glavnih solah pa je položaj naslednji: na 16 glavnih solah dvojezičnega veljavnostnega območja je

prijavljenih k pouku slovensčine 298 solarjev. Na glavnih solah se učenci lahko odločajo za pouk slovensčine po manjšinskosholskem zakonu ali za slovensčino kot živi drugi jezik namesto anglesčine ali pa za pouk slovensčine kot prosti predmet. Na poklicni soli v Velikovicu pa obiskuje letos prosti predmet slovensčine 31 solarjev.

Rahlo pa je upadlo število solarjev na splošnoizobraževalnih in poklicnih višjih solah. Zvezno gimnazijo in Zvezno realno gimnazijo za Slovence v Celovcu obišče letos 459 dijakov in dijakin (-10 v primerjavi s solskim letom 1995/96), na Dvojezični trgovski akademiji (TAK) pa je vpisanih skupno 143 dijakov in dijakin ali za tri manj kot v preteklem solskem letu. Rahlo upadlo je tudi število dijakin in dijakov na Višji soli za gospodarske poklice Zavoda solskih sester v Sentpetru pri Sentjakobu v Rožu. Skupno se je letos vpisalo 126 dijakin in dijakov ali za 14 manj kot v solskem letu 1995/96. Poleg tega obiskuje prosti predmet slovensčine 330 dijakov na drugih srednjih, višjih in poklicnoizobraževalnih solah.

Skupno na Koroskem letos koristi dvojezično izobrazbo 3.181 dijakov in dijakin, to je za 25 več kot v solskem letu 1995/96.

Ivan Lukan

UL. CARDUCCI / PO PREUREDITVENIH DELIH

Prenovljena tržnica od včeraj uradno odprta

Nerešeno pa je še vprašanje parkirišča v njeni bližini

Po dvehletnih preureditvenih delih je pokrita tržnica v Ul. Carducci končno nared. Mesto torej ponovno razpolaga s priljubljenim in tradicionalnim trgovskim centrom, v katerem se tudi najzahtevnejši kupci dobro znajdejo pred prodajnimi mizami z jestvinami, rožami, bizoterijo in raznim drugim blagom. Po koncanih delih so tržnico včeraj tudi uradno odprli: na kratki slovesnosti v njenih prostorih - potem ko je občinska odbornica za javna dela Viviana de Grisogono pred vhodnimi vrati prerezala tradicionalni trak - so spregovorili zupan Riccardo Illy, predsednik Trgovinske zbornice Adalberto Donaggio (tudi v imenu Zveze trgovcev) in občinski odbornik Fabio Neri.

Zupan Illy je predvsem izrazil zadovoljstvo, da so se dela po dveh letih končno zaključila; obdobje, ko so tržnico preurejali je trgovcem povzročilo nekaj težav, je dodal, dejavnost v tržnici pa se bo sedaj lahko razvila s polnim zamahom; tržaski zupan je tudi priznal, da še obstaja vprašanje parkirišča v neposredni bližini objekta in s tem v zvezi dodal, da je občinski svet predvčerajšnjim odobril nacrt o parkiriscih, ki predvideva tudi gradnjo parkirišča v njeni bližini; pri tem je tudi napovedal, da bo pred tržnico ponovno urejena avtobusna postaja, glede upravljanja prenovljenega objekta pa je Illy izrazil željo, da bi zainteresirani trgovci sami ustanovili konzorcij, ki bi si prevzel to nalogo.

Zadovoljstvo za preureditev tega zgodovinskega

trgovinskega objekta v središču mesta (s skupnim izdatkom 3,8 milijard lir, delno iz sklada za bencin pri Trgovinski zbornici in delno iz občinskega proračuna) je izrazil tudi predsednik TZ Adalberto Donaggio, ki je pri tem dodal, da je Trgovinska zbornica skupno z Zvezo trgovcev že leta 1987 predstavila nacrt za njegovo preureditev; pristavil pa je tudi, da bi se dela lahko že prej zaključila in se nato zahvalil občinski upravi za sodelovanje ter trgovcem za njihovo potrpežljivost. Trgovcem za potrpežljivost, Trgovinski zbornici za finančno pomoč, osebju občinskih uradov za vse delo upravnega značaja ter gradbenemu podjetju, ki je opravilo preureditvena dela pa se je ob koncu krajše slovesnosti zahvalil tudi občinski odbornik Fabio Neri.

Z DOLINSKIM ŽUPANOM

Prefekt Moscatelli obiskal občino Hrpelje Kozina

Dne 22.10.1996 je tržaski prefekt dr. Mario Moscatelli v spremstvu zupana prof. Borisa Pangerca in podzupana dr. Alda Stefancica obiskal občino Hrpelje-Kozino na povabilo zupana tamkajšnje občine, ki goji prijateljske stike in sodeluje s sosednjo občino Dolina.

Zupan občine Hrpelje-Kozina Vlado Krebelj in njegov sodelavec inž. Davor Valencic sta predstavila uglednemu gostu značilnosti občine in gospodarstvo, ki se razvija v občini. Poleg tega so prisotni razpravljali se o organizaciji občine in o storitvah, o mladinski problematiki in o bodočem gospodarskem razvoju ter o sodelovanju z dolinsko občino. Prefekt je nato lahko občudoval se nedotaknjeno pokrajino v jesenskih barvah in nekatere zgodovinske spomenike, kot so opazovalni stolp se iz časov turskih vdorov in cerkva iz 17. stoletja, ki jo občina namerava obnoviti ter jame Dimnice. Ob koncu srečanja si je prefekt se ogledal obrat Droga, ki predeluje in pripravlja začimbe, mais in riž. Prefekta je presenetilo navdušenje, s katerim občina Hrpelje - Kozina promovira kulturni in družbeno-gospodarski razvoj na svojem ozemlju.

RAZVESELJIVA VEST

Sredi novembra simpozij o visoki železniški hitrosti

Sredi novembra bo v Trstu politični vrh o vprašanju visoke železniške hitrosti, ki se ga bodo udeležili tudi ministri za prevoze Italije, Slovenije in Madžarske. To je tržaskemu senatorju Oljke Fulviu Cameriniju, ki se je osebno zavzel za to pobudo, včeraj sporočil ministra za prevoze Claudio Burlando, ki je tudi zagotovil navzočnost strokovnjakov iz vseh treh držav.

Senator Camerini je v tiskovni noti izrazil zadovoljstvo nad izbiro Trsta za to pomembno strokovno in politično srečanje, kar po njegovem priča zanimanje, s katerim Rim spremlja problematiko visoke železniške hitrosti. Senator Oljke poudarja velik strateški pomen železnice in cestne osi Trst-Ljubljana-Kijev, ki sodi med prioritete obveze sedanje vlade. Camerini

se obvezuje, da bo se naprej spremljal to vprašanje, kot tudi izvajanje znanega protokola o visoki hitrosti in o posodobitvi železniške proge Benetke-Trst, ki so ga pred meseci podpisali zastopniki deželne uprave, Občine Trst in državnih železnice.

Mobilnost za delavce Sodeva

Na osnovi včeraj podpisanega sindikalnega sporazuma bo 31 uslužbenec podjetja Sodeva slo v kratkem v mobilnost. Gre za ukrep, poudarjajo sindikati, ki prica o hudi krizi tržaskega gospodarstva; pri krizi Sodeva pa je treba odgovornosti za ekonomski propad po mnenju sindikatov iskati pri lastnikih, ki so zelo slabo upravljali podjetje z dobrimi razvojnimi perspektivami.

POLITIKA / KONGRES KOMUNISTIČNE PRENOVE

Velik del SKP z Bertinottijem

V notranji opoziciji ostali le trockisti

Pokrajinski kongres Stranke komunistične prenovne bo od 8. do 10. novembra v konferenčni dvorani velesejma. Na njem se bosta soočala dva politična dokumenta in sicer programska usmeritev predsednika stranke Armanda Cossutte in tajnika Fausta Bertinottija, ki uživa na vsedržavni ravni podporo 90 odst. članstva, ter manjšinska plaforma trockistične duše stranke. Slednja ima za sabo približno 10 odst. stranke, na Tržaskem pa jo zastopa Walter Lunardelli. Dokument Bertinottija in Cossutte podpirajo vsi vodilni tukajšnje federacije in tržaski člani vsedržavne jamstvene komisije, med katerimi je tudi Stojan Spetič.

Predkongresno soočenje so na včerajšnji novinarski konferenci predstavili Giulia Milo, ki je odgovorna za predkongresne priprave, tajnik Giorgio Canciani in zastopnik manjšinske struje Lunardelli. Milova je povedala, da je predkongresna razprava zelo živahna in odkrita, kar znova dokazuje, da SKP ni gibanje nostalgikov. »Nasprotno zadnja dogajanja na vsedržavni ravni dokazujejo, da imajo komunisti odločilno besedo v političnem življenju«, je bila se mnenja Milova.

Kot je povedal Canciani, bo na bližnjem kongresu tekla beseda o preustroju tržasko gospodarske oblasti (v to sodi tudi afera TKB), o vse večjih težavah Illyjeve občinske koalicije ter o neskončnih zapletih pri

Giorgio Canciani

reševanju deželne krize. Medtem ko večinski del SKP, kljub znanim pomslekom in kritikam podpira Prodijsko vlado, so Lunardelli in somislje-

niki mnenja, da je treba s to vlado prekiniti oziroma razbiti vse vezi.

Jutri ob 20. uri se bodo na kongresu v domu F. Preseren v Boljuncu zbrali somisljeniki dolinske sekcije SKP na kongresu, ki ga bo zaključil Spetič. Prihodnji četrtek, 31. oktobra pa bo na Opcinah kongres krožka Kras. Ze na včerajšnji tiskovni konferenci so napovedali, da bo novembrski pokrajinski kongres odprl pot tudi kadrovskim spremembam na vrhu stranke, kar daje razumeti, da bo Canciani ob tej priložnosti zapustil tajniško mesto. Med volilno kampanjo za pokrajinske volitve bo stranka gostila vsedržavnega liderja Bertinottija.

NOVICE

Danes predstavitev kandidatov SSK

Stranka Slovenske skupnosti bo danes ob 11. uri na svojem sedzu v Ul. Gallina 5 predstavila javnosti svoje kandidate na listi "TS 2000", ki podpira predsedniško kandidato Adele Pino. Pokrajinski tajnik Peter Mocnik in somisljeniki bodo tudi izkoristili priložnost, da spregovorijo o političnem trenutku slovenske manjšine.

Jutri ob 18. uri pa bo svoje kandidate za Pokrajino predstavila Ljudska stranka. Srečanja v palaci Diana na Trgu S. Giovanni 5 se bodo udeležili državni podtajnik LS Francesco Russo, pokrajinski tajnik Elettra Dorigo in kandidatka za predsednico pokrajinske uprave Adele Pino.

Predvolilno soočenje o področju Monteshell

V hotelu Lido v Miljah bo jutri ob 11. uri predvolilna okrogla miza na temo: »Področje Monteshell, od propadanja do razvojne možnosti za miljsko stvarnost«. Sodelovali bodo poslanec Cesare De Piccoli, deželni odbornik za prevoze Giorgio Mattassi in kandidat Oljke za miljskega zupana Giorgio Rossetti. Razpravo bo vodil senator Fulvio Camerini.

Vabilo za jutrišnji protest študentov

Mladi Stranke komunistične prenovne vabijo vse srednjesolce in univerzitetne študente, da se množično udeležijo jutrišnjega protestnega shoda, ki bo krenil ob 9. uri iz Oberdankovega trga. Mladi SKP popolnoma podpirajo zahteve študentov in so kritični do nekaterih izbir Prodijske vlade na področju javnega solstva in izobraževanja. Jutri bodo študentske manifestacije po vsej državi.

Jutri morda težave z mestnimi avtobusi

Prevozno podjetje ACT sporoča, da bo jutri zaradi stavke nekaterih sindikalnih organizacij lahko prislo do nekaterih težav v mestnem avtobusnem prometu. Sindikati CISNAL, RDB in CUB so proglasili protestno stavko od 16. ure do polnoči.

Kako uporabiti kompenzorij pri Sv. Ivanu

Združenje voluntariata F. Basaglia in Deželni studijski center za umsko zdravje prirejata v soboto zaključno manifestacijo prireditve Confini, ki je od lanskega leta prireja vrsto kulturnih pobud kot razmislek o različnih aspektih ponovne uporabe kompenzorija pri Sv. Ivanu, kjer je bil svojčas sedež pokrajinske psihiatrične bolnišnice. Vprašanje je trenutno zelo aktualno: do 31. decembra bo treba v Italiji zapreti vse psihiatrične bolnišnice, zamenjati pa jih bo morala mreža teritorialnih služb za umsko zdravje. Sobotna manifestacija se bo začela ob 18. uri v knjigarni Gulliver na Borznem trgu, na katerem bo za to priložnost postavljen zgodovinski simbol psihiatrične bolnišnice - Marco Cavallo, skulptura Vittoria Basaglie. Za tem pa bo na sedzu Trgovinske zbornice diskusijsko srečanje, na katerem bodo sodelovali nekateri protagonisti prireditve Confini.

Mestna uprava uradno objavila urnike trgovin za bližnje praznike

Tržaska občinska uprava je objavila urnike trgovin za bližnje novembrske praznike. V četrtek, 31. oktobra bodo lahko vse trgovine odprte, tudi tiste, ki imajo navadno tedenski počitek, dan kasneje, v petek, 1. novembra pa bodo vse trgovine obvezno zaprte. Dopoldne bodo lahko odprte le cvetličarne in pekarnice, ves dan pa bodo lahko poslovale slasticarne.

V soboto, 2. novembra bodo vse trgovine normalno odprte, trgovski obrati pa bodo lahko odprti tudi v nedeljo, 3. novembra.

Mestna uprava sporoča, da bodo cvetličarne ob pokopalskih lahko odprte od 25. oktobra vse do 5. novembra tudi ob nedeljah in praznikih. Med 28. oktobrom in 5. novembrom se bodo lahko trgovine odpravljale rednemu tedenskemu počitku.

ŽELEZNICE / SINDIKAT UCS

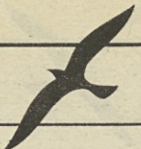
Ob 21. uri se bo pričela stavka postajenačelnikov

Avtonomni sindikat postajenačelnikov UCS je proglasil 24-urno stavko, ki se bo pričela danes ob 21. uri. Uprava železnice zagotavlja redni promet vseh vlakov, ki vozijo na dolgih progah, in deželne povezave od 6. do 9. ure ter od 18. do 21. ure, kot predvideva jamstvena komisija, ter vseh vlakov, ki se peljejo proti naslednjim postajam. Obenem pa uprava železnice opozarja, da bodo danes zvečer in jutri lahko odstopi od voznih redov, omejitve in zastoji železnicega prometa, vozniki pa naj pazijo pri prekanju železniških tirov.

Zaradi prometne nesreče ohromljeno mestno središče

Malo pred 8. uro se je sredi gostega prometa po Ul. Ghega pripetila prometna nesreča. Na vogalu v Ul. Roma je motorno kolo trčilo v mestni avtobus, pri nesreči pa je bilo poškodovano še drugo vozilo prevoznega podjetja ACT. Na motornem kolesu se je peljal 18-letni Antonio Borriello, po rodu iz kraja Torre del Greco pri Neaplju, sicer pa bivajoc na Furlanski cesti 141. Fant je utrpel precej poškodb, zaradi katerih so sprva mislili, da je v smrtni nevarnosti. Odpeljali so ga v katinarsko bolnišnico, kjer so ugotovili, da njegovo stanje ni tako hudo in da se bo moral zdraviti 40 dni.

Na kraju nesreče je zaradi gostega prometa ob uri, ko se veliko ljudi pelje v službo, nastal pravi zamasek in se je dolga kolona vozil dobro uro vila daleč po Ul. F. Severo in po Ul. Carducci. Na kraj so prihiteli mestni redarji, ki so morali urejevati promet na omenjenih ulicah, pa tudi po vsej Terezijanski četrti, preusmeriti pa so morali tudi več avtobusnih prog.

MED UPRAVNIM ODBOROM IN PREDSTAVNIKI OSEBJA

Soočanja na GM o perečih vprašanjih

Finančna ustalitev eden glavnih problemov

V torek sta se nujno sestala ožje zastopstvo Upravnega odbora in sidikalnega odbora učnega osebja Glasbene matice, da bi se skupaj pogovorila o problemih naše glasbene ustanove v trenutku, ko se sooča z delikatnimi problemi svojega obstoja in delovanja. Srečanje je v odsotnosti predsednika Adrijana Semna, v tej prehodni fazi, vodil od njega za to pooblaščen podpredsednik dr. Drago Stoka.

V uvodu svojega predstavljanja sklopa aktualnih problemov, je dr. Stoka, in njemu se je potem pridružil tudi član sindikalnega zastopstva osebja prof. Ravel Kodric, izrazil pričakovanje in željo, da bi se zadeva, v kateri se je znašel predsednik GM, v najkrajšem času čimpo- voljnejše razpletla. Upravni odbor je boleče prizadela tudi nenadna smrt člana in vodje glasbene sole GM v Kanalski dolini, Salvato- reja Venosija, cigar spomin je dr. Stoka v imenu GM pocastil na zalni slovesnosti v Naborjetu.

Ti dve nenadejani okolščini

pa po soglasnem prepričanju prisotnih članov UO in sindikalnega zastopstva, ne smeta vplivati na redno delovanje tako odbora kot sole in na raz- reševanje problemov, ki se prav v tem času postavljajo z naj- večjo aktualnotjo. Potrebna je, kot je poudaril tudi prof. Ko- dric, prav zdaj največja sklad- nost hotenj in opuscanje vsega, kar bi lahko motilo koordinira- na prizadevanja v korist Glasbe- ne matice.

Med prednostnimi nalogami trenutka sta predvsem dva: fi- nančna ustalitev GM z zago- tavljanjem rednih prejemkov osebja in za normalno delovanje in razvoj sole (to pa pomeni iz- plačevanje državnih in deželnih prejemkov brez bančnih kredi- tov) in budnost v zvezi z napove- danim vladnim zakonskim osnutkom za pravice slovenske narodnostne skupnosti v Italiji in v tem okviru s podzavljanjem sole GM oz. z ustanovitvijo kon- servatorija s slovenskim učnim jezikom v Trstu, ki ostaja slej ko

prej prednostna zahteva Uprav- nega odbora. Pri spremljanju teh dveh prednostnih vprašanj je, po soglasni oceni sestanka, potreb- no nenehno soočanje z obema krovnicima organizacijama, z od- govornimi dejavniki v Sloveniji in pa seveda z Rimom in izvolje- nima slovenskima predstavnikoma v parlamentu in v deželnem svetu. Upravni odbor bo sprico kratkih rokov, ki se glede tega napovedujejo (po obisku podtaj- nika Fassina v Trstu) moral ne- mudoma do vseh omenjenih dejavnikov.

V razgovoru in soočanju tudi kritičnih mnenj in stališč, med katerim so bila načeta se vsa dru- ga odprta vprašanja, kot to nevz- držno stanje oz. nujno popravilo prostorov in vrsta vprašanj, ki se tičejo položaja učnega osebja, je prišla do izraza velika zavzetost tako UO kot sindikalnih pred- stavnikov, da se s skupnim pri- zadevanjem premostijo problemi in težave sedanjega trenutka.

Upravni odbor se bo sestal v četrtek, 31. t.m.

POBUDA / STALNO GLEDALIŠČE IN ROSSETTI

S predstavami med širšo publiko

Prvi nastop v dvorani v Ul. dei Fabbri

Abonmajska kampanja gledališča Rossetti je do- bro uspela, saj je s svojo letosnjo ponudbo prite- gnilo tudi veliko število mladih; kot javna ustano-

va si predvsem prizade- va, da bi na svoje pred- stave pritegnila čim večje število ljubiteljev gleda- liskih uprizoritev; minili so namreč casi, ko so se v gledališču zbirali le ari- stokrati in buržuji, saj je s casom gledališču uspelo vzpostaviti tvornejše od- nose tudi s širšo publiko. Na osnovi teh ugotovitev sta Stalno gledališče FJK oziroma gledališče Ros- setti in Trzaska občina (ki ze dobro sodelujeta) dali pobudo - predstavila sta jo včeraj občinski od- bornik za kulturo Roberto Damiani in ravnatelj gle- dališča Rossetti Antonio Calenda - za »gledališče izven gledališča« oziro- ma za gledališke predsta- ve, ki se bodo odvijale v alternativnih strukturah, v prostorih za druža- bnost, kot so sole, institu- ti, kulturni in rekreacijski krožki, socialni centri, centri za ostarele in po- dobne institucije (ver- jetno tudi bolnišnice in

vojasnice). Pobudnika sta pri tem pomislila predv- sem na tiste, ki iz raznih razlogov (tudi finančnih) ne morejo zahajati v gle- dalisče, zato pa jih bo gledališče kar samo »obi- skalo«.

V prostorih za družab- nost jih bo tako obiskala skupina mladih, ne sa- mo igralcev, ampak tudi režiserjev, glasbenikov in scenografov, ki se bo predstavila s »skoraj fu- turističnim varjetjem« Doda Gagliardeja in En- rica Prottija »Ma cos'è questa crisi?«; v režiji Enrica Prottija bodo v varjetju nastopili Sara Alzetta, Livia Bonifazi, Paolo Fagiolo, Dodo Ga- gliarde in Maurizio Zac- chigna; za scene in ko- stume je poskrbel Pier Paolo Bisleri, glasbeno opremo Germano Maz- zocchetti, koreografijo pa Maria Luisa Turinetti.

Prva predstava bo v petek 25. ob 20.30 v gle- dalisču v Ul. dei. Fabbri.

NOVICE

Gledališče Verdi sprejelo odstop umetniškega vodje

Upravni svet občinskega gledališča Verdi je na torkovi seji sprejelo na znanje odstop prof. Gandi- nija, ki je od januarja opravljal funkcijo umetniške- ga vodje. Kot smo že poročali, je Gandini sprejel ponudbo operne hiše iz Verone, vendar pa je obljub- il, da bo do konca izpeljal pobude, ki so že v teku. Upravni odbor, ki je obzaloval Gandinijevo odloči- tev, je tudi dal mandat posebni komisiji, ki je odgo- vorna za osebje, da v najkrajšem času poišče kandi- date, ki bi lahko prevzeli mesto umetniškega vodje.

Srečanja z oljkarji

Kmetijska zadruga v Trstu sporoča, da bo v pone- deljek, 28. oktobra, ob 19.30 v stari soli v Camporah in 29. oktobra ob 19.30 v dvorani Frana Venturini- ja pri Domju srečanje z oljkarji ob pričetku sezone. Vsi, ki se bodo posluževali torkle, so toplo vabljeni.

Predstavitelvi snopiča o neonacizmu v Avstriji

Deželni institut za zgodovino odporniškega gibanja bo danes ob 17.30 predstavil v konferenčni dvorani vile Primc na Greti monografski snopič Desni ekstre- mizem in »revizionizem«: avstrijski primer. Na pred- stavitvi snopiča iz zbirke Qualestoria, ki se bo odvijala pod pokroviteljstvom avstrijskega generalnega konzulata v Trstu, bodo spregovorili Karl Stuhlpfar- ner in Gustav Spann z Dunajske univerze ter Tristano Matta z Deželnega instituta za zgodovino odpor- niškega gibanja; predstavitvi bo sledila razprava.

Zelena kolesa, čista kolesa

Kako se lahko spoprime s perečim problemom prometa v mestih in prevozov sploh in kako se lahko zoperstavimo onesnaževanju zraka? Na to vprašanje bo skušalo odgovoriti dvodnevno zasedanje, ki ga ju- tri in popoldne prireja v avditoriju Muzeja Re- voltella deželna uprava F-Jk in Laboratorij znanstve- nega imaginarija. V soboto in nedeljo bodo na Borz- nem trgu razstavljena razna električna vozila.

Srečanje ACLI o bankah

Pokrajinsko vodstvo ACLI prireja v svojih krožkih vrsto srečanj, na katerih želi seznaniti javnost z ak- tualnimi vprašanji posameznih krajev. V tem okvi- ru bo miljski krožek ACLI iz Ul. Frausin 9 priredil jutri ob 17.30 srečanje z naslovom Mesto, banke, občani. Kdo se okoristi? Posegli bodo bivši ravnatelj Trzasko hranilnice Dino Nodari, bivši funkcionar Banco di Napoli Claudio Skele in deželni tajnik sin- dikata bančnih uslužbencev CGIL Giorgio Uboni.

Tečaji jezikov

Združenje Euroest Kultura sporoča, da je na razpo- lago se nekaj mest na brezplačnih tečajih sloven- skega, hrvaškega, češkega, poljskega, madžarskega in kitajskega jezika. Hkrati je združenje uvedlo se- tretji brezplačni propedeutični tečaj rusčine in dru- gi tečaj japonsčine. Informacije ob ponedeljkih, sre- dah in petkih od 17. do 20. ure v Ul. dell'Eremo 10 (tel. 946713).

ŽIDOVSKO KULTURNO ZDRUŽENJE YASHAR

S cerkveno glasbo za sožitje

Glasbeni večer bo v torek 29. ob 20.30 v gledališču Miela

Novoustanovljeno ži- dovsko kulturno združe- nje Yashar prireja pod pokroviteljstvom Trzasko občine ter s sodelova- njem trzasko skofije, grsko pravoslavne, srbsko pravoslavne in židovske skupnosti, prvo srečanje cerkvene glasbe nekate- rih verskih skupnosti, ki delujejo v Trstu. Glasbe- no srečanje pod naslo- vom »Evenu Shalom« (Mir naj bo), ki je prva to- vrstna manifestacija v Ita- liji, bo v torek 29. ob 20.30 v gledališču Miela,

predstavila pa sta jo vče- raj podpredsednik zdru- zenja Shai Misan in občinski odbornik za kul- turo Roberto Damiani.

Židovsko združenje Yashar, kot je dejal Shai Misan, je bilo v Trstu ustanovljeno pred nekaj meseci, zastavilo pa si je dva cilja: poskušalo bo ponovno vzbuditi zani- manje za židovsko stvar- nost v našem mestu in promovirati židovsko kulturo izven ožjega ži- dovskega okolja. Židov- sko združenje Yashar se

zeli s torkovim večerom pokloniti večstoletni pri- sotnosti teh verskih sku- pnosti v našem mestu, ki so tekom let prispevale velik delež za kulturni in tudi gospodarski razvoj Trsta. Torkov večer pa je predvsem sporočilo, da je židovska stvarnost v me- stu živa; obenem pa ta skupnost zeli poudariti, da se s spoštovanjem raz- lik med posameznimi verskimi skupnostmi lahko nudi tudi zgled za mirno in tvorno medse- bojno sožitje.

TV ODDAJA / PRI NAS DOMA

Tokrat o strategiji vodenja in izhajanja naših časopisov

V nedeljo, 27. oktobra bo na slovenski televiziji deželnega sedeža RAI spet zazvela oddaja Pri nas do- ma. Takoj po poročilih in tedenski sportni rubriki se bo v televizijskem studiu začela izredno zanimiva de- bata o stanju tiskane informacije v zamejstvu. Oddajo si je zamislil in jo ze drugo leto zaporedoma vodi Joži Peterlin, na pomoč pa mu bosta priskočila režiser Sergej Verč in Boris Devetak, ki bo skrbel za organizacijo, terenske posnetke in intervjuje. Kakšna je strategija vodenja in izhajanja naših časopisov, koliko jih je, kako razmišljajo ljudje o njih, finančne težave, s kate- rimi se mnogi srečujejo, kako sploh shajajo, o vsem tem se bodo pogovarjali gostje prve oddaje, oziroma uredniki naših informativnih časopisov: Primorskega dnevnika, Novega glasa, Iskre, Novega Dela, Sloven- skega glasa, Skupnosti, Novega Matajurja in Doma. Ponovitev oddaje bo v četrtek, 31. oktobra okrog 20. ure in 50 minut.

Blues pevka Valerija bo v soboto nastopila v Boris Sports Klubu

V Boris Sports Klubu v Brisčikah se bo v soboto, 26. oktobra, spet pojavila blues glasba. Predstavila se bo blues pevka Valerija, ki jo bo med drugimi spremljal nas stari znanec iz področja blues glasbe Franco Toro. Valerija je naredila prve korake v blues glasbi se kot studentka v Zagrebu, kjer se najprej opredelila za zvrst Mississippi blues. Po tej izkusnji pa se je s svojo dru- go skupino približala zvoku cikaskoga bluesa. Uspeš- no je nastopala po Hrvaški, Sloveniji in Avstriji. So- botni glasbeni večer se bo pričel ob 21.30 in vabljeni so vsi, ki ljubijo tople zvoke blues glasbe. (PAN)

POBUDA ZDRUŽENJA ARS NOVA

Glasba in humor v Zgoniku

Harmonikar Denis Novato je predstavil svojo novo kaseto

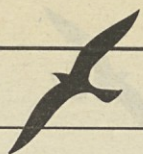

V nedeljo je bila v Zgoniku prava »festa« narodnih zabavnikov. Na pobu- do združenja Ars Nova se je nasi publiki prvič predstavil ansambel Zlati zvoki, v katerem nastopa tudi harmonikar Igor Podpečan, ki je svojas nastopal z an- samblom Slavka Avsenika. Nastop Zla- tih zvokov je popestril humorist Vanc.

Ars Nova, ki je z nedeljsko priredit- vijo v zgoniskem sportno-kulturnem centru začela svojo zimsko sezono, je krstila tudi novo kaseto znanega frajto-

nerja Denisa Novata z naslovom »Fraj- tonerica in orglice«. Posebnost te kasete so orglice, ki so glasbeno v sorodstvu s frajtonerco. Za mladega Denisa je bil prvi samostojni projekt, saj je vse sk- ladbe napisal in aranziral sam. Kaseto je Novato posnel v studiu Zlatih zvokov v Ljubljani, pri snemanju mu je pomagal prav Igor Podpečan.

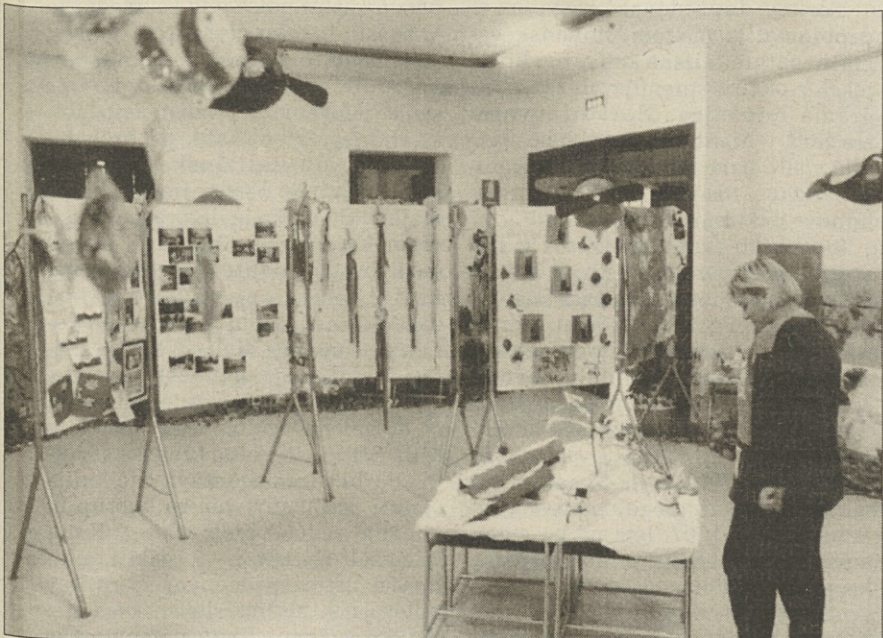
Na sliki (Foto KROMA): Jordan Kralj, Renzo Počkar in Denis Novato s svojo harmoniko.

POBUDA SKD PRIMOREC

Lepa razstava trebenskih otrok

Sodelovanje med šolo in društvom

V trebenskem Ljudskem domu je bila na od petka do včeraj na ogled zanimiva razstava izdelkov malčkov otroškega vrta, za katero je dalo pobudo domače kulturno društvo Primorec, ki je novo sezono zacelo prav z otroci, to se pravi z bodočnostjo kulturnega življenja v Trebcah. Na otvoritvi razstave, ki je doživela dober obisk, pa so imeli glavno besedo učenci domače sole s celodnevni poukom Pinko Tomazič.

Na petkovi otvoritvi je v imenu SKD Primorec govorila Anica Malalan, o pomenu te zanimive pobude pa je spregovorila umetnica Zlatka Obid. Razstavljeni so bili pisani izdelki iz lanskega solskega leta, a tudi nekateri »sveži« jesenski motivi. Razstava je potrdila že ustaljeno zelo dobro vsestransko sodelovanje med trebenskim kulturnim društvom, vrtcem in osnovno solo Tomazič.

VČERAJ-DANES

Danes, CETRTEK,
24. oktobra 1996

TONE

Sonce vzhaja ob 7.33 in
zatone ob 18.05 - Dolžina
dneva 10.32 - Luna vzhaja
ob 17.04 in zatone ob 4.49.

Jutri, PETEK,
25. oktobra 1996

DARINKA

VREME VČERAJ OB 12.
URI: temperatura zraka
16,3 stopinje, zračni tlak
1026,1 mb narasča, brezve-
trje, vlaga 43-odstotna, ne-
bo jasno, morje mirno,
temperatura morja 17,3
stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Moreno
Pellizzon, Chiara Longo,
Tiziano Ubaldi, Davide
Kellner, Giulia Caenazzo,
Veronica Caenazzo, Sa-
manta Bumbesevic, Jessica
Nemaz in Daniele Lembo.

UMRLI SO: 87-letni
Ademaro Rustici, 82-letni
Francesco Nocera, 85-letna
Paola Simoni, 61-letni Giu-
seppe Delbello, 88-letna
Amalia Valentincic, 83-let-
ni Enea Sanvitale, 80-letni
Ubaldo Picciarelli, 88-letni
Mario Lenardon, 48-letni
Mauro Calza, 70-letni Giu-
seppe Mazzi, 84-letna Rosa
Danieli, 89-letna Wilma
Klum.

LEKARNE

Od **PONEDELJKA, 21.**
do **SOBOTE, 26. OKTO-**
BRA 1996
Normalen urnik lekarn
od 8.30 do 13.00 in od
16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00
do 16.00
Sentjakovski trg 1 (tel.
639749), Ul. Commerciale
21 (tel. 421121).

OPCINE - Trg Monte Re
3 (tel. 213718) - samo po
telefonu za najnujnejše pri-
mere.

Lekarne odprte od 19.30
do 20.30
Sentjakovski trg 1, Ul.

Commerciale 21, Ul. Gin-
nastica 44.

OPCINE - Trg Monte Re
3 (tel. 213718) - samo po
telefonu za najnujnejše pri-
mere.

NOCNA SLUŽBA
Lekarna odprta od
20.30 do 8.30

Ul. Ginnastica 44 (tel.
764943).

Za dostavljanje zdravil
na dom tel. 350505 -
TELEVITA
Urad za informacije
KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE
deluje od ponedeljka do
petka od 8. do 13. ure. -
tel. 573012.

Zdravstvena dežurna
služba

Nocna služba od 20. do
8. ure, tel. 118, predpraz-
nična od 14. do 20. ure in
praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.
Telefonska centrala
KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - Danes dvo-
rana rezervirana. Jutri:
16.00, 18.45, 21.45 »Ritrat-
to di signora«, r. Jane Cam-
pion, i. Nicole Kidman,
John Malkovich.

EXCELSIOR - 17.00,
19.45, 22.30 »Independen-
ce day«, r. Roland Emmeri-
ch, i. Jeff Goldblum, Will
Smith, Bill Pullman.

EXCELSIOR AZZURRA
- 16.30, 18.20, 20.10, 22.00
»Lo schermo velato, r. Rob
Epstein.

AMBASCIATORI -
16.00, 18.05, 20.15, 22.30
»Phenomenon«, i. John
Travolta.

NAZIONALE 1 - 17.00,
19.30, 22.00 »Tin Cup« i.
Kevin Costner.

NAZIONALE 2 - 16.30,
18.20, 20.15, 22.15 »Train-
spotting«, prepovedan
mladini pod 14. letom.

NAZIONALE 3 - 16.15,
18.15, 20.15, 22.15 »L'eli-
minatore«, i. A. Schwarze-
negger.

NAZIONALE 4 - 16.15,
18.15, 20.15, 22.15 »Sco-
modi omicidi«, i. Nick
Nolte, Melanie Griffith.

MIGNON - 16.00, 22.00
»Labbra vogliose«, prepo-
vedan mladini pod 18. le-
tom.

CAPITOL - 15.45, 17.50,
20.00, 22.10 »Qualcosa di
personale«, i. Robert
Redford.

ALCIONE - 16.00, 18.00,
20.00, 22.00, »L'ottavo
giorno« r. Jaco Van Dor-
mael, i. Daniel Auteuil, Pas-
cal Duquenne.

LUMIERE - 17.30, 19.50,
22.10 »La canzone di Car-
la«, r. Ken Loach.

PRIREDTVE

V PETERLINOV DVO-
RANI v Trstu razstavlja
svoje ilustracije v knjigi
Brune Marije Pertot PESMI
IZ PIPE slikarka Jasna
Merkù. Ogled razstave od
9. do 17. ure vsak dan, ra-
zen sobote in nedelje.

FOTOKROG TRST 80
vabi na ogled fotografske
razstave "E' L'ITALIA" v
sklopu vsedravnne zveze
fotografskih društev FIAF
do 30. t. m. ob uradnih
urah v Gregoricevi dvorani
(Ul. Sv. Franciska 20/II.
nadstr.)

KD I. GRBEC - Skedenj-
ska ul. 124 vabi jutri, 25. t.
m., ob 20.30 na nenavaden
večer BARKOLANA IN
TRST s projekcijo diapozi-
tiov v tehniki kriznega
prelivanja in ob glasbi. Av-
torja Paolo Alfeo in Fulvio
Montecalvo.

SLOVENSKI KULTUR-
NI KLUB in Radijski oder
vabita na gostovanje gleda-
liške skupine Selca, ki bo
uprizorila igró Alojza Re-
bule PAVLOV DEMON, ki
bo v soboto, 26. t. m. v Pe-
terlinovi dvorani v Ul. Do-
nizetti 3. Prisoten bo tudi
avtor. Začetek ob 18.30.

Vsi toplo vabljeni!

RADIJSKI ODER, SLO-
VENSKI KULTURNI KLUB
in MARIJIN DOM pri Sv.
Ivanu vabijo na ogled igre

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV in GLASBENA MATICA

vabita v

ZBOROVODSKO ŠOLO

predavanja, seminarsko delo, tematski tečaji s priznanimi
mentorji in predavatelji

Informacije in vpisovanje

na **ZSKD** (vsak delovnik, razen sobote od 10. do 17. ure,
tel. št. 040/635626) in
na **GM** (vsak delovnik, razen sobote od 10. do 14. ure,
tel. št. 040/418605)

do vključno ponedeljka, 28. oktobra 1996

Alojza Rebule SAVLOV
DEMON, ki jo bo izvajalo
KUD Selce nad Skofjo
Loko in ki bo v soboto, 26.
t. m., ob 18.30 v Peterlino-
vi dvorani, Ul. Donizetti 3
in v nedeljo, 27. t. m., ob
17. uri v Marijinem domu
pri Sv. Ivanu, Ul. Brande-
sia 27. Vabljeni!

KRD DOM BRISCIKI va-
bi občinstvo na koncert
Trzaskega okteta, ki bo v
soboto, 26. t. m., ob 20.30
v društvenem sedežu v
Brisikih.

MLADINSKI KROŽEK
PROSEK - KONTOVEL va-
bi v soboto, 26. t. m., ob
20.30 na predavanje "O
propadu slovenskega go-
spodarstva med fasizmom"
v prostorih Kulturnega do-
ma s Proseka. Predavatelj
Milan Pahor.

SKD VIGRED vabi na
razstavo ročnih del in iz-
delkov tečaja šivanja in ve-
zenja-stikanja, ki bo v
društvenih prostorih v so-
boto, 26. t. m. od 16. do 19.
ure in v nedeljo, 27. t. m.
od 11.30 do 12.30 ter po-
poldne od 14. do 19. ure.

SKD TABOR Općine-
Prosvetni dom. V soboto,
26. t. m., ob 20. uri odprte
razstave 15 LET UMETNE
OBRTI GABRIJELE OSBIC.
Predstavitelj Jasna Merkù.
Nastopal bo harmonikas
Maurizio Marchesich.
Vljudno vabljeni!

DUHOVNA, družinska
in studentska skupina zu-
pnije sv. Jerneja na Opći-
nah vabi na debatni večer s
prof. sociologije Jožetom
Bajzekom iz Rima na temo:
KRSCANSTVO POD
DROBNOGLEDOM SO-
CIOLOGA. Večer bo po-
tekal v dvorani Finzgarje-
vega doma v Marijanišču
na Općinah v soboto, 26.
t. m., ob 20.30 naprej. Va-
bljeni!

GORISKA MOHORJE-
VA DRUŽBA, Novi glas in
Mladika vabijo na izo-
brazevalni dan **MESTO IN**
VLOGA LAIKOV V CERK-
VI za katoliške casnikarje
in sodelavce, ki bo v ne-
deljo, 27. t. m. na Miren-
skem gradu pri Gorici. Iz-
obrazevalno in družabno
srečanje, kjer naj bi se
bolje spoznali in drug dru-
gega obogatili s svojimi de-
lovnimi izkusnjami, bo po-
tekalo po slededem progra-
mu: ob 9. uri dr. Zvone

Strubelj: Teološka ute-
meljitev poslanstva laikov
v Cerkví - predavanje in
pogovor; ob 10.30 dr. Joze
Bajzek (Rim): Laiki in laič-
nost v krščanski religiji -
sociološki pregled - preda-
vanje in pogovor; ob 12.30
skupno kosilo; ob 14.30
okrogla miza: Laiki, mediji

in cerkev, voditelj: Ivo
Jevnikar. Sodelujejo preda-
vatelja in casnikarji: Jurij
Paljč (Novi glas), Marko
Tavčar (Goriska Mohorje-
va), Dušan Jakomin (Nas
Vestnik), Giorgio Banichig
(Dom), Franci Stanonik
(Radio Ognjisce), Primož
Krečič (Ognjisce), Joče
Pavlič (Družina); ob 16.30
evharistično slavlje.

Srečanje je namenjeno
predvsem zamejskim cas-
nikarjem in sodelavcem
ter pozornejšim bralcem
verskega tiska, ki jih ta te-
ma zanima. Veseli bomo
tudi udeležencev iz Slove-
nije!

GLASBENA MATICA
TRST vpisuje abonmaje za
25. koncertno sezono
96/97 vsak dan, razen so-
bote med 10. in 14. uro
(tel. št. 418605). Prvi kon-
cert bo v torek, 5. novem-
bra 1996, ob 20.30 v Kul-
turnem domu v Trstu - Ko-
morni orkester Camerata
labacensis iz Ljubljane. Di-
rigent Nikolaž Aleksejev;
solist Davor Busic, flauta.

21. oktobra je na
tržaski univerzi postal dr.

Marko Štoka

Doktor znanosti upo-
ra-be geofizike

Iz srca mu čestitajo
in želijo mnogo uspehov
na znanstvenem po-
dročju

stric Drago in Alenka

Stoka skupaj z
drugimi sorodniki

OBVESTILA

COS A. BUBNIC v
Miljah in didkatično rav-
nateljstvo v Dolini prireja-
ta v sodelovanju z Ljudsko
univerzo v Trstu tečaj slo-
venskega jezika za odrasle.
Tečaj bo začel 28. t. m. in
bo potekal dve uri teden-
sko v večernih urah v pro-
storih osnovne sole v
Miljah. Interesenti naj se
javijo še danes, 24. t. m. v
slovenskem centru pri g.
Ani Modric od ponedeljka
do petka od 9.30 do 15.30
na tel. št. 274428 ali na
ravnateljstvu v Dolini v
uradnih urah na tel. št.
228282.

KMETIJSKA ZADRUGA
v Trstu sporoča, da bo v
ponedeljek, 28. t. m., ob
19.30 v stari soli v Campo-
rah in dne 29. t. m., ob
19.30 v dvorani F. Venturi-
ni pri Domju srečanje z
oljkarji ob pričetku sezone.
Vsi, ki se bodo posluževali
torkle, so toplo vabljeni!

MLADINSKI ODESEK
SPDT prireja v nedeljo, 27.
t. m. 7. zamejski orienta-
ring (tekmovalno v orienta-
ciji). Zbirališče v Gročani
ob 9. uri. Prijave pri ZSSDI
(tel. št. 635627), informa-
cije na tel. št. 229463 ali
55180.

SLOVENSKI VI-
SOKOSOLSKI SKLAD
SERGIJ TONCIC v Trstu
obnavlja letno nagrado
"DR. FRANE TONCIC", ki
ima namen vzpodbuditi vi-
sokosolce pripadnike slo-
venske narodnostne sku-
pnosti in Italiji k razisko-
valnemu in ustvarjalnemu
delu. Nagrada, v znesku
dva milijona lir, je na-
menjena diplomski studiji
s področja humanističnih
oz. eksaktnih ved, ki po-
meni obogatitev slovenske
kulture, zgodovine ali zna-
nosti in ki je sklenila uni-
verzitetni studij v enem od
rokov akad. leta 1994/95.
Zainteresirani naj dostavi-
jo izvod svoje studije do
31. oktobra 1996 Narodni
in študijski knjižnici v Tr-
st, Ul. sv. Franciska 20/I.

Prejeta dela bo obravnavala
komisija, ki ji predse-
duje prof. Pavle Merkù,
nakar bo v februarju
prihodnjega leta sledila na-
graditev.

MePZ SLAVEC-SLOVE-
NEC vabi k sodelovanju
nove ljudi in mlada grla:
dvakrat tedensko privo-
si sprostitev, zdravo druž-
bo in seveda zadoščenja ob
skupnem petju! Dobivamo
se ob torkih v Ricmanjih in
ob četrčkih v Borstu od
20.30 dalje. Oglasi se pri
nas.

TPPZ obvešča, da bo z
letosnjo sezono začela de-
lovati zenska pevka sku-
pina. Toplo vabljene vse
zainteresirane pevke na
informativni sestanek, ki

bo danes, 23. t. m., ob 20.30
v Partizanskem domu na
Padricah st. 60 (bivše be-
gungsko naselje). Priznaje-
mo vas!

SLOVENSKI DIJASKI
DOM S. KOSOVEL v Trstu
sporoča, da je že v teku
vpisovanje za zimovanje v
Kranjski gori, ki bo poteka-
lo od 27. decembra 1996
do 3. januarja 1997.
Vpišejo se lahko mladi od
6. do 18. leta starosti. Po-
drobnjese informacije
lahko dobite na tel. št.
040/573141.

SKD VIGRED naproša
lastnike starih fotografij
nasih okoliskih vasi (iz
Sempolaja, Slivnega, Pra-
prota, Precnika in Trnov-
ce) iz takratnega življenja,
da jih prinesejo v društve-
ne prostore ob urniku raz-
stave ročnih izdelkov ali pa
se zglasijo pri odbornikih
društva. Slike bomo upora-
bili ob izdaji društvenega
koledarja in za priloznost-
no razstavo ob priliki
božičnih in novoletnih
praznikov.

ZSKD in GLASBENA
MATICA vabita v ZBORO-
VODSKO SOLO - preda-
vanja, seminarsko delo, te-
matski tečaji s priznanimi
mentorji in predavatelji.
Informacije in vpisovanje:
na ZSKD (vsak delavnik,
razen sobote od 10. do 17.
ure, tel. št. 040/635626) in
na GM (vsak delavnik, ra-
zen sobote od 10. do 14.
ure, tel. št. 040/418605) do
vključno ponedeljka,
28. t. m.

bo danes, 23. t. m., ob 20.30
v Partizanskem domu na
Padricah st. 60 (bivše be-
gungsko naselje). Priznaje-
mo vas!

SLOVENSKI DIJASKI
DOM S. KOSOVEL v Trstu
sporoča, da je že v teku
vpisovanje za zimovanje v
Kranjski gori, ki bo poteka-
lo od 27. decembra 1996
do 3. januarja 1997.
Vpišejo se lahko mladi od
6. do 18. leta starosti. Po-
drobnjese informacije
lahko dobite na tel. št.
040/573141.

SKD VIGRED naproša
lastnike starih fotografij
nasih okoliskih vasi (iz
Sempolaja, Slivnega, Pra-
prota, Precnika in Trnov-
ce) iz takratnega življenja,
da jih prinesejo v društve-
ne prostore ob urniku raz-
stave ročnih izdelkov ali pa
se zglasijo pri odbornikih
društva. Slike bomo upora-
bili ob izdaji društvenega
koledarja in za priloznost-
no razstavo ob priliki
božičnih in novoletnih
praznikov.

ZSKD in GLASBENA
MATICA vabita v ZBORO-
VODSKO SOLO - preda-
vanja, seminarsko delo, te-
matski tečaji s priznanimi
mentorji in predavatelji.
Informacije in vpisovanje:
na ZSKD (vsak delavnik,
razen sobote od 10. do 17.
ure, tel. št. 040/635626) in
na GM (vsak delavnik, ra-
zen sobote od 10. do 14.
ure, tel. št. 040/418605) do
vključno ponedeljka,
28. t. m.

MALI OGLASI

tel. 040-361888

PRODAM dvosobno sta-
novanje, primerno za pi-
sarno pod Sv. Justom. Tel.
št. 040/213420.

FIAT UNO 1300, sive
metalizirane barve v do-
brem stanju prodam, ko-
maj opravljen tehnični pre-
gled. Cena po dogovoru.
Tel. št. 040/229164 v
večernih urah ali 201049
ob urniku trgovine.

PRODAM fiat Tipo 1400
digit, letnik 1989 sive me-
talizirane barve. Tel. št.
237035 (med 13. in 14.
uro) ali 364212 (urad).

UGODNO prodam 65
kv. m irokovskega parketa.
Tel. št. 0481/32033.

PRODAM peč na plin-
sko olje v zelo dobrem
stanju, ki segreje do 140
kv. m. površine. Tel. št.
212841.

GORILNIK Riello 3000
na metan KRCM 3 C,
18.400 Kcal/h za ogrevanje
in toplo vodo prodam. Tel.
št. 040/575752.

PRODAM pomivalni
stroj za kozarce, cena
500.000 lir. Tel. št. 228117.

ZELJE primerno za ki-
sanje ugodno prodam. Tel.
št. 0038667/85689.

ISCAMO v najem prostora
za urad, najmanj 100 kv.
m okoli nabrežinske obci-
ne ali Općin. Interesenti
lahko pokličejo na tel. št.
225297.

SLOVENSKA pisarna
isce zamejsko Slovenko
srednjih let za ciscenje
urada v jutranjih urah. Pi-
sne ponudbe na Publiet
Srl, C.P. 568, 34100 Trst,
pod sifro "Slovenska pisar-
na".

25-LETNA KNJIGO-
VODKINJA isce zaposlitev
kot uradnica, tudi partime.
Imam sestletno delovno
izkusnjo v import/export.
Dobro obvladam PC, slo-
venscino, italijanscino in
srbohrvascino. Rada imam
stik s publiko. Tel. št.
040/251032.

ISCAM vajenca-elek-
tricarja. Pisne ponude po-
slati na Publiet Srl, Ul.
Valdirivo st. 36, 34132 Tr-
st, pod geslo "Elektricar".

UVOZNO/IZVOZNO
podjetje isce osebe s pi-
snim in ustnim znanjem
slovenscine, srbohrvasci-
ne, anglescine in/ali
nemscine. Tel. št.
0481/532186 od 17.30 do
19. ure.

UCITELJICO na dom, za
lekcije klavirja 10-letni
deklici eno uro tedensko,
zelim kontaktirati (urnik in
placilo po dogovoru). Tel.
št. 040/828251.

UNIVERZITETNI stu-
dent z diplomom Trinty
College London z delovno
prakso v ZDA in v Londo-
nu nudi lekcije iz anglesci-
ne. Tel. št. 040/225603.

FARMA Kraljic - Prebe-
neg 99 prodaja kokosi po
3.000 lir vsako. Urnik od
16. do 17. ure.

OSMICA je v Dolini pri
Mariu Zerjalu.

V PIVNICI ILL.GENERA-
ZIONE v Boljuncu, tel. št.
040/228117 vam nudimo
raznovrstna kosila, ob
petkih točimo pivo "a ca-
duta". Ob torkih popoldne
in sredah zaprto.

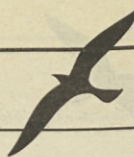
PRISPEVKI

V spomin na Jozeta Ra-
detic daruje družina Ga-
brovec (Cervolje) 50.000 lir
za MoPZ Fantje izpod Gr-
made.

DAROVE in PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo
v tajništvo Uredništva PD (tel.
7796600) in preko poverjenikov
posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi krožek
KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (pri-
tličje) tel. 36007

OBISK PREDSTAVNIKOV MINISTRSTVA ZA KULTURO SLOVENIJE

Pogled ministra Dularja v kulturni utrip Benečije

Dular zagotovil zanimanje ministrstva zlasti za dvojezično šolo

Kakih dvajset predstavnikov ministrstva za kulturo, ki jih je vodil sam minister Janez Dular (prisoten je bil tudi sekretar za Slovence po svetu Peter Vencelj), je včeraj obiskalo Slovence na Videmskem. Celodnevno srečanje s predstavniki kulturno-družbene stvarnosti v Nadiskih in Terskih dolinah, Reziji in Kanalski dolini je kulturnemu zastopstvu nudilo priložnost, da je po bližje spoznalo, kakšen je utrip Slovencev iz videmske pokrajine. Spoznali so velike napredke v kulturnem organiziranju, obenem se soočali tudi z neštetimi težavami, ki ta čas pestijo našo skupnost in ne samo v Benečiji.

Predstavnostvo kulturnega ministrstva se je v Spetru najprej srečalo z zupanom Firminom Marinicem, ki je orisal zdajšnjo stvarnost v teh dolinah. Podčrtal je veliko skrb, ki jo krajevni upravitelji vlagajo v razvoj gospodarstva, da bi zajezili nenehen izseljeniški

val, ki je močno zamajal realnost teh krajev in dobera izpraznil vasi. Sicer gospodarska rast ne bo zadostovala, da bi se beneski Slovenci razvijali v samozavestno narodnostno skupnost z močno identiteto. Vlagati je treba tudi v kulturo in solstvo, je bilo mnenje prvega spetskega občana.

Ravnateljica in predsednik dvojezičnega solskega središča Ziva Gruden in Pavel Petricić sta ministru Dularju in so-

delavcem položila na srce bodočnost tega solskega središča, ki se nahaja v velikih finančnih težavah, ki so se okrepile tudi spricho zadnjih zapletljajev v manjšinskem bančno-gospodarskem sistemu.

Na sedežu kulturnega društva Ivan Trinko (minister Dular je pred Trinkovim doprtnim kipom postavil venec) so predstavniki kulturnih in medijskih sredin v Benečiji razgrnili svojo dejavnost, ki je dokaj uspešna in teži k notranji bogatitvi ter v iskanju stikov s sosednjo Furlanijo.

Takšno ravnanje, so bili mnenja Marino Vrtovec, Jole Namor, Božo Zuanella in Giorgio Banichig, je nujno potrebno, da se med prebivalstvom poveča kulturna samozavest in da se postavijo temelji za jezikovno in narodnostno nadgradnjo.

V Terskih dolinah so se predstavniki ministrstva seznanili s stvarnostjo, ki trenutno plačuje

najvišji narodnostni davek in je z organizacijskega vidika dokaj sibka. Le vztrajanju malostevnih se je treba zahvaliti, da je prišlo v zadnjih letih do nekaterih pobud, ki zahtevajo siršo, vse-slovensko solidarnost.

Včerajšnji obisk so predstavniki iz Ljubljane sklenili z obiskom Rezije in beznim ogledom nekaterih najpomembnejših sredin v Kanalski dolini. Minister Janez Dular je beneskim sodelavnikom zagotovil zanimanje ministrstva in to se posebej za dvojezično solsko središče v Spetru, kateremu je treba zagotoviti nemoten razvoj. Ugotovil je, da se na prizorišču pojavlja nova generacija slovenskih izobražencev, ki predstavlja nekakšno kulturno jamstvo in bo znala vsaj delno zapolniti tiste vrzeli, ki sta jih med Slovenci na Videmskem zapustila nepriznana odhoda Izidorja Predana - Dorica in Salvatoreja Venosija.

Rudi Pavšič

MARIBOR / BORŠTIKOVKO SREČANJE

Poziv za pomoč slovenskemu teatru v Trstu

Torkov dopoldanski pogovor o problematiki obstoja Slovenskega stalnega gledališča v Trstu, ki je tekel v okviru spremljevalnega programa letošnjega Borštnikovega srečanja v Mariboru, je izzvenel kot klic v sili, namenjen politiki slovenske države, njenemu ministrstvu za kulturo in kulturni politiki.

Slovensko stalno gledališče v Trstu je sicer osrednja, ni pa edina kulturna ustanova slovenske narodnostne skupnosti v Italiji in tudi v njej ne zmanjšuje pomena in nujnosti ohranitve drugih slovenskih ustanov, organizacij in društev. Dejstvo je, da se gledališče ze od osamosvojitve Slovenije sem, bori za svoje preživetje in če se odnos matične države do te ustanove, ki deluje že od 1907. leta ne bo spremenil, se ji v bližnji prihodnosti črno piše. Medtem, ko se po osamosvojitvi razmere v slovenskih gledališčih izboljšujejo, je v trzaskem iz leta v leto slabše. »Od matične domovine trzasko gledališče za svojo dejavnost ne dobi ničesar: ministrstvo za kulturo delno krije le stroške gostovanj dveh, treh slovenskih gledališč«, je položaj v gledališču opisal njegov ravnatelj in umetniški vodja Miroslav Kosuta.

Predsednik sveta 31. Borštnikovega srečanja in dramatik Rudi Seligo, ki je vodil razgovor, je opozoril na

paradoksalni položaj, v kakršnem se je znašlo trzasko gledališče. V bivši Jugoslaviji je namreč ustanova redno prejemala potreben denar za svoje delovanje, s priznanjem statusa stalnega gledališča, pa tudi del sredstev od italijanske vlade in deželne vlade Furlanije - Julijske krajine. S tem ko je država zaradi sistemskih napake prekinila dotok sredstev v gledališče, ogroža obstoj kulturno-etnične dediščine na zahodni meji, saj bi to pomenilo konec slovenskega življa v Italiji, zelnega in lačnega slovenske besede. Razpravljalci, poleg že omenjenih, se dolgoletna igralka tega gledališča Mira Sardoč in Polde Bibic so si edini, da bi morala država Slovenija skupaj z ministrstvom za kulturo in zunanje zadeve proti vladi v Rimu in deželi Furlaniji - Julijski krajini doseči ustrezen dogovor za rešitev položaja in obstoja slovenskega gledališča v Trstu. Temu mnenju se je pridružila tudi svetovalka v slovenskem ministrstvu za kulturo Jana Pavlic, ki pa zal ni mogla dati ustreznega pojasnila ali odgovora. Povedala je le to, da je bolj kot s svojo hiso, v kateri dela, lojalna z umetnostjo in da sedanji državni aparat ni sposoben izpeljati ustreznih rešitev in denar, ki da je na voljo, tudi pravilno razdeliti.

Martina Pavšič

ROMAN DAL LUOGO DEL SEQUESTRO JE IZŠEL PRI ZALOŽBI MONDADORI

Iz kraja ugrabitve sodi med Tomizzova umetniško najbolj prepričljiva dela

Pred nekaj meseci je italijanska založba Mondadori izdala roman Dal luogo del sequestro trzaskega pisatelja Fulvia Tomizze. Tudi do besedno poslovenjeni naslov - Iz kraja ugrabitve - učinkovito priklic v spomin stereotipno predstavlo zločinskega početja v južnih in otoskih krajih Italije, zato pa bralca nekako spjel v napačno pričakovanje. Tomizza se je že večkrat izkazal kot spreten oblikovalec najrazličnejših snovi, zlasti istrsko rodovne in zgodovinske. Vendar pa v najnovejšem romanu pisatelja ni zanimalo toliko realistično osvetljevanje manj znanih razsežnosti stvarnosti, temveč bolj odkrivanje pomenov in smisla v njej.

Avtorjev novi roman je v resnici svojevrsna mojstrovina. Tema ugrabitve, ki smo jo s strahom pričakovali, je Tomizzi služila le kot temeljna strukturna prvina, ki mu je po eni strani omogočala, da je roman smiselno sestavil iz dveh fiktivnih pisem. Po drugi strani pa scenarist Sergio, glavna oseba romana, kraj ugrabitve cedalje bolj izrazito doživlja kot način bivanja na tem svetu in kot stanje človeške osamljenosti, v katerem se mu pisanje pisem (to je metafora za literarno ustvarjanje) sproti spreminja v sporočila o njegovi bivanjski in pisateljski brezizhodnosti.

Ze na prvi strani izvemo, da scenarist Sergio verjetno zamenja »drugi Nicoletti«. In potem ko smo prebrali obe pismi, v katerih so natančno popisane spreveržene družbene okolščine in osebni vzroki, ki so scenarista spravili v osamlitev, v Post scriptum na 143. strani preberemo:

»Udarci po vratih se ponavljajo, tolčejo vanje tudi spodaj s skornji,

s puškinimi kopiti. Jaz nikoli nisem imel ključa od tistih vrat. Ostajam prikovan k tej mizi, oklepam se teh listov. Ne bom se zganil.«

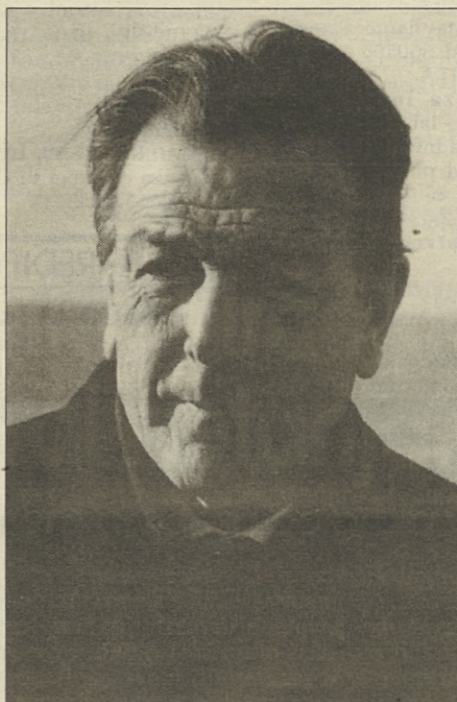
Ta - zadnji - odstavek v knjigi nam pojasnjuje samo naravo scenaristove izoliranosti: »drugi« ne morejo do njega, pa naj prihajajo kot predstavniki nasilne družbe ali kot resitelji. Tomizzov sodobni človek ne zna biti osvobojen. Tudi svojo ustvarjalnost doživlja kot absurdno prisilo ali kljubovalno vztrajanje.

Ce dobro premislimo, je avtorjevo novo delo nadaljevanje tem, ki jih je pisatelj nakazal že v prejšnjih delih, to je vsaj dveh tematskih jeder: pisateljstva in erotične ho-

tljivosti. Vendar je v romanu Iz kraja ugrabitve obe tematski sestavini učinkovito zlil v zaokroženo zgodbo, dogajanje pa postavil v sodoben italijanski družbeni okvir. Nastaja pa vtis, da se je avtor tokrat mnogo bolj kot do sedaj ukvarjal z oblikovanjem snovi same. Kaže, da ima prav zato (tokrat) »pisanje dolzino, ki jo pac mora imeti«, kot piše nekje v knjigi, predvsem pa ima večjo specifično tezo.

Brezizhodno stanje, v katerem se scenarist znajde, je popolnoma absurdno prav zato, ker samo absurdnost določa glavni junak sam s tem, da je tak, kot je. Njegova zgodba je dogajalno preprosta. Kot uveljavljen pisatelj si je Sergio po prihodu v Rim skušal pridobiti simpatije Amalie, vplivne funkcionarke na ministrstvu za kulturo, da bi podprla filmski projekt, za katerega je napisal scenarij. Ob tej priložnosti se je erotično neizbirčni mladenič zapletel v razmerje z Amalijino bolešno sestro. Po njenem pogrebu Sergia ugrabijo na otoku, od koder obupan piše zeni. Demokristjanka Amalia je medtem postala ministrica. Sergia na koncu se skopijo, prejme tudi odrezan zenin prst.

Tomizza je prikazal ob Sergiovem bivanju v Rimu italijanskega intelektualca v njegovi odvisnosti od politične oblasti in moralno spreverženost političnega aparata in samega funkcioniranja družbe. Seveda je Sergio v odnosu do spretno Amalie opisan kot pozitiven junak, ker se

umakne iz metropole na obrobje družbe in države. Tomizza nam daje cutiti, da je v ta umik prisiljen, torej enako nesvoboden, kot se izkaze na erotičnem področju. Tudi v intimnem življenju je samo navidezno svoboden. Ovdovela in odcvetela Rosarita ga z lahkoto zajame v svoje rahle mreže. Na otoku ga zaprejo oziroma ugrabijo, čes da je izkoristil sibo, bolno in neodgovorno bitje. Ko pa skuša s pisanjem popisati svojo erotično avanturo v upanju, da se bo resil oziroma da bo z razkritjem resnice (dama je namreč njega zapeljala, ne on nje!) preprical svoje ječarje, ugotovi, da teh sploh ne zanima, kako so stvari v resnici potekale. Ob opisu »procesa«, kateremu je

podvrženo scenaristovo prvo pismo, je Tomizza osvetlil svoje poglede na zamotano vprašanje relativnosti resnice, različnega sprejemanja teksta pri bralcih, se posebno zagatno, kadar so ti v stvar osebno vpleteni.

Ce se je pisatelj Sergio lahko pred korupcijo umaknil na sever, na obrobje, in tako ohranil svoje intelektualno dostojanstvo, se s področja lastne intimne ni mogel nikamor »umakniti«. Svobodo na področju spolnosti je moral placati, kakor hitro je naletel pri drugih na drugačno »interpretacijo« tega problema. Svobodno izrekanje »resnice« o vsem tem se mu je ravno tako slabo obrestovalo. Navsezadnje roman Fulvia Tomizze lahko razumemo tudi kot vprašanje, ali je posameznik (pisatelj v našem primeru) sploh lahko svoboden v družbi nesvobodnih ljudi. Drugo poglavje je, kaj ta svoboda je.

Tudi scenarist si je njene meje in značilnosti moral in mogel določiti le po svoji meri, po razsežnosti svojega razumevanja in doživljanja sveta. Ce to ne bi bilo tako zelo razvidno v romanu, bi delo ne imelo takšne vrednosti, kot jo ima. Ni niti važno, če Tomizza drsi zgolj po površini medčloveških odnosov in se skladno s svojimi nazori - omejuje samo na družbeno, politično in cutno funkcioniranje človeka. Vse to avtor popisuje s simpatično in za bralca vabljivo odkritostjo, večkrat nalomljeno z ironično distanco celo do samega sebe. Roman Iz kraja ugrabitve je gotovo mogoče pristeti med pisateljeva umetniško najbolj prepričljiva dela.

Ivanka Hergold

STRASBOURG / V RAZPRAVI PRED DANAŠNJIM GLASOVANJEM

Poslanci EP o pridruženem članstvu Slovenije v EU

Večina poslancev je sporazum povoljno ocenila

STRASBOURG - Poslanci Evropskega parlamenta so o sporazumu o pridruženem članstvu med Slovenijo in Evropsko unijo razpravljali na osnovi poročil in resolucij odbora za zunanjo, varnostno in obrambno politiko ter odbora za zunanje gospodarske odnose, ki sta jih pripravila poslanka Ulpu Iivari in poslanec Bernd Posselt. O sporazumu bo evropski parlament glasoval danes in po večrainsnji razpravi kaže, da ga bo odobrila z veliko večino glasov.

Vec poslancev je pozdravilo napredek Slovenije na področju gospodarskih in političnih reform po osamosvojitvi ter menilo, da lahko Slovenija služi kot zgled ostalim državam na območju nekdanje Jugoslavije, kar je bistvenega pomena za umiranje razmer v tem delu Evrope. Pozdravili so evropsko usmeritev Slovenije, ki je po besedah enega od parlamentarcev "logična kandidatka za polnopravno članstvo, ki si ga zasluži". Nekateri so izrazili prepričanje, da bo Slovenija med prvimi državami, ki se bodo pridružile uniji kot nove polnopravne članice.

Večinoma so poslanci pozdravili sporazum, nekateri pa so izrazili nestrinjanje z nekaterimi ugotovitvami poročil in resolucij obeh parlamentarnih odborov. Nasprotujoče mnenje so izrazili zlasti člani italijanske Radikalne stranke in Nacionalnega zavezništva, ki so opozorili na zgodovinska vprašanja med Slovenijo in Italijo.

Parigi: EU zanemarja moralne norme

Italijanski poslanec Gastone Parigi je na primer govoril o

"350.000 italijansko govorečih državljanov, ki so bili po drugi svetovni vojni v nekaj tednih pregnani iz nekdanje Jugoslavije". Parigi je glede premoženja, ki so ga optanti zapustili na območju nekdanje Jugoslavije, izrazil mnenje, da bi bilo kot "moralno dejanje treba vrniti odvzeto premoženje njegovim legitimnim lastnikom ali potomcem", Evropsko unijo pa je obtožil, da "s svojo merkantilistično in komercialno politiko zanemara moralne norme".

Na problematiko istrskih optantov sta opozorila tudi italijanska poslanka Luigi Morretti in Gianfranco Dell'Alba, poslanec Zelenih Gianni Tamino pa je izrazil nezadovoljstvo, ker se italijanska manjšina v Istri, ki jo deli meja med Slovenijo in Hrvasko, ne morejo udeležiti novembrskih parlamentarnih volitev v Sloveniji. Nekateri poslanci so takšno mnenja zavrnili in ocenili, da bodo s sklenitvijo sporazuma pridobile vse strani - tako Slovenija ter sosednji Italija in Avstrija kot vsa Evropska unija. Večinoma so podprli kompromisni predlog španskega predsedstva, ki je omogočil podpis sporazuma.

Tudi očitki na račun Slovenije

Slisati je bilo mnenje, da bi Sloveniji lahko sicer nekatere stvari očitati, na primer brezcarinske prodajalne na meji, vendar si Slovenija zasluži "gospodarsko in človeško razumevanje". Vec poslancev je poudarilo, da pridružitveni sporazum Sloveniji odpira pot do polnopravnega članstva v uniji, da pa ta postopek ni avtomatičen, in da bo morala Slovenija kot morebitna člani-

ca unije prevzeti vse obveznosti, ki jih to prinaša.

Avstrijce skrbi predvsem Krško

Nekateri avstrijski poslanci, ki so se javili k besedi, so opozorili na problematiko jedrske energije v Sloveniji. Eden od njih je izrazil mnenje, da jedrska elektrarna Krško "ogroža celotno območje na meji z Avstrijo". Nekateri so obsodili "dumpinsko politiko Slovenije z brezcarinskimi prodajalnami", slisati pa je bilo tudi oceno, da bi morala Slovenija zagotoviti zaščito nemško govoreče skupnosti na svojem ozemlju.

Evropski parlament bo danes glasoval o ratifikaciji pridružitvenega sporazuma, ki vzpostavlja območje proste trgovine med Slovenijo in EU s prehodnim obdobjem, ki bo trajalo do šest let. Sporazum poleg gospodarstva in trgovine zajema številna druga področja od svobode gibanja, financ, energetike in okolja do kulture, prometa in turizma. Vsebuje tudi klavzule o razvijanju sodelovanja v boju proti pranju denarja in zlorabi mamil.

V besedilu tudi človekove pravice

Politični del sporazuma predvideva ustanovitev mešanega parlamentarnega odbora in vsebuje klavzulo o človekovih pravicah. Sporazum utira pot h kasnejšemu polnopravnemu članstvu Slovenije v EU, temu pa so namenjene priprave v okviru predpristopne strategije, ki jo je Slovenija začela izvajati po podpisu sporazuma 10. junija letos. Resolucija zunanje-političnega odbora Evropskega parlamenta

pozdravlja pozitivne makroekonomske rezultate Slovenije in dejstvo, da ima Slovenija najvišji bruto domači proizvod na prebivalca v nekdanjih centralno-planskih gospodarstvih. Pozdravlja tudi boj proti brezposelnosti, ki je po kriterijih Svetovne organizacije za delo 7-odstotna, ter prizadevanja Slovenije, da do leta 2000 izpolni vseh pet mastrichtskih kriterijev na monetarno-fiskalnem področju, od katerih dva že izpolnjuje. Slovensko vlado poziva, naj nadaljuje s postenim in celovitim lastninjenjem ter predlaga povečanje konkurenčnosti s pomočjo gospodarskih reform, ki bodo omogočile nastanek in razvoj drobnega gospodarstva. Evropsko unijo poziva, naj zagotovi dolgoročno podporo razvoju infrastrukture v Sloveniji. Pozdravlja prizadevanja Slovenije, da naveže tesnejše gospodarsko in politično sodelovanje ne samo s sosednjimi državami članicami EU, ampak tudi z Madžarsko in Hrvasko, ter privrženost Slovenije svobodni trgovini, ki jo izkazuje s članstvom v Svetovni trgovinski organizaciji in Cefti ter s sporazumom z Efto.

Manjšine so pomemben dejavnik

Pozdravlja slovenski zakon o manjšinah, zlasti zaščito italijanske in madžarske manjšine, slovensko vlado pa poziva, naj se naprej utrjuje zaščito in pomoč vsem manjšinam, ki živijo na slovenskem ozemlju. Resolucija pozdravlja kompromis med Italijo in Slovenijo na osnovi pobude španskega predsedstva EU in obe strani poziva, naj čimprej skleneta načrtovani dvostranski sporazum o zaščiti manjšin.

NOVICE

Osrednji Afriki grozi nova humanitarna katastrofa

KINSASA - Položaj v provinci Kivu na vzhodu Zaira je že dobil vse razsežnosti nove humanitarne katastrofe na osrednjeafriškem območju Velikih jezer. V vzhodnem Kivuju je na stotine beguncev iz Ruande in Burundija, pripadnikov plemena Hutu, ki so pobegnili pred množičnimi pokoli, ki so jih izvajali Tutsiji.

Na isto območje se je že v 18. stoletju naselila skupina Banyamulenge Tutsijev iz Ruande, ki jih je zairska vlada skušala vrniti v matično državo, zato so se slednji uprli in se zapletli v spopade z zairsko armado. Banyamulenge Tutsiji pa hkrati uničujejo vsa begunska taborišča Hutujcev, ki se najdejo na njihovi poti. Zaradi nasilja je območje začelo zapustati okrog 200 tisoč beguncev, ki se umikajo v notranost Zaira. Pripadniki humanitarnih organizacij beguncem ne morejo več nuditi pomoči, zato se tudi sami umikajo, kar pa ne poteka brez težav.

Množica besnih Zairčanov, oboroženih s kopji in macetami, je pri poskusu evakuacije humanitarnih delavcev iz mesta Uvire blokirala poti in jih skušala lincati, ker puščajo ljudi prepucene na milost in nemilost Banyamulenge upornikom. Uspešno evakuacijo so omogočili seke strelci zairske vojske, ki so večinoma leteli v zrak, pa vendarle ubili enega od napadalcev. »Bolj se bojim porazenih vojakov in Zairčanov kot Banyamulenge Tutsijev,« je dejal eden od humanitarnih delavcev.

Zair je obtožil Burundi in Ruando, da spodbujata spopade med Banyamulenge Tutsiji in zairsko armado, v katerih je doslej umrlo okrog 100 ljudi, škoda ki je med begunci povzročila paniko, pa je neprecenljiva. Upor Banyamulenge Tutsijev, ki ga spodbuja ruandska vlada, pa je do neke mere razumljiv, če se spomnimo pokola, ki so ga večinski Hutujci leta 1994 izvedli nad manjšinskimi Tutsiji v Ruandi.

Oboleli zairski predsednik Mobutu Sese Seko, ki se zdravi v Zenevi, je včeraj svoje državljane pozval, naj enotno nastopijo proti grožnji z vzhoda in ne dopustijo delitve. »Vojna na vzhodu zadeva vse Zairce,« je dejal Seko. Kot stvari potekajo, lahko v prihodnje pričakujemo še več spopadov, mogoče celo vojno med Ruando in Zairom.

Nadaljevanje spopadov v Afganistanu

KABUL - Enote odstavljenega afganistanske vlade in enote uzbeškega generala Dostuma so se včeraj nedaleč stran od Kabula s Talibani spopadle za nadzor nad prelazoma De Sabz in Kair Kan, ki predstavljata strateško povezavo afganistanske prestolnice s severovzhodnim in severozahodnim delom države. Izidi spopadov niso znani, saj obe strani trdita, da sta nasprotnikom prizadejali hude izgube. Dostum in Masud sta pred napadom pozvala k demilitarizaciji Kabula, vendar so Talibani poziv zavrnili in poudarili da bodo prestolnico branili do zadnjega moza, hkrati pa so napovedali, da nameravajo vnovič zasesti letališče Bagram.

Hašimoto v težavah

TOKIO - Japonski premier Riutarō Hasimoto, ki si po volitvah prizadeva za sestavo nove koalicijske vlade, se je znašel v težavah. Nova koalicijska vlada bi imela, če bi se najmočnejši Liberalni stranki vnovič pridružili njeni dosedanja koalicijski partnerici Socialdemokratska stranka in stranka Sakigake, v parlamentu zelo majhno večino. Hasimoto pa si zeli stabilno koalicio in je zato vanjo povabil tudi Demokratsko stranko, ki s svojimi 52 parlamentarnimi sedeži predstavlja ključ za stabilno vladno večino. Toda so-predsednik demokratov Jukio Hatoyama je dejal, da se stranka sicer se ni odločila, vendar sam verjame, da je njihovo mesto v opoziciji. Prav tako pa so o morebitnem vnovičnem vstopu v koalicio se vedno ni odločila tudi Socialdemokratska stranka. V težavah pa se je znašel tudi vodja največje opozicijske stranke Sinsinto Ičiro Ozava. Del članov omenjene stranke je namreč napadel Ozavino avtokratsko vodenje in napovedal, da se je pripravljen od stranke odcepiti.

Plavšičeva noče podaljšati mandata misiji OVSE

BANJALUKA - Ameriški mirovni odposlanec za Balkan John Kornblum je včeraj dejal, da mu predsednice bosanskih Srbov Biljane Plavšić ni uspelo prepričati, naj pristane na podaljšanje mandata misiji Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE), ki naj bi nadzirala izvedbo preloženih lokalnih volitev. Federacija BiH je na podaljšanje mandata OVSE, ki je nadzirala že novembrske splosne volitve, že pristala. Kornblum je dejal, da je podaljšanje mandata OVSE edini način, na katerega je mogoče doseči zaupanje v lokalne volitve. Zaradi tega Plavšićin negativen odziv po Kornblumovem mnenju predstavlja zelo resen problem, ki ga bo mednarodna skupnost obravnavala z vso pozornostjo.

IZRAEL / PRVI TUJI VODITELJ V PALESTINSKEM ZAKONODAJNEM SVETU

Francoski predsednik Chirac podprl Palestine in kritiziral Netanjahuja

Evropa naj bi v bližnjevzhodnem mirovnem procesu odigrala večjo vlogo

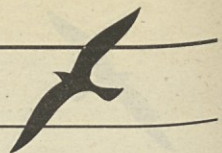
RAMALA - Francoski predsednik Jacques Chirac je včeraj kot prvi tuji državni poglavar spregovoril v palestinskem zakonodajnem svetu. Palestinec je pozval, naj se v boju za ustanovitev lastne države odrečejo nasilju in s tem pomagajo svojemu predsedniku Jaserju Arafatu, ki se neutrudljivo zavzema za mirno rešitev palestinskega vprašanja.

Francoski predsednik je palestinskim poslancem dejal, da spoštuje njihovo delo in prizadevanja za vzpostavitev demokratične palestinske države. Palestinske voditelje je pozval, naj se naprej varujejo demokracijo, in jih hkrati opozoril, da svet skrbno opazuje njihove akcije. »Spoštovanje demokracije in nacer je ena od stvari, ki vam zagotavlja široko mednarodno podporo in krepi zaupanje vaših partnerjev v vas,« je dejal Chirac, ki je zatem kritiziral Netanjahujevo politiko zidovskega naseljevanja arabskih območij in strogega nadzora nad arabskim

vzhodnim Jeruzalemom. Chirac je poudaril, da je treba proces zidovskega naseljevanja takoj ustaviti, saj zmanjšuje verjetnost harmoničnega sobivanja med Izraelci in Palestinci.

Chirac je z govorom v palestinskem zakonodajnem svetu dal jasno vedeti, da bi morala Evropa v mirovnem procesu igrati večjo vlogo. Pri tem ga je podprl tudi Arafat, ki je dejal, da bodo Palestinci Franciji in Evropi pomagali pridobiti večji vpliv na reševanje spornih vprašanj, ki jih ima Izrael ne samo z njimi, temveč tudi s Sirijo in Libanonom. Prav na ozemlju slednjega naj bi Izrael, kot so povedali libanonski varnostni viri, s helikopterji napadel oporišča Hezbolahovih gverilcev na jugu države. Izraelci so napade zanimali in dejali, da je imela izraelska vojska v južnem Libanonu zgolj vojaške vaje, na katerih je uporabljala pravo strelivo.

Na sliki (telefoto AP): Chirac in Arafat.

JAMLJE / KŠD KREMENJAK IN KS SELA NA KRASU

Pohod odprte meje na Goriškem krasu

Nov doprinos k topitvi meje in ustvarjanju ozračja miru, prijateljstva in sodelovanja

Kulturno in sportno društvo Kremenjak iz Jamelj in Krajevna skupnost Sela na Krasu sta minulo nedeljo, 20. oktobra, izpeljala prvi Pohod brez meje in s tem odprla pot tesnejšega sodelovanja med krajanima dveh vasi, ki ju je dolgo ločevala meja, pa čeprav gre takorekoc za najbližje sosesede.

Približno stirosto oseb se je v lepem jesenskem dopoldnevu odpravilo peš iz Jamelj skozi mejni prehod Klariči do približno dve uri oddaljenih Sel, kjer je bilo prijateljsko in kulturno srečanje. Največ je bilo krajanov, domaćinov iz Jamelj, Doberdoba, zaselskov v Dolu in seveda Selanov. Pohoda so se razveselili tudi številni ljubitelji narave iz Trzica, Ronk in celo iz Trsta.

Udeleženci so sli na pot izpred sedeža društva Kremenjak v nekdanji jameljski osnovni soli. Udeležence sta v Selih v imenu prirediteljev pozdravila Edvin Ličen in Silvano Semolič, ki je spregovoril tudi v italijanski. Priznanje organizatorjem nove pobude, ki ima kot cilj postopno topitev meje in zblizevanje med sosedmi, pa sta izrekla tudi predsednik občinskega sveta občine Miren - Kostanjevica Peter Budin ter doberdobski zupan dr. Mario Lavrencić. Priloznostni kulturni program s pevskimi točkami in odrskimi prizori so oblikovali otroci OS Kostanjevica in člani amaterske dramske skupine. Popoldne se je razvila

Z nedeljskega pohoda (foto Bumbaca)

prijetna družabnost.

»Zelo smo zadovoljni z odzivom. Kljub temu, da smo pobudo odprte meje priredili prvič in kljub temu, da je bilo v nedeljo v neposredni bližini kar nekaj podobnih manifestacij, kar bi kazalo v prihodnje upoštevati in predvsem iskati dogovor, je bil odziv nad pričakovanji. To potrjuje, da smo izbrali pravo pot in da si ljudje želijo res "odprte" meje, prijateljstva in sodelovanja in da se spet utrdijo nekdanje pristne in neposredne vezi, ki jih je, hočeš nočeš, meja ce

že ne pretrgala, vsaj močno nacela. In prav to je bil naš cilj. Želim ob tem poudariti, da smo v tem naleteli na izredno razumevanje vseh pristojnih organov, tako na italijanski kakor na slovenski strani«, ugotavlja Silvano Semolič, ki je v prireditvi vložil nemalo truda in prizadevanj. Obenem pa napoveduje, da bodo pobudo, ki nikakor ni in ne bo "puštni sprevod", (tako se je o njej izrazil neki pripadnik krajevne izpostave državne službe) zagotovo priredili tudi prihodnje leto.

DOBROVO / JUTRI NOVO SREČANJE

Projekt za mednarodni univerzitetni center

Sodelujejo akademski, diplomatski in vladni predstavniki iz Avstrije, Slovenije in Italije

V gradu Dobrovo bo jutri dopoldne srečanje univerzitetnih, diplomatskih in vladnih predstavnikov Avstrije, Italije in Slovenije, na katerem se bodo pogovarjali o nadaljnjih korakih za projekt Meduniverzitetnega mednarodnega središča v Goriških brdih. Zamisel je prišla pred meseci iz Salzburga. Tamkajšnji častni konzul Slovenije Bertl Emberger in predsednik deželnega parlamenta Salzburg ter profesor na salzburski univerzi Helmut Schreiner sta občini Brda predlagala pristop k pripravi ustanovitve takega središča na Dobrovem. V začetku julija so se Schreiner, briski zupan Franc Muzić in predstavniki univerz iz Salzburga, Ljubljane, Bologne, Modene

in Trsta ter Goriške pokrajine srečali in podpisali pismo o namerah, v katerem so se zavezali, da se bodo ponovno sestali v Brdih 25. oktobra s pismi rektorjev o pristopu k skupnemu projektu. Dogovorili so se, da bodo k projektu skušali pridobiti čimveč univerz in vlad dežel tega dela Evrope.

Jutrišnjega srečanja se bodo udeležile številne ugledne osebnosti. Iz Slovenije bodo prišli predstavniki univerz v Ljubljani in Mariboru, raziskovalnega središča v Kopru, sekretarji in svetovalci različnih ministrstev, predstavniki SAZU, občine Nove Gorice in slovenski konzulji v Celovcu, Münchnu in Trstu. Z italijanske strani je napovedana udeležba visokih funkcionarjev mi-

nistrstev za zunanje zadeve in javno upravo, ambasadorja v Sloveniji, predstavnikov univerz iz Trsta, Vidma, Bologne, Rima, sodelavcev ENEA in nekaterih akademskih združenj ter predsednice Goriške pokrajine, iz Avstrije pa predstavnikov zvezne vlade, Salzburske dežele, univerzitetnih in drugih raziskovalnih institucij.

Na srečanju bodo predložili pisma o namerah rektorjev univerz članic pripravljalnega odbora, govorili bodo o nadaljnjem delu za realizacijo projekta, o možnostih vključevanja drugih univerz in predstavili predloge za naslednje meduniverzitetne studijske prireditve v gradu Dobrovo (dokler ne bo obnovljen grad Vipolze).

Skupina "Show dance" goji sodobno plesno izraznost

Posebno zanimanje je v lanskem sezoni veljalo, predvsem med mladimi, za pred približno pol leta novoustanovljeno skupino "Show dance", ki deluje v okviru Zveze slovenskih kulturnih društev.

Junija letos so se mlade plesalke predstavile staršem, starejša skupina (višješolke), pa je po dobrih dveh mesecih vadbe nastopila na zaključni akademiji SZ Dom na odru Kulturnega doma v Gorici ter na Reviji mladih '96 v Zgoniku.

Zveza slovenskih kulturnih društev prireja tudi letos podoben tečaj modernega plesa, namenjen mladim med 9. in 18. letom starosti, ki se bodo lahko med drugim naučili plesnih korakov slavnih Take That-ov ali Michael Jacksona, na moderno

funky, rap, techno glasbo.

Ta način plesa, imenovan tudi ples po ritmu zivljenja, je eden izmed najbolj izrazitih in razširjenih načinov fizične dejavnosti v svetu, ali točneje na ulicah celega sveta, kjer se mladi raznih narodnosti in izvora skupaj lahko prosto po glasbi izražajo, ne da bi spostovali kake plesne sheme ali vzorca. Edino pravilo: obleci si udobno in široko oblačilo, pozorno poslušaj ritem in glasbo, sprosti svojo ustvarjalnost...

Tecaj "show dance" bo potekal enkrat tedensko v baletni sobi Kulturnega doma v Gorici (ul. Brass 20). Srečanja so ob četrkih ob 17. uri. Vpisovanje in informacije v uradu Zveze slovenskih kulturnih društev, ul. Malta 2, tel. 531495.

IZLET / OB KONCU STARE IN PRED ZAČETKOM NOVE SEZONE

Rupenci so obiskali jezera v severni Italiji

Presenečeni nad lepo pokrajino in bujnimi vrtovi ob jezerih Como, Maggiore in Orta

Prosvetno društvo Ruppa-Pec je ob koncu poletja, tako kakor vsako leto, za svoje člane in prijatelje priredilo tridnevni izlet. Ogleдали so si jezera Como, Maggiore in Orta. Bolj kakor kulturno-zgodovinski spomeniki so tokrat prišli v postev cvetje, narava, voda. Vsako od omenjenih jezer je nekaj posebnega. Z visokimi hribi in razčlenjeno obalo je jezero Como, obkroženo z manjšimi mesteci. Skoraj vsak kraj ima znano gospodsko vilo z obseznim parkom. Rupenci so si ogledali Villo Carlotto na levem bregu jezera (Tremezzo), znano po razkošnem vrtu in zbirki slik in kipov. Drugačen vtis je na izletnike naredilo jezero Maggiore, znano tudi po Borromejskih otokih. Izletniki so obiskali vse tri otok ribičev (Isola dei Pescatori), lepi otok (Isola Bella) in glavni otok (Isola Madre). Na otoku Isola Bella je gospodarila rodbina Borromeo.

meo. Iz te družine je bil znani milanski nadškof Karel. Na slavno preteklost spominjajo številne palače, cerkve, vodnjaki in, kar je nasploh značilnost severnoitalijanskih jezer, bujni vrtovi in parki. Ker so bili zraven pevci, so seveda zapeli in pritegnili pozornost

številnih turistov.

Zadnji dan izleta je bil namenjen obisku jezera Orte in istoimenskega kraja, z ozkimi ulicami in hišami kritimi s škodlami. Zapeljali so se tudi na otoček (meri samo 650 kv. metrov) sv. Julija in na ogled tamkajšnje bazilike.

Na poti domov so izkoristili priložnost za ogled srednjeveškega mesteca Grazzano Visconti pri Piacenzi, ki pa je bilo zgrajeno sele v 20. stoletju po volji grofa Giuseppeja Viscontija.

Izletniki na otoku San Giulio, na jezeru Orta.

Trgovci neradi objavljajo cene

Združenje Federconsumatori je pred časom ugotavljalo, v kolikšni meri goriški trgovci izvajajo določila glede izpostavljanja cen za izdelke v izlozbah. Slika je bila precej neugodna. Sredi prejšnjega meseca so sodelavci omenjenega združenja vzeli pod drobnogled trgovce v Gradiscu in Krminu.

V Gradiscu so si natančno ogledali izlozbe 48 trgovin, v Krminu pa 53. Približno ena tretjina izlozb v Gradiscu (16) je bila opremljena v skladu z določili, ena tretjina (17) je bila pomanjkljivo opremljena, kar pomeni, da so bile izpostavljene cene samo nekaterih predmetov v prodaji, v petnajstih izlozbah pa cen sploh ni bilo. Se slabše je stanje v Krminu, kjer je bilo samo 11 izlozb z izpostavljenimi cenami, 15 izlozb je bilo pomanjkljivo opremljenih, kar 27 izlozb, torje več kot polovica vseh, pa sploh ni imelo izpostavljenih cen. Združenje Federconsumatori opozarja na zelo jasna določila zakona št. 375 iz leta 1988 in postavlja zahtevo po njegovem doslednem izvajanju. Ob tem opozarja, da je cena eden glavnih elementov, na podlagi katerih se kupec odloča za nakup.

SKRD Jadro ter knjigarna »IL Segnalibro« vabita na srečanje s prof. LIVIO - ISAAC SIROVICH, ki bo predstavil svojo (za nas Slovence zanimivo) knjigo:

»CIME IRREDENTE«
Alpinismo e nazionalismo a Trieste

Petek, 25. oktobra 1996, ob 18.30 v knjigarni »IL Segnalibro« Ul. Carducci 21, nasproti srednje sole v Ronkah.

KINO

GORICA
CORSO 18.00-20.00-22.00
«La bruttina stagionata».

OBVESTILA

ZSKP sporoča, da za ponovitev operete Pri belem konjicku danes, v soboto, in nedeljo, 27. t.m., ni več vstopnic.

SEKCIJA SSK za Steverjan vabi na občni zbor, ki bo jutri v Sedejevem domu; prvi sklic ob 20. uri, drugi ob 20.30.

KD BRIŠKI GRIC organizira rekreacijsko telovadbo. Informacije pri Maji (tel. 884187).

DIJASKI DOM SIMON GREGORČIČ organizira tečaj angleščine za otroke od 3. do 6. leta starosti. Vpisovanje v Dijaskem domu, tel. 533495.

MARTINOVANJE SPDC bo 10. novembra v Novi Gorici. Prijave danes od 19. do 20. ure na sedežu.

LEKARNE

DEZURNA LEKARNA V GORICI - AL GIARDINO, Korzo Verdi 57, tel. 531879.

DEZURNA LEKARNA V TRZICU - OBCINSKA 2, Ul. Manlio 14/B, tel. 480405.

POGREBI

Danes: 11.00, Gino Leban iz bolnišnice Janeza od Boga v cerkev sv. Ignacija in na glavno pokopališče; 11.00, Nerina Albanesi, vd. Semitz iz bolnišnice sv. Justa v Starancan.

+

Zaspala je najina mami

Adrijana Dornik
Dorini
(UCITELJICA)

Od nje se bomo poslovili v soboto, 26. oktobra, ob 12.30 v pevski cerkvi.

Namesto cvetja darujte za sklad Mitja Cuk (t.r. št. 36808 pri Kmečki banki v Gorici).

Zalujoci Sanja in Mirko ter sestri z družinama.

Nabrezina, Oslavje,
24. oktobra 1996

Ravnateljica, učno in neučno osebje Didaktičnega ravnateljstva Dobrodo izrekajo ob izgubi drage kolegice Adriane Dornik globoko sozalne svojcem.

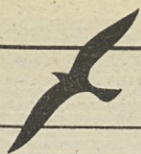
Ravnateljica, učno, neučno osebje in dijaki Klasičnega liceja Primož Trubar izrekajo Nedi Dornik in svojcem najgloblje sozalne ob izgubi drage sestre.

Ob prerani izgubi drage Adriane Dornik izrekajo iskreno sozalne družini in sorodnikom ravnateljica, učno in neučno osebje Didaktičnega ravnateljstva iz Gorice, ul. Brolo.

Ob boleci izgubi drage kolegice Adriane Dornik izreka iskreno sozalne otrokoma in ostalim sorodnikom

Sindikat slovenske sole

Slovenski dijaski dom S. Gregorčič izreka družini občuteno sozalne ob prerani smrti Adriane Dornik.

FINANCARSKA ŠOLA / VEČINOMA POZITIVNI KOMENTARJI

Odpoved vojašnici odpira Gorici nove možnosti razvoja

Zadovoljstvo sen. Bratine, Odbora za letališče, Zelenih in SKP

Vest o dokončnem crtanju financerske sole je včeraj močno odjeknila v Gorici. Reakcije občinske uprave in desnice so seveda negativne, vsi drugi pa so vest komentirali z zadovoljstvom. Izjemno predstavlja le dvoumno stališče, ki ga je predstojnik občinske uprave, menda soglasno terotirialni pakt: po eni strani se huje, čes da je vlada "oropala" Gorico za financersko solo, zahteva naj se ta sole kljub vsemu naredi v Gorici, kot podrejeno pa le pusa odprto možnost dogovarjanja o alternativnih projektih. Tako skrupalno je očitno sad kompromisa v organizmu, ki povezuje institucije in družbene sile z različnimi pogledi na ta problem.

Globoko razočaran je zupan Gaetano Valenti, ki sicer upa, da vladna odločitev se ni dokončala. Napovedal je ponoven poseg pri Di Pietru, čes da minister ni razumel, kako strasno potrebna naj bi bila za Gorico nova vojašnica. To morda pomeni, da bodo goriski desničarji kljub vsemu hite- li odposiljati Di Pietru 10 tisoc razglednic v prid financerski soli, ki so jih dali natiskati tik pred vestjo, da je nacrt odpisan. Se ostrejši je bil Valenti sinoci v občinskem svetu, o čemer pisemo posebej.

Večina reakcij pa je pozitivnih. Senator Darko Bratina ugotavlja, da je Gorica z odpravo vojašnice morda res izgubila do- ločen vir gospodarskih povratkov, paradoksalno pa bo ta izguba pridobi- tev za mesto. Poleg centra za zaščito teritorija, ki ga ponuja podtajnik Mattio-

li, se odpirajo se druge možnosti. Gorica je nam- rec z nasprotovanjem vojašnici opozorila Rim nase. Vlada je razumela, da mora mestu nekaj po- nuditi. Prav v pogovoru z Bratino je podtajnik Mat- tioli napovedal, da bo spet obiskal Gorico in se razgovoril o raznih nacrt- ih, vključno z okrepitevjo univerze.

Predstavniki odbora za varstvo in razvoj letališča Mario Michelini je z za- dovoljstvom vzeli na znanje odpoved financer- ske vojašnice. »Žal v amandmaju se ni predvi- deno financiranje za raz- voj letališča, zagotovilo, da bo denar ostal na- menjen Gorici pa vsekakor odpira spod- bujne možnosti v tej smeri. Zamisel o centru

za zaščito teritorija ni da- lec od ideje o oporiscu ci- vilne zaščite, ki je bilo na letališču predvideno že v razvojnem nacrtu Aerok- luba. To ne bi oviralo le- tališča, ena dejavnost bi dopolnjevala in krepila drugo. »Michelini ob za- dovoljstvu izraza tudi obzaloževanje za zaprtost stališča zagovornikov vojašnice. »Ponujali smo jim roko za skupno sta- lišče o alternativni loka- ciji financerske sole. Za- vrnili so dialog, zato sami nosijo krivdo za izgubo financerske sole.«

Tudi odv. Luigi Geno- vese, nosilec sodnih in političnih bitk odbora, trezno ocenjuje uspeh dolgoletnega boja. »Zado- voljni smo, ker smo zna- gali bitko za demokracijo. Pri tem se zelim zahvaliti

vsem občanom in poli- tikom, ki so verjeli v nas boj in ga podprli, četudi včasih to ni bilo lahko. Glede perspektiv menim, da je končno napočil čas dialoga. Za dobro Gorice je potrebno, da se vsi sku- paj brez postavljanja pre- grad strpno in odkrito do- govorimo, kako najbolje uporabiti denar, ki naj bi ostal namenjen Gorici.«

»Zelo sem zado- voljen«, telegrafsko ko- mentira referent Zelenih Renato Fiorelli, ki je od vsega začetka bil proti novi vojašnici tako na le- tališču kot kjerkoli drugje. Z zanimanjem ocenjuje predlog vlade, naj bi v Gorici nastal naj- brz prvič v Italiji sodobni center za načrtovanje in posege za zaščito tal. »Verjamem v obvezo vla-

de, da pri nas realizira to koristno strukturo in po svojih močeh se bomo Zeleni zavzeli, da se ob- veza uresniči.«

»Dokončna opustitev nacrtu financerske voja- snice je odlična novica za mesto«, ugotavlja v izjavi za tisk mestni krozek SKP. »S tem je bila po- ražena "transverzalna stranka", ki je od prve pa do druge republike spon- sorizirala nacrt.« Pre- prečena je škoda za okolje, ki bi jo povzročila orjaska gradnja, medtem ko bi ekonomski učinki za mesto bili skoraj nični. SKP ugotavlja, da je sedaj možna drugačna razvojna politika, za rast zaposlo- vanja in gospodarstva na Goriskem, in to prav s fi- nanciranjem, ki je bilo predvideno za vojašnico.

Občinska uprava tarna in obtožuje, opozicija ponuja dialog o alternativah

Vidno poklapani zupan Valen- ti je sinoci s srditim čustvenim izlivom v občinskem svetu odgo- voril na vest, da je vlada crtala nacrt financerske sole. Zupan si je govor napisal, a se kljub temu ni izognil težkim manihejskim obtožbam na račun podtajnika Mattiolija, ki da je "že dolgo časa rovaril zato, da bi odvzel finan- ciranje za vojašnico", in proti vsem, "ki so v Gorici delali proti mestu" in "razprodajali interese Gorice". Valenti je govoril o neki "navezi Zelenih", ki da je pre- precila Gorici, da bi dobila pre- potrebno financersko solo. Mat- tioli je celo obtožil, da je strankarskemu tovarišu Boatu naročil interpelacijo zato, da bi

lahko objavil svojo odločitev o crtanju financiranja. Škoda, da je zupan pri tem spregledal, da je bila Boatova interpelacija pred- ložena že 3. julija.

Nasploh sta se uprava in veči- na zaprla v tarnanje o ubogi Gori- ci, ki ji je bila odvzeta se zadnja možnost razvoja. Načelnik NZ Randò je Mattiolija ožigosil z "lažnivcem", načelnik FI Sergio Fornasir pa je imel poseg, ki ga lahko opravi samo njegova častitljiva starost. Tožil je, da se v mestu z odprtjem Bratuzevega doma in obnovo kina Vittoria širi prisotnost Slovencev, da za ubo- go italijansko večino ni nicesar, da so vsi od Pokrajine do Dezele in vlade proti Gorici, samo ker jo

upravlja pol svobosčin. Nazadnja je pozval desnico naj strne vrste v boju proti vsem in vsemu.

Sprico tako neracionalne za- prtosti so padli skoraj v prazno pozivi raznih svetovalcev opozi- cije (Crocetti, Furlan, N. Fornasir, Zanetti), naj bi se vsi skupaj dogovorili kako uporabiti finan- ciranje, ki ga vlada kljub vsemu zagotavlja Gorici. Valenti je od- vrnil, da v te obljube ne verja- me, opozicija pa mu je zaradi te- ga očitala, da ima nesmiselne politične predsodke in da neraz- sodno zapravlja možnosti, ki se Gorici lahko odprejo z razpo- ložljivostjo kakih sto milijard, kolikor znaša prihranek zaradi crtanja financerske sole.

PONIKVE / NA POBUDO SVOJCEV, BORČEVSKIH ORGANIZACIJ IN USTANOV

Obeležje na grobu italijanskega partizana

Michele Trotta - Ulisse je padel 19. marca 1945 med zadnjo nemško ofenzivo

Na pokopališču v Po- nikvah nad Idrijco je bila v soboto slovesnost (na sliki) ob odkritju plosce na sku- pnem grobu spomladi leta 1945 padlih partizanskih borcev, kjer je pokopan tu- di Michele Trotta - Ulisse. S tem dejanjem so se skle- nile več kakor triletna pri- zadevanja pokojnikovega sina, ki živi v Anconi, da bi izvedel za kraj, kjer je bil pripadnik garibaldin- ske enote in se prej podca- stnik karabinjerjev Miche- le Trotta pokopan. To je bilo mogoče narediti zara- di izrednega sodelovanja med pripadniki borčev- skih združenj iz Gorice in Tolmina, zaradi sodelo- vanja krajanov in osebnih angažiranosti nekaterih posameznikov.

Spominske slovesnosti na vaškem pokopališču združene z verskim obre- dom, petjem in molitvijo v slovenscini, italijanscini in furlanscini, se je poleg članov borčevskih zvez, udeležila tudi delegacija

združenja upokojenih ka- rabinjerjev, ki je pokojniku izkazala čast. Andrej Rot je v imenu tolminskih parti- zanskih borcev opisal od- ločilno vlogo krajanov pri s humanega vidika tako pomembnem dejanju.

Tolminski zupan Božič je pojasnil vlogo javne

ustanove pri tem dejanju.

V imenu VZPI ANPI je spregovoril Silvino Polet- to, ki je naglasil, da do- godki, zaradi katerih so se zbrali v Ponikvah, po- trjujejo pomen skupnega boja za svobodo in de- morkracijo. Krajsi nagovor sta imela se Mario Merni

in Giovanni Padoan. Pre- fekt, Goriski zupan, Go- riski kvestor in Pokrajinski odbor so poslali pozdrav- no sporočilo. Posebno spo- ročilo je iz Ancone poslal pokojnikov sin Giuseppe. Slovesnost se je sklenila z odvzemom prgisca zemlje na grobu.

ZAKON 26 / PROTEST TRGOVINSKE ZBORNICE

Milijard za Goriški sklad ne bo

Potrditvev je prišla te dni iz Državne zakladnice

Vprašanje financi- ranja Goriškega sklada (za leto 1996), zdaj ko je, kakor se zdi propadla se zadnja možnost, da bi iz Rima, na osnovi zako- na št. 26/86 prejeli 8 mi- lijard lir, bo povzročilo spet val polemik o (ne) odgovornosti za tak za- suk. Iz tiskovnega spo- ročila, ki ga je objavila Goriška trgovinska zbor- nica izhaja, da Zakladno ministrstvo ne bo naka- zalo predvidenega zne- ska za Gorisko in to sa- mo zaradi netočnega poimenovanja poglavja 9004, ki omenja samo denarne posege v korist Sklada za Trst.

Trgovinska zbornica omenja, kako je že pred letom dni (23. oktobra 1995) opozorila na po- manjkljivost in se bolj na nevarnost, da denar ne bo nakazan. Nevar- nost so mnogi podcenje- vali, vendar pa kot zgle- da se visoki državni funkcionarji zelo strikt-

no držijo navodil in predvsem tega kar je za- pisano.

Gorica bo torej ob osem milijard za letos, čeprav naj bi za leto 1997 prejela deset mi- lijard (tacas bodo tudi poskrbeli za preimeno- vanje, oziroma pravilno poimenovanje poglavja) kakor je napovedal državni zakladnik Mo- norchio. V tiskovnem sporočilu Trgovinska

zbornica obzaložuje, da predstavniki Goriške v parlamentu niso ustrez- no in predvsem uspešno posegli, ko je bilo se mogoče in v roku. Poza- blja pa, da se je vse do- godilo že v času Dinije- ve vlade, pred letom dni. Zadeva se je zatem vlekla v nedogled in se- le na odločno vztrajanje Zbornice so iz Rima po- slali odgovor, ki je žal, za Gorico, neugoden.

Podjetje s sedežem v GORICI, ki se ukvarja z inženi- ringom in opremo gostinskih in hotelskih objektov

nujno isče

resnega fanta z dokončano višjo srednjo solo' oz. arhitekturo, znanjem slovenscine in hrvaščine, za opravljanje uradniskega dela ter tehnicnih pregledov doma in v tujini.

Ponudbe poslati na Publiet, Ul. Valdirivo 36-Trst CP 568 pod sifro

"PODJETJE V GO"

NOVICE

Seminar omanjšinskem utripu

Skupina mladih odbornikov in članov Kulturnega društva Oton Zupancic iz Standreza je v soboto, 12., in nedeljo, 13. oktobra 1996, bivala v prostorih Zelenega centra nad Vrhpoljem pri Pesku. V Cen- ter, ki ga upravlja Dijaski dom iz Trsta, so prišli v spremstvu prof. Alda Rupla kot udeleženci semi- narja, na katerem so obravnavali dejavnosti v kul- turnih društvih, zgodovinske utrinke goriskega prostora, strukturiranost manjšinske narodne sku- pnosti in odnose z narodno večinskim prebivalst- vom in ustanovami. Udeležencev je bilo dvanajst, predavatelja pa dva.

Skupina Akord nastopila v Fari

Na drugem srečanju zborov v Fari je v nedeljo na- stopila skupina Akord iz Podgore. Poleg domačega moskega zbora, vokalne skupine XX. stoletja iz Pra- te pri Pordenonu ter okteta Vrtnica iz Nove Gorice so se goriski pevci, pod vodstvom dr. Mirka Spaca- pana, predstavili s slovenskimi in furlanskimi sk- ladbami. Večer je izzvenel kot prispevek k zblizanju med ljudmi različnih govoric in kulturnih izrekov ki pa živijo na istem geografskem prostoru.

Nov računalnik na OŠ Župancič darilo Goriške hranilnice

Učenci osnovne sole Oton Zupancic v Gorici so se te dni razveselili lepega darila. Fundacija Goriška hranilnica je namrec vzela v postev prošnjo, ki so jo napisali pred meseci, da bi kreditni zavod poma- gal pri opremljanju sole oziroma laboratorija za računalništvo. Te dni so na soli prejeli nov računal- nik, ki ga bodo takoj in s pridom "pritegnili" v or- ganizacijo dela na soli. Ravnateljica, učitelji in teh- nično osebje, posebej pa učenci se za darilo Go- riske hranilnice zahvaljujejo.

Dve zanimivi knjigi o priključitvi Primorske

V goriski knjižnici Franceta Bevka - bodo danes ob 19. uri predstavili knjigi "Moja resnica" Franceta Perovska in "Od Kobarida do Trsta" Borivoja Laha. Srečanje, oziroma predstavitev bo vodil inz. Frane Pečelin.

Kreganje se je izrodilo v soliden pretep

Policija je v torek, okrog polnoci, posegla v ulici Gallina, kjer je besedni spopad med dvema moski- ma prerastel v fizični obračun, pri čemer jo je sku- pil eden od dveh udeležencev, saj se je moral za- teči po zdravniško pomoč. Zdravil se bo teden dni. Podrobnosti o razlogih in okoliščinah spopada niso znane. Ve se le, da sta soudelezenca stara 40, oziro- ma 33 let.

Znani rezultati obdukcije na truplu Roberta Skerla

Roberto Skerl, 18-letni Trzacan, ki je prejšnji petek zvečer tragično preminil v blizini železniške po- staje v Trzicu, je bil že mrtev, ko ga je povozil vlak. Tako sklepajo na podlagi ezultatov obdukcije. To potrjuje tudi že nakazano domnevo, naj bi fanta, ki je menda nameraval skozi okno splezati na streho vagona, ubila elektrika.

gospodarstvo in finance

SODELOVANJE / DVODNEVNI STOKOVNI POSVET

Tržaške priložnosti v novih državah

*Nastop tržaškega in ljubljanskega župana
Minister Dragonja o gospodarstvu Slovenije*

TRST - Podpis sporazumov o pomicitvi na balkanskih tleh in o pridružitvi Slovenije Evropski uniji bo omogočil demokratizacijo, obnovo in gospodarski preporod območij, ki jih je razdeljal razkroj Jugoslavije. V tem sklopu bo treba čimbolj razviti in pospešiti sodelovanje med Italijo, Slovenijo, Hrvaško in Bosno-Hercegovino, a pri tem bo moral odigrati pomembno vlogo ves severovzhodni del Apeninskega polotoka na celu s Trstom, ki ni samo ključno vozlišče v nanovo zarisani Evropi, temveč se ponasa tudi z bogastvom, ki izvira iz dvojne, italijanske in srednjeevropske kulture ter iz prisotnosti slovenske manjšine, na katero odpade skoraj 10% prebivalstva, pa se hrvaške, grške in drugih skupnosti.

To je poudaril tržaški župan Riccardo Illy v nagovoru ob začetku drugega zasedanja o možnostih gospodarskega sodelovanja med Italijo, BiH, Hrvaško in Slovenijo, ki sta ga priredila rimska družba Business International in mednarodni center za izobraževanje menedžerjev (International Executive Development Center) na Brdu pri Kranju. Pri organizaciji okrogle mize v hotelu Savoia Excelsior, ki se bo nadaljevala danes ob 9. uri, sodelujeta Občina Trst in Srednjeevropska pobuda.

Župan je spregovoril po uvodnih besedah generalnega direktorja BI Elida Fazija, ki je zasedanju vtisnil pečat kontinuitete glede na prvi posvet, ki je bil lani, generalnega direktorja tržaškega dokumentacijskega centra SP Paula Hartiga, ki je izpostavil važnost raz-

vitja prometne in telekomunikacijske infrastrukture vzdolž Balkana, in direktorice IEDC na Brdu Danice Purg, ki je pojasnila smisel in namen tovrstnih centrov (v Rusiji jih imajo več kot tisoč, množijo pa se tudi na Češkem, Madžarskem in v drugih vzhodnoevropskih državah).

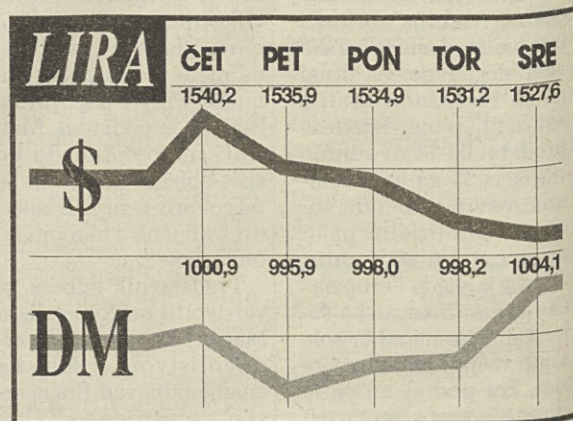
Sledil je poglobljen poseg ljubljanskega župana Dimitrija Rupla, ki je posvet označil kot nadaljevanje poslovanja Italije s Slovenijo in Hrvaško ter vrnitev k poslovanju z Bosno-Hercegovino. Zavzel se je za zapolnitev vrzeli, ki je zazevala zaradi balkanske vojne, z ugotovitvijo medsebojnega zaupanja in s spravo, podčrtal izjemno vlogo Trsta v prizadevanjih za ponoven zagon vsestranskega sodelovanja, vse to pa uokviril v evropski kontekst, kamor naj bi se čimprej vključili tudi Bosna in Hrvaška.

Miljenko Cvjetko je v imenu zagrebskega župana orisal družbeno-gospodarske razmere v domovini in možnosti vlaganja v njej, za njim pa so slovenski minister za gospodarstvo Metod Dragonja, njegov hrvaški kolega Davor Stern in minister za okolje v Bosni-Hercegovini Ibrahim Morankić nanizali ekonomski razvoj zadnjih let in zastavljene cilje v teh treh državah. Po zagotovitvi ministra Dragonje bo Slovenija v prihodnjih 4-6 letih prilagodila svoj juridični sistem evropskemu standardu, tudi sicer pa pospešila razvoj gospodarstva, ki je na začetku desetletja zastal, a se je začel že lani bistveno popravljati.

MONETARNA POLITIKA / ZARADI MOČNEGA ZNIŽANJA INFLACIJE

Banka Italije znižala uradno obrestno mero na 7,5 odstotka

RIM - Banka Italije je včeraj po zaprtju finančnih trgov sporočila, da se z današnjim dnem uradna obrestna stopnja zniža za 0,75 odstotka, torej od 8,25 na 7,50 odstotka. Centralna banka je v enaki meri znižala tudi obrestno mero na denar, s katerim finansira bančni sistem, na t.i. anticipacije s fiksno zapadlostjo, ki je doslej znašala 9,75, od danes pa 9 odstotkov. Obe pomembni obrestni stopnji sta bili ustavljeni od 23. junija letos. V utemeljitvi odločitve monetarne oblasti je zapisano, da se je inflacijska stopnja od julija nizala in da je prvič po letu 1969 padla pod tri odstotke, kar obeta, da se bo deinflacijski trend nadaljeval tudi prihodnje leto. Banka Italije bo vsekakor nadaljevala z zasledovanjem svojih ciljev, ki vključujejo tudi uravnoteženje javne bilance in izvajanje protinflacijskega sporazuma med socialnimi partnerji.

NOV INSTRUMENT ZA VAŠE VARČEVANJE

CTZ

**CERTIFICATI DEL TESORO ZERO-COUPON
Z DVELETNO ZAPADLOSTJO**

■ Zakladne vrednotnice CTZ se koristijo od 31. oktobra 1996 in zapadejo 30. oktobra 1998, datum ko bodo vrednotnice izplačane.

■ Nove zakladne vrednotnice so "Zero-coupon", to pomeni, brez kuponov za izplačilo obresti. Ob podpisu varčevalci položijo, kakor pri BOT, nizjo vsoto kot je nominalna vrednost vrednotnice; ob zapadlosti, po dveh letih, prejmejo nominalno vrednost vrednotnice neto po davčnih odbitkih.

■ Vrednotnice so dodeljene z dražbo, ki je rezervirana bankam in drugim pooblaščenim operaterjem brez osnovne cene.

■ CTZ se lahko rezervirajo pri bančnih okencih do 13.30 dne **25. oktobra** Banca d'Italia ne sprejema rezervacij. Za rezervacije in podpise ni predvidena nikakršna provizija. Najmanjši znesek za rezervacijo znaša 5 milijonov lir.

■ Cena, ki bo iznešena na dražbi in donos bosta objavljena v časopisju.

■ Vplačila vrednotnic, po ceni iznešeni na dražbi, je treba poravnati **31. oktobra**

■ Posojilo je izdano z enojnim globalnim certifikatom, ki ga ima v depozitu Banca d'Italia. Certifikat je lahko deljiv in odgovarjajoči stroški so v breme prosilca.

■ CTZ se uradno kotirajo.

■ Podrobnejše informacije nudi vaša banka.

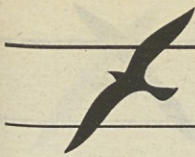
Govorno omizje na prvem dnevu mednarodnega zasedanja (foto Balbi/KROMA)

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE BOIKB TRŽAŠKA KREDITNA BANKA	23. OKTOBER 1996		
	valuta	nakupni	prodajni
	ameriški dolar	1507,00	1546,00
	nemška marka	990,00	1014,00
	francoski frank	291,00	300,00
	holandski gulden	879,00	905,00
	belgijski frank	47,50	49,40
	funt šterling	2403,00	2476,00
	irski šterling	2423,00	2497,00
	danska krona	257,00	265,00
	grška dramma	6,20	6,60
	kanadski dolar	1118,00	1152,00
	japonski jen	13,30	13,80
	švicarski frank	1198,00	1234,00
	avstrijski šiling	140,10	144,30
	norveška krona	232,00	239,00
	švedska krona	232,00	239,00
	portugalski escudo	9,70	10,30
	španska pezeta	11,60	12,10
	avstralski dolar	1198,00	1234,00
	madžarski florint	9,00	11,50
	slovenski tolar	10,80	11,30
	hrvaška kuna	270,00	280,00

KMEČKA BANKA - GORICA		
23. OKTOBER 1996		
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1512,00	1542,00
nemška marka	991,00	1011,00
francoski frank	291,00	301,00
holandski gulden	877,00	902,00
belgijski frank	47,73	49,53
funt šterling	2399,00	2479,00
irski šterling	2414,00	2509,00
danska krona	257,00	267,00
grška dramma	6,20	6,80
kanadski dolar	1116,00	1151,00
švicarski frank	1198,00	1223,00
avstrijski šiling	139,81	144,31
slovenski tolar	10,90	11,30

MILANSKI DEVIZNI TRG	
23. OKTOBER 1996	
valuta	povprečni
ameriški dolar	1527,570
ECU	1924,430
nemška marka	1004,060
francoski frank	296,820
funt šterling	2442,130
holandski gulden	894,940
belgijski frank	48,738
španska pezeta	11,911
danska krona	261,970
irski funt	2466,720
grška dramma	6,409
portugalski escudo	9,943
kanadski dolar	1134,560
japonski jen	13,548
švicarski frank	1220,590
avstrijski šiling	142,710
norveška krona	236,540
švedska krona	232,580
finska marka	334,520

MILANSKI BORZNI TRG					
22. OKTOBER 1996					
delnica	cena	var. %	delnica	cena	var. %
Alleanza Ass.	11.326	-1,04	Mediobanca	8.238	-0,77
Bca di Roma	1.380	-0,36	Mediolanum	15.728	-1,62
Bca Fideuram	3.328	-2,95	Montedison	1.0081	-1,27
Benetton	18.462	-1,44	Olivetti	449,80	+1,35
Comit	2.788	-1,16	Parmalat	2.258	-0,96
Credit	1.640	-0,42	Pirelli Spa	2.835	-1,15
Edison	9.334	-1,18	Ras	14.426	-1,25
Fiat	4.199	-0,66	Rolo	14.799	-0,39
Gemina	704	-2,61	Saipem	7.608	-0,89
Generali	31.019	-1,60	San Paolo To	9.824	-0,87
Imi	12.875	-0,36	Sirti	9.218	-0,98
Ina	2.117	-0,56	Stet	5.446	-1,05
Italgas	5.707	-0,67	TIM	3.253	-2,16
La Fondiaria	5.548	+0,05	Telecom Ita	3.480	-1,47
Mediaset	7.385	-0,41			

GLEDALIŠČA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Kulturni dom
SSG gostuje danes, 24. in jutri 25. t.m., ob 20.00 v Ljubljani (Spanski borci) s predstavo Maurizia Costanza »Izpraznjeno vrni« v režiji Jasa Jamnika.
V nedeljo, 27. t.m., ob 19.30 v Drami SNG v Ljubljani z dramo A. Millerja »Razbito steklo«, režija D. Mlakar.

SSG razpisuje abonma 1996/97: vpisovanje novih abonmentov od 10. do 14. ure pri blagajni Kulturnega doma, Ul. Petronio 4, telefon 632664.

Gledališče Verdi - Dvorana Tripcovich
Jesenska simfončna 1996/97

Jutri, 25. t.m., ob 20.30 (red A) in v nedeljo, 27. t.m., ob 18.00 (red B) - Koncert violocelista Thomasa Demenga, dirigent Moche Atzmon. Na sporedu R. Schumann. Orkester gledališča Verdi.

Pri blagajni Dvorane Tripcovich je v teku prodaja vstopnic za vse koncerte.
Jesenska simfončna sezona: do 31. t.m. je v teku potrditev starih abonmajev pri blagajni

gledališča Dvorane Tripcovich. Urnik: 9-12, 16-19. Vpisovanje novih abonmajev pa bo možno do 2. decembra 1996.

Gledališče Rossetti

Gledališka sezona 1996/97

V torek, 5. do 10. novembra bo na sporedu predstava »A me gli occhi, please!« z Gijjem Projettijem.

Gledališka sezona 1996/97: abonmaje lahko podpisete pri blagajni gledališča Rossetti (ob delavnikih: 8.30-13, 16-19.30), blagajna v Pasazi Protti (ob delavnikih: 8.30-12.30, 16-19), v solah, na univerzi in pri podjetjih.

Gledališče Cristallo - La Contrada

Danes, 24. t.m., ob 20.30 - A. Cechelin »El mulo Carleto« Roberta Damiani. Nastopajo Orazio Bobbio in Ariella Reggio. Režija Francesco Macedonio.

Ponovitev jutri, 25. t.m., ob 20.30, v soboto, 26. t.m., ob 16.30 in 20.30 in v nedeljo, 27. t.m., ob 16.30.

Pri blagajni gledališča ali v Pasazi Protti pri UTAT, pri podjetjih, združenjih, v solah lahko podpisete abonma.

skem državnem prazniku »Dober večer, so sed -Guten Abend, Nachbar«.

ŠENTJANŽ V ROŽU

K+k center: V soboto, 26. t.m., ob 20.00 - Monogroteska »Butalci« F. Milčinskega v izvedbi Marjana Hintereggerja.

ŠENTJAKOB V ROŽU

Regionalni center: V torek, 29. t.m., ob 19.30 - Predavanje iz diaprozitiv »Skotska- Dozivetja s kolesom«.

OBIRSKO

Gostilna Kovač: V soboto, 9. novembra, ob 20.00 - Martinovanje s kulturnim programom.

KOROŠKA

TINJE

Dom prosvete Sodalitas: Jutri, 25. t.m., ob 19.30 - Predavanje dr. Rajka Bratoza (LJ) »1200 let misijona Ogleja pri Slovanih«.

ROŽEK

Ljudska sola: V soboto, 26. t.m., ob 20.00 - Dvojezična kulturna prireditev ob državnem prazniku.

GLOBASNICA

Pri Sostarju: V soboto, 26. t.m., ob 20.00 - Kmečki ples, igra ansambel Lojzeta Slaka.

RADIŠE

Kulturni dom: Jutri, 25. t.m., ob 20.00 - Dvojezična kulturna prireditveb avstrij-

RAZNE PRIREDITVE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Miela

V gledališču Miela je do 27. t.m. na sporedu festival latinsko-ameriskega filma.

GLASBA

TRST

Glasbena matica

Abonmajška koncertna sezona 1996/97

Otvoritveni koncert bo 5. novembra v Kulturnem domu. Nastopil bo Komorni orkester Camerata labacensis iz Ljubljane. Dirigent Nikolaj Aleksejev, Davor Bucić - flavta. Na sporedu skladbe Goloba, Vivaldija, Stamitza in Suka.

Trzasko koncertno društvo

sporoča, da se bo koncertna sezona 1996/97 pričela 11.11.96 in se zaključila 21.4.1997. V ponedeljek, 11. novembra 1996, ob 20.30 - Koncert baritona Hermannia Preya in pianista Michaela Endresa. Izvajala bosta Schubertove skladbe.

BRIŠČIKI

Boris Sports Club

Naslednja koncerta bosta v soboto, 26. okto-

RAZSTAVE

TRST

Miramarski park: V konjunsici je do 7.1.97 na ogled razstava »Praski zaklad«. Urnik: do 26.10. 9-19 in od 27.10. do 7.1.97 9-18.

Miramar - Skulptura v parku

V parku je na ogled razstava del slikarjev-kiparjev A.Cavaliere, C.Ciussi, B. Munari, M. Staccioli in N. Zavagno, ki jo organizirajo Trgovinska zbornica, trž. turistična ustanova, Studio Bassanese Združenje Eos pod pokroviteljstvom trzasko občine, pokrajine in dežele FJK.

Obcinska galerija-Trg Unità

Se danes, 24. t.m. je na ogled razstava z naslovom »Segni in campo bianco«, slike Joycevega in Bencovega Trsta.

Kavarna San Marco :Na ogled je fotografska razstava v črno-belem Piera Ninfie z naslovom »L'universo del tango«

Galerija Bassanese: na ogled je razstava Alike Cavaliereja z naslovom »Pian Cordova, Romagnano Sesia 28078«.

Galerija Torbandena: na ogled je razstava v poklonu Filippu De Pisisu, dela od leta 1926 do 1950.

Galerija ISIS - Ul. Corti 3/A

V soboto, 26. t.m. ob 18.00 odprtje retrospektivne razstave slikarja L.Fattorella z naslovom »Pittura, tragitto creativo«, ki bo na ogled do 7. novembra.

V isti galeriji »soba A« pa razstavlja trzaski slikar Fulvio Pisani. Razstavo z naslovom »Suggestive vedute« bodo odprli ob 18.30.

Gostilna »Stalletta«(Sv.Jakob)

Do 30. novembra bo na ogled skupinska razstava trzaskih slikarjev z naslovom »Sapori d'autunno«, ki ga organizira Književni krozek Furlanije-Juljske krajine.

TRZIC

»Sala antiche mura«: na ogled je razstava skulptur iz krusne sredice Emanuele Minchio.

bra, ob 21.30 , ko bo nastopila skupina iz Zagreba »Valerija in the legbreakers« ter 8. novembra pa trzaska skupina Midnight Express Blues Band.

GORICA

Pokrajinski muzej

Goriški grad

Jesenski koncerti: V soboto, 26. t.m., ob 18.00 - bo na sporedu koncert pianistke Sandre Landini iz Pise, ki spada v cikel treh koncertov, ki jih organizira Združenje Agimus iz Gorice. Naslednji koncert bo 9. novembra, z nastopom komorne skupine »La Consonanza« in solistke-pianistke Cristina Cristancig, dirigent Andrea Zerbini ter 30. novembra duo violin-klavir Irina Cavaion in Valentina Pavo.

PASSARIANO

Villa Manin: do 6. januarja 1996 bo na ogled razstava »Velicina neke dinastije, dedščina rodbin Manin in Dolfin«.

GORICA

Kulturni dom: Do 31. t.m. bo na ogled razstava likovnih umetnikov iz območja Alpe-Jadran z naslovom »Svet brez meja«, ki jo prireja Art galery 2 iz Trsta v sodelovanju z Upravnim odborom KD v Gorici. Urnik: od 9. do 13. ure in od 16. do 18. ure ter v večernih urah med kulturnimi prireditvami.

KOROŠKA

CELOVEC

Bau Holding Kunstforum: Do 16. novembra je na ogled razstava del Christine Zurfliuh. **Nova mestna galerija** :Na ogled je razstava 100 akvarelov in risb Egon Schieleja.

BELJAK

Muzej mesta Beljak: na ogled je razstava »Skriti zakladi (mineralogija in zgodovinsko rudarstvo na Koroskem)«.

ŠENTJANŽ V ROŽU

K+k center: V soboto, 26. t.m., ob 19.00 - odprtje razstave del Klavdija Palcica z naslovom »Slike«.

Do 8. decembra bo na ogled razstava »Ko bo cvetel lan«.

TINJE

Dom prosvete Sodalitas: na ogled je razstava Zdravka Luketice iz Maribora.

ŠENTJANŽ V ROŽU

K+k center: Na ogled je razstava I del Erike, Michaela in Brigit Jenko (olja, akvareli in akril).

GLEDALIŠČA

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE
Erjavčeva 1, Ljubljana

Cenjene obiskovalce obveščamo, da smo zaradi poškodbe v ansamblu morali spremeniti program.
Vljudo prosimo za razumevanje.

G. Feydeau: BOLHA V USESU

Jutri, 25. oktobra, ob 19.30: abonma PETEK in IZVEN (KONTO)
Sobota, 26. oktobra, ob 19.30: abonma SOBOTA in IZVEN (KONTO)

Mala drama

I. Horovitz: INDIJC HOCE U BRONX

Danes, 24. oktobra, ob 20. uri: IZVEN (KONTO)

P. Ridley: DISNEY RAZPARAC

Jutri, 25. oktobra, ob 20. uri: IZVEN (KONTO)

D. Mamet: OLEANNA

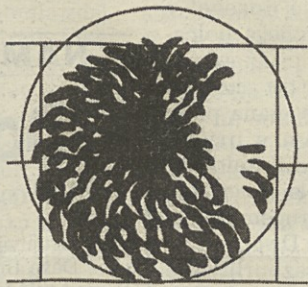
Sobota, 26. oktobra, ob 20. uri: IZVEN (KONTO)

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO
Čopova 14

E. Albee: TRI VISOKE ZENSKÉ

Danes, 24. oktober, ob 19.30: za abonma MLADINSKI 3

CANKARJEV DOM

GLEDALIŠČE

Ursula Cetinski: ALMA.
Monodrama. Režija Ursula Cetinski in Polona Vetrh; igra Polona Vetrh. Produkcija Cankarjev dom.

Torek, 29. oktobra, ob 20 uri, v slovenscini

VLADO REPNIK /

GLEDALIŠČE VR:

LAHNO DROBN PTC

NA DROBN VEJI.

Avtor Vlado Repnik. Produkcija Exodos: Jutri, 25. oktobra, ob 15. uri
Sobota, 26. oktobra, ob 24. uri
Nedelja, 27. oktobra, ob 20. uri

FILM

Od petka, 25. oktobra, do kpondeljka, 28., ter v sredo, 30., ob 20. uri:
SODOBNI POLJSKI FILM
Predstavitve nove poljske produkcije, nastale po velikem političnem preobratu na Vzhodu:
Nenormalno, Jacek Blawut;
Pobeg iz kina Svoboda, Wojciech Marczewski;
Poveljnikova sablja,

Jan Jakub Kolski;
Glasba kroznikov, Jan Jakub Kolski
Seznam presustnic, Jerzy Stuh (KD)

RAZSTAVE

Mala galerija-prost vstop:
ANNETTE BESGEN: TRANSMISSION
(do 28. oktobra)
POZDRAVLJENI PREDNAMCI!

Ljubljana od prazgodovine do srednjega veka.
Galerija CD in 30 zgodovinskih lokacij na področju našega mesta.
Razstava bo na ogled do 1. decembra.

GLASBA

Danes, 24. oktobra in jutri, 25. oktobra, ob 19.30: **ORANZNI ABONMA I. IN II. ORKESTER SLOVENSKE FILHARMONIJE.** Dirigent Uroš Lajovic; solist Aleksander Rudin, violoncelo.
Ponedeljek, 28. oktobra, ob 20. uri:
Večer chिकासkega bluesa - JUNIOR WELLS BLUES BAND

Blagajna je ob delavnikih odprta od 11. do 13.30 in od 16. do 20. ure, ob sobotah od 10. do 13. ure in uro pred začetkom prireditev.
Telefon: 061/222-815, faks: 215-015.
Razstave so ob delavnikih odprte od 10. do 19. ure, ob nedeljah od 10. do 14. ure.
Obveščamo vas, da je v prodaji programska knjizica CD za sezono 1996/97.

GLASBA

ZVEZA KULTURNIH DRUŠTEV LJUBLJA

Slovenska filharmonija, Ljubljana

Jutri, 25. oktobra, ob 19. uri: KONCERT IZBRANIH ZBOROV.

Kulturni dom španski borci

Sobota, 26. oktobra, ob 20. uri:

T. Partljic: **ŠTAJERC V LJUBLJANI**

Jutri, 25. oktobra, ob 19.30: za IZVEN in KONTO

Mala scena

Singer: NORCI IZ HELMA

Režija: Zijah A. Sokolović
Danes, 24. oktobra, ob 22. uri: za IZVEN in KONTO

P. Shaffer: EQUUS

Jutri, 25. oktobra, ob 21. uri: za IZVEN in KONTO
Predstava za gledališke sladokusce.

SLOVENSKO MLADINSKO GLEDALIŠČE
Vilharjeva 11, Ljubljana

BUTTERFLY

Režija Matjaz Pograjc:
Torek, 29. oktobra, ob 19.30: za IZVEN

ODPRTO MLADINSKO

Emil Filipcic: VESELJA DOM.

Režija: Nick Upper.
Jutri, 25. oktobra, ob 19.30 uri: za IZVEN.

Sobota, 26. oktobra, ob 19.30 uri: za IZVEN.

ŠENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE
Krekov trg 2, Ljubljana

Dan Goggin: NUNSENSE (glasbena komedija)
Danes, 24. oktobra, ob 16. uri: abonma red U in IZVEN

F. Milčinski, P. Kozak, V. Konjar:
PTICKI BREZ GNEZDA
(otroški muzikal) PREMIERA

Jutri, 25. oktobra, ob 18. uri: IZVEN

LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA
Krekov trg 2, Ljubljana

M. Jesih: **ZVEZDA IN SRCE**
Danes, 24. oktobra, ob 17. uri: IZVEN

B. A. Novak: **STOTISDONOGA**
Sobota, 26. oktobra, ob 11. in 17. uri: IZVEN

SNG

OPERA IN BALET

Župančičeva 1, Ljubljana

R. K. Scedrin: **ANA KARENINA**
(celovecerni balet)

Danes, 24. oktobra, ob 20. uri: PREMIERA!

ŠENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE
Krekov trg 2, Ljubljana

Dan Goggin: NUNSENSE (glasbena komedija)
Danes, 24. oktobra, ob 16. uri: abonma red U in IZVEN

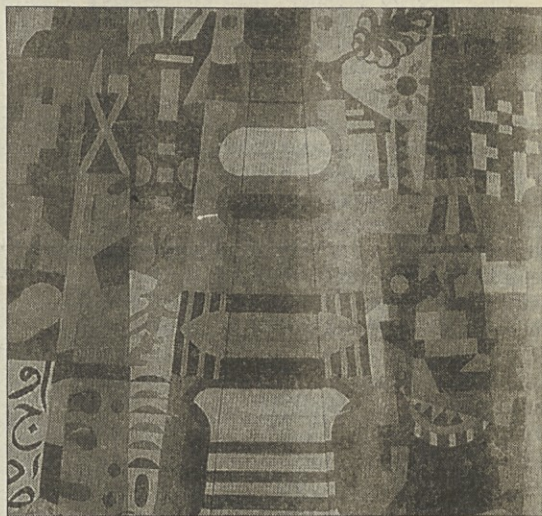
P. Kozak: **PTICKI BREZ GNEZDA**
Mladinska predstava

Jutri, 25. oktobra, ob 18. uri: PREMIERA: za IZVEN
Sobota, 26. oktobra, ob 17. uri: IZVEN
Nedelja, 27. oktobra, ob 17. uri: IZVEN

KUD FRANCE PREŠEREN
Karunova 14, Ljubljana

Gledališče KINITTON: **SKRAT TUKI-TAM IN NJEGOVE TEZAVE**
Marionetna lutkovna igrlica primerna za otroke od tri leta dalje, traja 40 min.
Sobota, 26. oktobra, ob 17. uri.

RAZSTAVE

GALERIJA KRKA
Dunajska cesta 65, Ljubljana

Danes, 24. oktobra, ob 19. uri
bo otvoritev razstave
slik in risb slikarja iz Iraka
Adela Seyouna

MODERNA GALERIJA
Tomšičeva 14, Ljubljana

Skupinska razstava umetnikov, ki so podarili svoja dela za nastajajoči Muzej sodobne umetnosti v Sarajevu.

MALA GALERIJA

Nataša Prosenec:
VZROK/REASON
video ambient
GALERIJA EQURNA
Gregorčičeva 3, Ljubljana

V galeriji je na ogled razstava fotografij Gregorja Kališnika.
GALERIJA SKUC
Štari trg 21, Ljubljana

Na ogled je razstava umetnice Marije Mojce Pungercar.
MEDNARODNI GRAFIČNI LIKOVNI CENTER, Grad Tivoli

Na ogled je pregledna razstava grafik Lojzeta Logarje.
BEŽIGRAJSKA GALERIJA
Dunajska 31, Ljubljana
Na ogled je razstava avtorja Romana Makseta
ARHITEKTURNI MUZEJ LJUBLJANA
Na ogled je razstava

Edvarda Ravnikarja; arhitekt, urbanist, oblikovalec, teoretik, univerzitetni učitelj in publicist.
(do 3. novembra)
VODNIKOVA DOMAČIJA
Vodnikova 65, Ljubljana

V galeriji je na ogled razstava akademskega slikarja Jozeta Ciuhe.
(do 5. novembra 1996)
KUD FRANCE PREŠEREN
Karunova 14, Ljubljana

Na ogled je razstava fotografij avtorice Darje Pirkmajer
FOTOKLUB MARIBOR, Židovska ul., pp30

Ob 60-letnici fotokluba je na ogled skupinska razstava
GALERIJA SODOBNE UMETNOSTI, Likovni salon Celje, Trg celjskih knezov 9
Na ogled je instalacija irskega kiparja Seana Taylorja (se danes)

KUD FRANCE PREŠEREN
Karunova 14, Ljubljana

VESELA ZNANOST:
Danes, 24. oktoba, ob 20. uri:
Predavanje nizozemske pravnice in feministke Ite van Dijk na temo: **Naslinje nad ženskami in dejavnost nevladnih organizacij.**

Bolj tesno je bilo na ostalih dveh srečanjih. Mura je imela doma presenetljivo veliko dela z Ero iz Smartnega, edini zadetek pa je v 52. minuti dosegel Kmetec. Tudi SCT Olimpija proti celjskemu Publikumu ni dosegla več od minimalne zmage z 1:0. Strelec za zeleno-bele je bil Zulic v 47. minuti. Povratno srečanje v Celju bo zelo negotovo, rahlo prednost pa imajo klub porazu igralci Publikum.

V SOBOTO ZAČETEK V MOŠKI ODBOJKARSKI B2 LIGI / PO LANSKEM NAPREDOVANJU

Koimpex kot novinec cilja na obstanek, upa pa na kaj več

Slogaši mirno čakajo na začetek prvenstvenega plesa - Trener Peter De Walderstein ima kakovostno moštvo - Di Cecco in Princi veliki okrepitevi

Pred sobotnim startom v moški odbojkarški B2 ligi so v taboru Koimpexa precej mirni. Novi trener Peter de Walderstein bo imel na razpolago dokaj kvalitetno ekipo, saj je v tako rekoč v zadnjem trenutku dobil tudi izredno močnega napadalca Mattea Di Cecca, ki je prisel iz Cecca, ki imata za seboj izkušnje na tako visoki ali celo višji (Di Cecco) ravni. Preostali del ekipe namreč sestavlja večina igralcev, ki se je v šestih letih od 1. divizije povzpela do B2 lige.

»Kot novinci v ligi imamo za osnovni cilj obstanek v ligi. To ne bo

lahko, saj neposredno izpadejo kar tri ekipe, se dve pa igra play out za obstanek. Toda preprican sem, da imamo dovolj dobro ekipo, da lahko ta cilj zanesljivo uresničimo in morda dosežemo se kaj več kot go-li obstanek. V primerjavi z lansko sezono smo prav gotovo močnejši, saj sta Di Cecco in Princi izredni okrepitevi, od lanskih igralcev pa smo izgubili Maura Zuccona, ki se je vrnil v matično društvo v Trzič, in Maria Ciaca, ki je prenehal z igranjem in bo zdaj moj pomočnik,« je povedal De Walderstein.

Priprave na prvenstvo so bile dovolj dolge. Ekipa se je zbrala že sredi avgusta. Po skupnih pripravah v Mezici, pa so fantje nato trenirali stikrat tedensko in pilili formo na raznih turnirjih, prijateljskih tekmah in v zveznem pokalu. Z dosedanjimi nastopi trener De Walderstein ni povsem zadovoljen, ceprav ima za to tudi opravico, da ekipa

dejansko ni nikoli nastopila v popolni postavi. Precej negotovosti je bilo tudi v zvezi s prihodom Di Cecca, zato je moral trener preizkusiti precej različnih variant, da bi ekipa cim bolje pripravljena docakala začetek prvenstva.

»No, zdaj smo končno popolni in zato veliko

bolj mirno pričakujem začetek prvenstva. Tudi postava bi se morala zdaj počasi stabilizirati, tako da bo tudi uigranost iz kola v kolo večja. Na startu nas čaka Argentario iz Trenta, s katerim smo pred dvema letoma igrali v isti skupini C1 lige, lani pa je tako kot mi - vendar v drugi skupini - napredoval v B2 ligo. Kar se konkurence tiče, se zavedam, da bo dokaj ostra. Nekatere ekipe poznam, saj so Mogliano, Paese, Fossò in Santa Giustina igrali v isti ligi kot mi in zanje vem, da se lahko z njimi mirno kosamo, če igramo, tako kot znamo. Med favorite za napredovanje gotovo sodi standreski Val, ki se je v primerjavi z lansko sezono, kljub nekaterim odhodom, primerno okrepil. Z goriskim društvom tudi dobro tehnično sodelujemo, saj smo dogovorjeni, da si izmenja-

mo informacije in video posnetke o nasprotnikih, s katerimi se bomo srečali,« je se povedal Koimpexov trener.

Petra De Waldersteina, ki je - ne bo odveč, če to posebej poudarimo - med vsemi trenerji naših vodilnih moških ekip v vseh panogah tudi edini domači trener, čaka torej zahtevna naloga. Ekipo prevzema po Dušanu Blahuti, ki ima, kar se strogo tehničnega dela tiče, nedvomno največ zaslug za velike uspehe v zadnjih nekaj letih. Vendar pa bo De Waldersteinu ob tem nedvomno stala ob strani ekipa, ki je v zadnjih letih velikokrat dokazala, da se z izredno borbenostjo in poštenostjo in ob nedvomni kakovosti lahko nadoknadi tudi pomanjkanje izkušenj. In ni razlogov, da ne bi bilo tako tudi tokrat...

Rado Gruden

Koimpex v moški B2 ligi 96/97

Marco Rovere	1968	186	P
Igor Strajn	1972	177	P
Robert Volčič	1977	180	P
Matteo Di Cecco	1970	195	U
Danilo Riolo	1973	188	U
Samo Miot	1975	185	U
Walter Princi	1969	196	C
Edi Bosich	1972	196	C
David Kralj	1972	192	C/K
Maurizio Stabile	1957	187	K
Aljoša Kralj	1977	185	K
Mauro Sgubin	1964	187	K

Trener: Peter De Walderstein
Pomožni trener: Mario Ciac
Odgovorni: Paolo Morpurgo

Matteo Di Cecco glavna letosnja okrepitev Koimpexa

V novem pokrajinskem odboru FIPAV za Trzasko tudi Pino Rojc in Mario Ciac

Na ponedeljkovem občnem zboru pokrajinske odbojkarške zveze FIPAV za Trzasko je bil za predsednika ponovno izvoljen Giorgio Tirel, ki je odbor vodil že v pretekli mandatni dobi. Tirel je imel za protikandidata Domenica Jacolina, ki pa je dobil le 16 glasov, medtem ko je Tirel dobil 93 glasov.

Med prisotnimi 21 društv (od 28) so bili tudi predstavniki vseh slovenskih odbojkarških društev na Trzaskem, ki bodo imeli v novem odboru, dva svoja predstavnika. To sta Pino Rojc (Bor) in Mario Ciac (Sloga), v novi pokrajinski odbor pa sta bila izvoljena se Elisabetta Carboni in Mauro Freccioni. Za mesto v odboru je kandidiral tudi Fulvio Dapiran, ki pa ni bil izvoljen.

V prejšnjem pokrajinskem odboru so imela slovenska društva mesto podpredsednika. To funkcijo je opravljal Boris Zerjal (Breg), ki pa je odstopil, ker bo na občnem zboru deželnega FIPAV-a kandidiral za mesto deželnega podpredsednika. Deželni občni zbor bo 10. novembra.

Obvestila

SK DEVIN - smučarski odsek

sklicuje DANES, 24. t. m. ob 20.30 na sedežu kluba v Cerovljah sejo, na kateri bo govor o programu za letošnje smučarsko sezono. Vabljeni vsi smučarji.

SPDT - Mladinski odsek

prilaga v nedeljo, 27. t.m., 7. Zamejski orientiring (tekmovalno v orientaciji). Zbirališče na Gročani ob 9. uri. Prijave pri ZSSDI (tel. 635627), informacije na tel. st. 229463 ali 55180.

SZ SLOGA

obvesca, da so abonmaji za tekme B2 lige ekip Koimpex na prodaj na naslednjih prodajnih mestih: Bar na Stadionu 1. maja, Gostilna Kralj - Trebce, Bar Brass - Bazovica, Restavracija Veto - Opcine, Picerija Rino - Opcine, sedež ZSSDI, Trzaska knjigarna in na tekmah za zvezni pokal.

SD MLADINA - Baletni odsek

obvesca, da bodo treningi ob torkih in petkih v prostorih osnovne sole Albert Sirk v Krizu; za prvo skupino (mlajše) od 16. do 17. ure in za drugo skupino od 17.00 do 18.30. Vpisovanja potrditi na licu mesta.

SPD GORICA - smučarski odsek

Zimovanje bo od 31. decembra 1996 do 5. januarja 1997 v Cerknem s smučarskim tecajem na Crnem vrhu. Informacije in prijave pri Marti (tel. 0481/22164).

SD MLADINA - smučarski odsek

vabi clane in vse, ki bi se radi seznanili o sezonskem delovanju (telovadba, smučarski tecaji, sejem smučarske opreme, zimovanje in tekmovalno delovanje), naj se javijo na sedežu društva (Dom A. Sirk) vsak ponedeljek, sredo in petek od 19.30 do 21.00 do konca oktobra.

sedežu kluba v Cerovljah po 20.30. Informacije dobiti v tajnistvu na tel. st. 2916004.

SZ BOR - Zenska in moska rekreacija

obvesca, da vpisuje v zensko in mosko rekreacijo. Najstarejši (KRUT) imajo vadbo ob ponedeljkih in četrtek dopoldne, mlajši ob ponedeljkih in sredah popoldne, moski ob sredah popoldne in trim skupina ob četrtek zvečer. Informacije in vpisovanja po tel. 51377.

URADNA PREDSTAVITEV VALOVIH EKIP / MOŠKI BODO NASTOPALI V ODBOJKARSKI B2, ŽENSKÉ PA V C1 LIGI

Igranje v dvorani UGG ima tudi izreden simbolni pomen

Moška vrsta, ki jo ob lmsi spet sponsorizira Kmečka banka, bo igrala v »simbolu italijanstva Gorice« - Pogumna odločitev z žensko ekipo

Predstavitve Valovih članskih odbojkarških ekip na sedežu Unione Ginnastica Goriziana v Gorici (na sliki Studio Reportage) se po svojem poteku ni bistveno razlikovala od podobnih pobud drugih društev, vendar lahko brez pretiravanja zapisemo, da je po svojem simbolnem pomenu pomenila mejnik, ne le za slovenski goriski sport, ampak za vso našo skupnost v mestu ob Soci. Namreč zato, ker je bilo to prvič, da je eden od nekdanih »templjev italijanstva Gorice« odprl svoja vrata moštvo slovenskega društva in na dvojezični predstavitvi tudi slovenski besedi. Da je ključ, ki ta vrata odpira, v rokah Odbojkarškega kluba Val, verjetno res ni naključje. To vsekakor ni

bila nobena dobrohotna koncesija večine manjšini, ampak pravica, do katere se je Val dokopal s trdim delom in izjemnimi rezultati. Moška ekipa, ki bo svoje domače tekme odigrala v dvorani UGG, pomeni namreč spico odbojkarškega gibanja v goriski pokrajini in je za Pallacanestrom Gorizia najkvalitetnejše moštvo v mestu, za njeno umestitev v osrčju mesta pa so se poleg OK Val ogrevali tudi občinski upravitelji in funkcionarji CONI-ja, FIPAV in predsednik UGG Petarin, kar potrjuje, da je OK Val prehodil v teh letih res dolgo pot in si pridobil velik ugled.

»Naša prisotnost v tej dvorani potrjuje vodilno vlogo našega kluba v pokrajini in naredili bomo vse,

da bomo kos povečnim pričakovanjem,« je v uvodu predstavitve povedal predsednik OK Val Ivo Rojec. Nobena skrivnost ni, da je OK Val letošnjo sezono zastavil izjemno ambiciozno. Rojec je na predstavitvi potrdil, da od moske vrste, ki jo bo letos, poleg podjetja Imsa, spet sponsorizirala tudi Kmečka banka, pričakujejo boj za napredovanje, mlada ženska ekipa La Goriziana Sovodensja kreditna banka pa je drzno potezo naredila že s samim vpisom v državno C1 ligo, saj, kot je povedal Rojec, bo zanj velik uspeh že vsaka posamezna zmaga.

Moško vrsto je posebej predstavil Robert Paoletti. Ekipa bo že četrto leto igrala v B2 ligi. Novost predstavlja prihod dveh močnih

igralcev, kot sta Hrvat Sulina in nekdanji prvoligas Beltrame, po enem letu pavziranja se je vrnil Marino Buzzinelli, iz D lige pa sta v člansko vrsto napredovala Manià in Devetak.

Josko Princic se je zahvalil OD Bor, ker je Valu odstopil svojo žensko C1 ligo. »Ekipa je ista kot lanska, ki je napredovala iz D v C2 ligo. Zavedamo se, da predstavlja nastop v C1 ligi za nas velik korak, vendar smo se zanj odločili sporazumno s strokovnim sta-

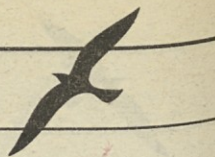

bom in igralkami. Ne gre za iskanje rezultata, ampak za nadaljevanje politike do mladih. Na ta način smo si tudi zajamčili obstanek v tretjeligaski konkurenci,« je pojasnil Princic. Domače tekme bo ekipa letos odigrala v telovadnici Kultur-nega doma.

Valovim ekipam so vso srečo v novi sezoni vsočili tudi odborniki za sport pri

Pokrajini Tavagnutti, odbornik za sport občine Sovodnje Leopold Devetak, predsednik goriske FIPAV Bocciero, za ZSSDI pa Marko Lutman.

Predsednik Rojec je ob koncu opozoril, da so rezultati OK Val vsekakor tudi sad sodelovanja z ostalimi slovenskimi društvami Olympio, Socò in Nasim praporjem. (k)

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Razganjalo vas bo, kajti v vašvi notranjosti se kopici energija, možnosti za njeno sprostitve pa je vse manj. Angažirajte svoj um in jo pokurite na nekem povsem novem področju.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Pregarjale vas bodo neopravljene naloge ter vas odvracale od tistih, ki bi jih lahko opravili takoj. Če ne morete začeti na začetku, poskusite za spremembo pri koncu.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Ideja, ki se vam je včeraj zdela mogoča, se ni dovolj dodelana, da bi vam uspela. Počakajte, da se poležejo vaša nerealna pričakovanja, pa vam o uspelo v enem mahi.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Preveval vas bo občutek ne-bogljivosti. Ne trmarite pri samostojnosti, če čutite, da potrebujete toplo besedo in razumevanje. Marsikdo vam bo rad prisluhnil.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Če boste zaradi trenutnih slabosti se naprej obremenjevali svojega partnerja, se vam bo zgodilo, da si boste morali poiskati drugega; vaš se namreč že ozira drugam.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Spoznali boste, da ste lahko srečni tudi sami. Res je, kdor ni srecen v objemu samote, ne more biti srecen niti v tujem objemu. Gojte svojo notranjo srco, pa bo postala vecna.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: S partnerjem bosta izkopala bojno sekuro, prebila zid molka in se že po nekaj urah iskrenega pogovora uskladila o vsem, v čemer sta doslej videla jabolko spora.

SKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Ves ljubi dan se boste ubadali z vprašanjem, kako zapolniti praznino, ki vas obhaja, vendar boste ostali brez odgovora. Najprej se vprašajte, zakaj se počutite prazne.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Ker boste notranje nemirni, boste v vsem pretiravali, tudi pri jedi. Ampak vedite: s polnim zelodcem boste se manj gibčni, v glavo pa se vam bo poselila tecna utrujenost.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Ne boste si vzeli dovolj časa niti zase, niti za svoje bližnje, zato se vam utegne zgoditi, da boste znova padli v občutje samopomilovanja. Izvlekli se boste sami.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Z vso možno vztrajnostjo boste rinili v neznano, samo da bi se čimprej dotaknili meja svojih zmognosti. Zelim vam uspešno pot in čimprejšnjo vrnitev v svet trivialnosti.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Ko se odločate o pomembnih rečeh, ste ponavadi samostojni, danes pa se boste obesili na bližnjega ter mu prepustili niti svoje usode. Njegov nasvet bo neprecenljiv.

Angeli za varnost v prometu

V brazilski prestolnici Braslii s široko zasnovano akcijo opozarjajo na porast prometnih nesreč s smrtnim izidom. Igralka v vlogi angela bo petnajst dni ob prometnem znaku opozarjala mimovozeče na omejitve hitrosti. (Foto: Reuter)

Čedalje bolj onesnažen zrak na Kitajskem

PEKING - V kitajskih velikih mestih po podatkih njihove organizacije za zascito okolja kmalu ne bodo vdihavali nicesar drugega kot strup. Glavni krivec za katastrofalno stanje zraka so avtomobili. Stevilo le-teh nenehno narasca, z njimi pa seveda tudi koli-

cina izpušnih plinov v pljucih Kitajcev. Po navedbah omenjene organizacije je v zadnjih dveh letih v 20 največjih kitajskih mestih zaradi kroničnega bronhitisa umrlo približno tri milijone ljudi. Na Kitajskem bo do konca stoletja predvidoma od 18 do 21 milijonov avtomobilov, do leta 2010 pa se bo njihovo stevilo povečalo na 44 do 50 milijonov.

Varen in udoben korak v jesen in zimo

Letošnja jesenska in zimska modna zapoved so široki čevlji s široko, ne previsoko peto, k trenirki pa športni copati.

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

	PLOSKEV S PRESEKI V OBLIKI PARABOLE	VRSTA STARE ITALJANSKE PUSKE	URAD KOMISARJA	BABICA V MESCAN. OKOLJU	LOUZE SLAK	OGRAJEN PROSTOR ZA ZIVINO	VJAJNICA, SPIRALA	DRAG KAMEN RDEČKASTE BARVE	TRENJE	JAMA ZA STROJENJE KOZ Z STROJLOM	OGRAJA SPLETENA IZ SIBJA, PROTJA	AVTOR: MARKO DRESCEK	CRNSKA PLEMENA IZ SKUPINE AKAN	DUKE ELLINGTON	ADAMOVA ZENA	SLOV. SLIKAR (ALADIN)	ALBAN. POLITIK (RAIMZ)	KNJIZEV. SEIDEL	VOZ RAVNO NAKLAD. PLOSKVJO	NOVINAR REPUBLIKE (MILOS)
PRETIRANJE V NATANČNOSTI												GL. MESTO J. AVSTRALJE PRIMEREK, VZOREC								
NAPRAVA ZA POSPEŠ. ATOMSKIH DELCEV																				
SPOJ ROKE S TRUPOM					ZENSKA, KI OBIRA PRIZORISCE V CIRKUSU									BLOMDAHOVA OPERA PREB. ARMENIJE						
NEKDANJI BOKSARSKI AS (MOHAMMAD)				PRELAZ NA VELEBITU RAZLIČNI CRKI					DESNA ROKA PIVSKI VZKLIK						KALCIJ DEPARTMA V FRANCIJI			100M2		
OKROGLASTA TVORBA IZ SKOLJK ZA NAKIT						SLOV. HUMURIST SIMEK	EMILO ESTEVEZ TELOVADEC PEGAN			TKANINA ZA PLENICE GOROVJE V J. AMERIKI						KESANJE	VESPI PODOBEN MOTOCIKEL	INDOEVRUP. PLEME NA BALKANU	POKRAJ. NA KITAJSKEM	NAPAD NASKOK
OUJACEVALNA ELEKTRONIKA											VAROVALNA BARVA ZIVALI ST. GRSKI POTUJOCI PEVEC									
HISNI BOG PRI RIMLJANIH				VELETOK V AFRIKI OZINA NA MALAKI				TUJA GLASB. SKUPINA ITAL. NAFTNA DRUŽBA					BAKRENA DOBA CES. EKONOMIST SIK							
NACIN NAGOVORA									FR. IGRALEC (ALIAN) DAVID GARRICK						TEKOCINA V USTIH ALAN BATES					
PRVI MITOLOSKI LETALEC					ZENSKA, KI SI PRIZADEVA ZA KAJ DROBEN DEL GORECE SNOVI											HRVASKA IGRALKA (NINA)				
PODATKI, NAVEDBE											AVSTRILSKI ZVEZNI KANCLER (JULIUS)					NEKDANJA SLOV. IGRALKA (ITA)				

RES 1024
VODILO: RESISTEVA
PIKOLOVSTVO
ADELMADE
ATOMSKI POSPEŠ.
VALNIK
RAMA
OBRALKA
ANARA
ALT
ALAN
DESNA
CA
AR
BISER
EE
TETRA
OUJACEVALKA
MIMIKRIJA
LAF
NIL
SNAP
ENBOLIT
ONKANJE
DELON
SILVA
IKAF
KANDIDATKA
EAK
DATA
OZIC
RAAB
RINA

RAI 3 slovenski program	
Za Trst: na kanalu 64 (Ferlugl) in 40 (Milje)	
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)	
20.25	Kotiček: Kljukčeve dogodivščine
20.30	TV DNEVNIK
20.50	Slovenski film: Na svoji zemlji (Režija France Stiglic (ponovitev))

RAI 1	
6.30	Dnevnik, 6.45 Jutranja odd. Unomattina (vodita Maria Teresa Ruta, Ludovico di Meo), vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik
10.10	Film: Io sono un campione (dram., VB '63, i. Richard Harris)
11.30	Dnevnik iz Neaplja
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: Gospa v rumenem (i. A. Lansbury)
13.30	Dnevnik, 13.55 gospodarstvo
14.05	Variete: 40 minut z Raffaello
15.00	Kvarkov svet: Orke
15.45	Mladinski variete Solletico (vodita E. Ferracini, M. Serio), vmes risanke in nanizanke
17.30	Nan.: Zorro
18.00	Dnevnik
18.10	Aktualne teme: Italia sera - Italija zvečer (vodi Luca Giurato)
18.50	Variete: Luna Park
19.35	Vreme, dnevnik in sport
20.35	Variete: Le Torri della Zingara (vodi C. Bosca)
20.50	Nan.: Pazza famiglia - Nora družina (i. E. Montesano, P. Panelli)
22.40	Dnevnik
22.45	Aktualno: Cina allo specchio - Kitajska v ogledalu
0.00	Dnevnik, zapiski, horoskop, nočni pogovori, vremenska napoved
0.30	Dokumenti: Faraonovo oko
0.50	Variete: Carosello
1.00	Nočni pogovori: Sottovoce - Potihoma
1.15	Film: Colpo di fulmine (kom., It. '85, i. J. Calà, Ricky Tognazzi)
2.50	Variete: Non stop

RAI 2	
7.00	Variete za najmlajše
8.40	Film: Il lungo, il corto, il gatto (kom., It. '67)
10.10	Nanizanka
11.00	Rubrika o zdravstvu
11.15	Dnevnik
11.30	Variete: I fatti vostri - Vase zadeve
13.00	Dnevnik, 13.30 Zdravje
14.00	Nan.: Komisar Kress
15.00	Nad.: Quando si ama, 15.30 Santa Barbara
16.15	17.15 dnevnik - flash
16.20	Variete: E l'Italia racconta - Italija pripoveduje (vodi Paolo Limiti)
18.05	Sport, vreme in dnevnik
18.30	Sereno variabile - Nasveti za izlete in potovanja
18.45	Nan.: Un cado per due - Primer za dva (i. G. Strack, C. T. Gärtner)
19.55	Variete: Go-Cart
20.30	Vecerni dnevnik
20.50	Nogomet: Cagliari - Inter (pokal Italije)
22.40	Aktualno: L' altra edicola
23.30	Danes v parlamentu
23.40	Sport
0.35	Film: Whisky, cognac e libertà (kom., VB '51, i. R. Livesey, H. Blackman)
2.30	Doc Music Club

RAI 3	
6.00	Jutranji dnevnik, Drobeci
8.45	Film: L' arcidiavolo (kom., It. '66, i. V. Gasman, C. Auger)
10.30	Videosapere: Domaca te lovadnica, Hic sunt leones, O glasbi, Filozofija
12.00	Dnevnik
12.15	Nan.: In famiglia e con gli amici
13.00	Dok.: Filozofija in aktualnost
14.00	Deželne vesti, dnevnik
14.50	Znanstveni dnevnik, 15.00 Tgr Bellitalia
15.10	Nan.: I mostri
15.30	Sportno popoldne
17.00	Dok oddaja o naravoslovju: Geo & Geo
18.20	Nad.: Un posto al sole
19.00	Dnevnik, deželne vesti
20.10	Variete: Drobeci
20.30	Film: L' ultima seduzione (dram., ZDA '94, i. L. Fiorentino, P. Berg)
22.30	Dnevnik, deželne vesti
22.55	Dok.: Top secret - Zgodovinske zagonetke
23.55	Viaggiatori nelle tenebre
0.30	Dnevnik, pregled tiska

RETE 4	
6.40	Nan.: Hisa v preriji
7.40	Variete: Iva Show
8.40	Night Line
9.00	Nad.: Kassandra, 10.00 Zingara, 10.30 Aroma de café, 11.45 Cuore selvaggio, vmes (11.30) dnevnik
12.25	Variete: La ruota della fortuna - Kolo sreče
13.30	Dnevnik Tg 4
14.00	Rubrika o lepoti
14.15	Nad.: Sentieri
15.30	Film: In amore e in guerra (kom., ZDA '58)
17.45	Kviz: OK, il prezzo è giusto (vodi I. Zanichchi)
18.55	Dnevnik in vreme
19.25	Variete: Game Boat
20.40	Film: Strategia di una vendetta (dram., ZDA '90, i. T. Matheson)
22.45	Film: Saigon (krim., '87, i. W. Dafoe, G. Hines)
1.00	Night Line
1.15	Rubrika o lepoti

CANALE 5	
6.00	Na prvi strani, vreme
8.45	Variete: Maurizio Costanzo Show (ponovitev)
11.30	Aktualno: Forum - Sodisce (vodita Rita Dalla Chiesa, S. Licheri)
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Aktualno: Sgarbi quotidiani
13.45	Nad.: Beautiful (i. Ron Moss, Hunter Tyle)
14.10	Aktualne teme: Uomini e donne - Moski in zenske
15.30	Nan.: Sisters (i. Sela Ward, Swozie Kurtz)
16.00	Otroski variete Bim Bum Bam in risanke
17.25	Nan.: Investigatori invisibili
18.00	Aktualna kronika: Verissimo - Tutti i colori della cronaca (vodita Cristina Parodi, Enrico Papi)
18.45	Variete: Tira e molla (vodi Paolo Bonolis)
20.00	Dnevnik TG 5
20.25	Variete: Striscia la notizia (vodita Ezio Greggio, Enzo Iacchetti)
20.40	Variete: Beato fra le donne - Blažen med zenskami (vodi Paolo Bonolis)
23.00	Dnevnik
23.15	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (0.00) nočni dnevnik TG 5
1.30	Sgarbi quotidiani

ITALIA 1	
6.10	Otroski variete Ciao ciao mattina, vmes risanke
9.15	Nan.: Supercar, 10.20 Le strade di San Francisco, 11.30 Highlander
12.25	Odprti studio, Fatti e misfatti, 12.50 Sport studio
13.00	Variete za najmlajše, vmes risanke, 13.20 Ciao ciao Parade
14.00	Nan.: Masked Rider
14.25	Varieteja: Niente panico, 14.30 Colpo di fulmine
15.00	Nan.: Willy, princ iz Bel Aira, 15.30 Sweet Valley High
16.00	Variete: Planet
16.20	Nan.: Beverly Hills, 17.30 Renegade - Ziva legenda
18.30	Odprti studio, vreme, 18.55 Sport studio
19.00	Nan.: Baywatch Nights (i. D. Hasselhoff)
20.00	Variete: Colpo di fulmine
20.30	Film: E' tutta fortuna (kom., ZDA '91, i. Danny Glover, M. Short)
22.30	Film: Salto nel buio (fant., ZDA '87, i. Dennis Quaid, M. Short)
23.30	Aktualno: Fatti e misfatti
1.00	Italija 1 sport
2.00	Aktualno: Planet
2.30	Nan.: Forever Knight

TELE 4	
16.45	19.30, 23.00 Dogodki in odmevi
14.50	Nad.: Amore gitano
17.00	Floorwash
17.20	Film: In due si litiga meglio (kom.)
20.30	Oddaja o volitvah
20.05	22.30 Gospodarstvo
23.50	Filmske novosti

MONTECARLO	
12.45	19.30, 22.30, 0.45 Dnevnik, 19.40 Sport
11.00	Film: Divieto d' amore
14.30	Nad.: Acapulco Bay
15.00	Variete: Tappeto volante
17.00	Variete: Ko bi bil Sherlock Holmes
17.50	Variete: Zap Zap
19.55	Variete: Sei forte!
20.30	Film: Cyborg Terminator 2 (fant., ZDA '91)
22.45	Film: Best Seller (krim., ZDA '87, i. J. Flynn)

Slovenija 1	
9.50	Otroski program: Zlati dez, 6., del danske nad.
10.35	Sedem korajznih in Katja
10.45	Korajza velja, 3. del
11.15	Tedenski izbor: Pustolovščine in odkritja, 12. del ital. dok. oddaje
11.45	Po doma
13.00	Porocila
13.05	Kolo sreče, pon.
15.30	Tedenski izbor: Alica, kulturni magazin
16.00	Mednarodna obzorja: Padanija
17.00	TV Dnevnik 1
17.10	Otroski program: Delfi in prijatelji, 18. del spanske nanizanke
17.35	Operacija strogo zaupano, 20. del
18.00	Po Sloveniji
18.35	Risanka
18.45	Kolo sreče, tv igrice
19.15	Male skrivnosti velikih kuharskih mojstrov
19.30	TV Dnevnik 2, Sport
19.55	Stranke se predstavljajo
20.00	Volitve '96
20.35	Tednik
21.25	Zlata šestdeseta leta slovenske popevke
22.20	Nikar, oddaja o prometu
22.30	TV Dnevnik 3, Sport
22.55	Poslovna borza
23.10	Sova: Kvantni skok, 6. del ameriske nanizanke
0.45	Najstrašnejši umor, pon. 2. dela angl. nanizanke
0.25	TV jutri, videostrani

Slovenija 2	
14.20	Tedenski izbor: Japonska, 8. del
14.50	Tenis, turnir ATP, posnetek iz Stuttgarta
16.20	Don Kihot, 5., zadnji del spanske nadaljevanke
17.20	Sova: Kvantni skok, 5. del am. nanizanke
18.05	Castlovi, 9. del angleske nadaljevanke
18.35	Korenine slovenske lipe, 3. del
18.55	Najstrašnejši umor, 3. del angleske nanizanke
19.30	V območju somraka, 53. del ameriske nanizanke
20.00	Sporočilo iz Vietnamu , 1. del am. nadaljevanke
20.50	Portret Frana Zizka, 1. del
21.40	Povečava: Rab - otok lakote, etnično čiščenje Slovencev
22.40	Armada senc, fran. film

Koper	
15.00	Euronews
16.40	Piranski glasbeni večeri: trio Slokar-Arnold-Kegler
17.30	List in cvet, 6. del dokumentarne oddaje
18.00	Program v slovenskem jeziku
18.45	Primorska kronika
19.00	Vsedenes
19.30	Nočni sodnik, tv nanizanka
20.00	Dokumentarna oddaja
20.30	Četrtekova sportna oddaja
21.00	Meridiani - volitve soocenje kandidatov za specifični sedež italijanske manjšine
22.00	TV dnevnik - Vsedenes
22.30	Program v slovenskem jeziku

Hrvaška 1	
7.45	TV koledar
7.55	Porocila
8.00	Dobro jutro
10.00	Porocila
10.05	Izobraževalni program
11.30	Otroski program
12.00	Porocila
12.20	Ljubezenske vezi, 43. del nadaljevanke
13.05	Santa Barbara, 1369. del
13.50	Porocila
13.55	Izobraževalni program
14.55	Otroski program
15.50	Porocila
16.00	Dober dan
17.05	Književna zapuščina
17.35	Dokumentarna oddaja
18.10	Kolo sreče
18.40	Danes v saboru
19.10	Hrvaška spominska knjiga
19.30	Dnevnik
20.15	Dokumentarna oddaja
21.20	Glasbena oddaja
22.05	Remek dela svetovnih muzejev
22.15	Opazovalnice
22.45	Večer z Melom Gibsonom: Pobesneli Max II - Čestni bojevniki, avstralski barvni film, 1981
0.15	Porocila

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00 Porocila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Dobrodošli; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.30 Osmrtnice in obvestila; 15.30 DIO; 16.30 Volitve; 17.05 Studio ob 17-ih; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Četrtek večer; 21.05 Literarni večer; 21.32 Lepe melodije; 22.30 Informativna odd. v angleščini in nemščini; 22.40 Stari gramofon; 23.05 Literarni nočno.

Slovenija 2

5.00, 6.30, 7.30, 8.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Porocila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.00 Poslovne zanimivosti; 8.50 Koledar prireditve; 9.35 Popevki tedna; 12.00 Pred volitvami; 12.40 Planinske informacije; 14.00 Drobtnice; 15.30 DIO; 16.45 Kdo ve; 17.00 Stergo ergo; 18.00 Vroči stol; 19.30 Rizi Bizi Jazzy; 20.00 Jazz; 21.30 Proti etru; 22.00 Zrcalo dneva, vreme; 22.20 Mala nočna filmska.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Porocila; 8.05 Glasba; 10.05 Gymnasium; 13.05 Mehurčki; 13.35 Mladi mladim; 14.05 Izobraževalni program; 15.10 Na ljudsko temo; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Naši operni umetniki; 17.00

Operni pevci; 18.05 Svetovna reportaža; 18.25 Komorni koncert; 19.30 Zbori; 20.00 Iz arhiva simfonikov RTVS; 22.05 Večerni logos; 22.20 Zvočni zapisi; 23.00 Izbrali smo; 23.55 Lirični utrineki.

Radio Koper

(slovenski program)

8.30, 10.30, 13.30, 14.30, 19.00 Porocila; 12.30, Dnevnik; 6.30 Jutranjik; 7.30 Pregled tiska; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.05 Pozdrav; 8.45 Delo; 8.50 Pesem tedna; 9.00 Informacije; 9.40 Hit dneva; 9.45 Zdravnikovi nasveti; 10.40 Power play; 11.15 Aktualnosti; 12.30 Opoldnevnik, osmrtnice; 13.00 Daj, povej; 15.15 Hit dneva; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.45 Informativni servis; 17.15 Borza; 17.30 Primorski dnevnik, osmrtnice; 18.00 Glasb. kronika; 19.30 Pr. z M. Vuksanovičem; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Iz di-skoteke Radia K; 0.00 Nočni pr.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Porocila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 8.05 Horoskop; 8.15 3X3; 8.40 Izbrali ste; 9.00 Ob 9-ih; 9.15 Pogovor o; 10.00 Pregled tiska; 10.15 Sigla singel; 10.33 Souvenir d' Italy; 11.00 Modri val; 12.00 Ballo è bello; 13.00 L'una blu;

18.07 Buon compleanno; 13.33 Sanje o počitnicah; 14.33 Sigla single; 14.50 Fun Clubs; 15.15 Nota bene; 18.15 Srečanja; 18.45 Jazz; 19.25 Sigla single; 19.30 Šport.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik, 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Porocila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Ob Rižani in Rokavi; 8.40 Potpuri; 9.15 Odprta knjiga: Pogovori s Kosinskim (I. kamperle, r. M. Sosič, 19. del); 9.40 Zdravje predvsem; 10.30 Intermezzo; 11.45 Razprava v živo; 12.40 Cecilijanka 95: MePZ Hrast; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Kulturne diagonale: Likovna delavnica; 15.00 Glasba za vse okuse; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba: Sopranistično tekmovanje; 18.00 Jungova sola v psihiatrični ordinaciji; 18.40 Evergreen; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

7.15, 12.15, 18.15 Krajevna poročila; 11.30, 15.10, 17.10 Porocila; 10.00 Matineja; 15.00 Rok z Vami; 16.30 Te zanima tvoja prihodnost; 18.30 100 odstotno Posladkanje v glasbi.

Radio Koroška

18.10 - 19.00 Rož - Podjuna - Zila.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo tržaškega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - P.R.A.E. d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, Republika, Vojkova 78, tel. 061-1684456, fax 061-345285/345289
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

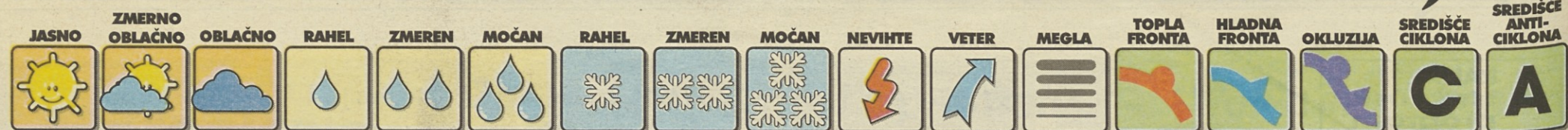
Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958
Ekonomski propagandni: Publist SRL
Trst, Ul. Valdirivo 36 / I. nad. poštni predal 568
tel. 040-361888, fax 040-768697
Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
Tel. in fax: 061-1262044

Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (sirnina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT, finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 60 SIT
Naročnina za leto 1996 - 430.000 LIT
Poštni tr. PRAE DZP st. 11943347
za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, letna 15.000 SIT plačljiva preko DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373
ziro račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

VREMENSKA SLIKA

Nad večjim delom Evrope je območje visokega zračnega pritiska. S severnimi vetrovi doteka nad naše kraje suh in nekoliko hladnejši zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 07.31 in zšlo ob 18.00. Dan bo dolg 10 ur in 29 minut.

LUNINE MENE

Luna bo vzšla ob 17.01 in zšla ob 04.45.

PLIMOVANJE

Danes: ob 2.27 najnižje -39 cm, ob 8.47 najvišje 53 cm, ob 15.15 najnižje -48 cm, ob 21.18 najvišje 35 cm.

Jutri: ob 3.04 najnižje -39 cm, ob 9.18 najvišje 56 cm, ob 15.49 najnižje -55 cm, ob 21.56 najvišje 37 cm.

BIOPROGNOZA

Vreme bo na splošno počutje in razpoloženje ljudi vplivalo ugodno in vzpodbudno. Le zjutraj in dopoldne se v krajih z meglo lahko pri najbolj občutljivih ljudeh pojavijo manjše težave.

Podatke posreduje Hidrometeorološki zavod RS

TEMPERATURE REK

POSTAJA	st. C	POSTAJA	st. C
Mura Gornja Radgona	8,8	Iska Iska	-
Sava Radovljica	7,6	Savinja Veliko Sirje	13,3
Sava Hrastnik	10,0	Paka Sostanj	-
Sora Suha	9,2	Soca Solkan	9,7
Ljubljana Moste	10,3	Idrija Podrežja	9,7
Gradaščica Dvor	8,3	Vipava Dolenje	9,1

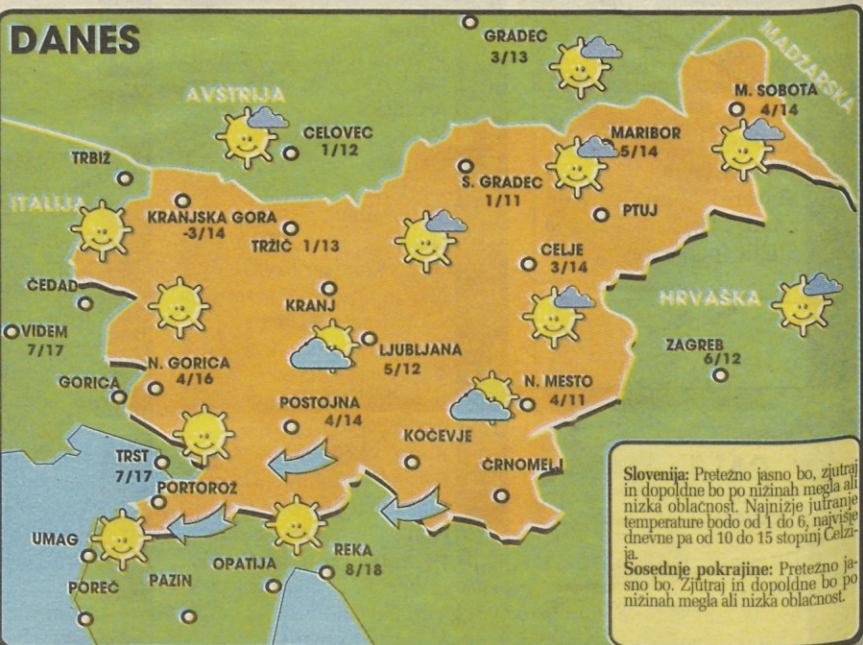
TEMPERATURE MORJA

POSTAJA	st. C
Portorož	18,1
Poreč	18,2
Rovinj	18,5
Zadar	18,5
Komiza	18,5
Hvar	19,0

TEMPERATURE V GORAH

Višina	st. C
500 m	10
1000 m	7
1500 m	2
2000 m	1
2500 m	0
2864 m	-1

DANES

Slovenija: Pretežno jasno bo, zjutraj in dopoldne bo po nizinih megla ali nizka oblačnost. Najvišje jutranje temperature bodo od 1 do 6, najvišje dnevne pa od 10 do 15 stopinj Celzija. Sosednje pokrajine: Pretežno jasno bo. Zjutraj in dopoldne bo po nizinih megla ali nizka oblačnost.

JUTRI

Slovenija: V petek in soboto se bo nadaljevalo pretežno jasno vreme, zjutraj in dopoldne bo po nizinih megla ali nizka oblačnost.

EKVADOR / TRAGEDIJA V PRIOBALNI MANTI

Mrtvi in ranjeni po padcu boeinga 707 na mestno četrt

Strmoglavil helikopter: pet mrtvih v Middlewichu

LONDON - V severozahodni Angliji je pri Middlewichu strmoglavil helikopter, ki je imel na krovu pet oseb. Kot je sporočila policija, ni nesreče preživel nihče, vzroke strmogavljenja pa raziskujejo.

MANTA (EKVADOR) - Včeraj ob zori je bila v vsej svoji dramatičnosti jasna slika tragedije, ki se je pripetila v mestni četrti La Dolorosa ekvadorskega priobalnega mesta Manta, na katero je strmoglavilo ameriško transportno letalo boeing 707 in po uradnih podatkih povzročilo smrt 24 stanovalcev, medtem ko jih je bilo 48 lažje in težje ranjenih. Četrť je spominjala na mesto, ki bi ga bombardirali z napalmom.

Usoda tričlanske posadke ni znana, po nepotrjenih vesteh naj bi se

celo rešili. Prav tako niso znani vzroki strmogavljenja. Nekateri trdijo, da je letalo eksplodiralo v zraku, drugi pa navajajo, da je eksplodiralo po trčenju v zvonic cerkve La Dolorosa. Vsi pa navajajo, da se je nad četrt vsul pravi dež gorečega kerozina in letalskih razbitin. Če je prva verzija točna, je tragedijo povzročila brzokone okvara, po drugi verziji pa naj bi pilot prenizko letel. Preiskava je že v teku, predsednik Abdalà Bucaram pa je proglasil enodnevno žalovanje.

Po strmogavljenju je mestna četrt začela goreti, tako da so bile prve vesti se bolj dramatične, saj so gasilci računali, da bo žrtev več kot sto. V četrti so namreč odjekale eksplozije plinskih jeklen, ki so se stopnjevale razdejanje. Kot kaže pa je ljudem v glavnem uspelo pravčasno zbežati pred ognjeno stihijo. Vsekakor pa so gasilci včeraj začeli sistematično pregledovati pogořišča, ker se bojijo da bo obračun hujski.

Manta je priobalno mesto, ki steje 500 tisoč prebivalcev in je pomembno ribsko in ribopredelovalno središče. Boeing 707, ki ga je najela družba Millon Air, je v floridski Miami prevažal tovor zmrznjenih rib. Do nesreče je prišlo le nekaj minut po vzletu.

ZDA / PO TREH DNEH

Gasilec ni uspelo zajezi gozdnih požarov

LOS ANGELES - Na tisoce gasilcev je tudi včeraj poskušalo zaustaviti gozdne požare, ki od ponedeljka divjajo na južnokaliifornijskem priobalnem območju od San Diega do Malibuja. Suh veter se vedno piha s sunki do 80 kilometrov na uro, tako da sproti izničuje napore gasilcev (na sliki AP). Prav zato je bilo med enajstimi ranjenci še največ gasilcev. Eden od teh je v kritičnem stanju, ker je zadobil opekline po 70 odstotkih telesa.

Kaliifornijski guverner Peter Wilson je proglasil izredno stanje in je od predsednika Clintona zaprosil za pomoč. Požar je unil več kot sto his in prizadel 8.000 hektarjev. Več kot dva tisoč gasilcev je vsaj uspelo, da ni bilo človeških žrtev. Zaradi močnega vetra, so namreč odpovedali vsi preventivni protipožarni ukrepi, ki so jih nekateri sprejeli po podobnem požaru pred tremi leti. Ljudje so res pri hisah odstranili vse gmincevje in na strehah namestili vodne razprsilce, a temperature so bile previsoke, tako da je voda sproti izparevala.

AVSTRIJA / VZHODNO OD DUNAJA

Osem pogrešanih po brodolomu

Ladja baje trčila v zapornice zaradi okvare na motorjih in močnega rečnega toka

DUNAJ - Kljub temu da ni več upanja, so včeraj ob zori nadaljevali z iskanjem osmih pogrešanih s slovaške rečne ladje Dumbier, ki je predsinocnim doživela brodolom, ko je v naraslih vodah Donave trčila v zapornice pri Freudenau, vzhodno od Dunaja (na sliki AP). Kot je povedal edini preživeli, so devetčlansko posadko ladje sestavljali samo slovaški državljani.

Vzroki brodoloma se niso jasni, vsi pa sumijo, da je prišlo do okvare na ladijskih motorjih, tako da ladji ni uspelo premagati močnega toka zaradi povodnji. Po podatkih avstrijske rečne policije je le nekaj minut pred brodolomom Dumbierja slovaški ladji Liptov uspelo preprečiti trčenje v zapornice.

